

НАМ – 139 РОКІВ

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України
Центр громадського інформування з проблем паливно-енергетичного комплексу

ЕНЕРГОІНФОРМ-ІНФОРМЕНЕРГО

**ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ**

*** * ***

ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ З ПРОБЛЕМ ПЕК

**Паливно-енергетична політика України: вугільна промисловість,
нафтогазова галузь, електроенергетика, ринкові перетворення.
Загальні проблеми енергетики. Ядерна енергетика та промисловість.
Наслідки аварії на Чорнобильській АЕС. Інформація про інофірми,
які працюють в паливно-енергетичному комплексі. Різне.**

Видається з 1 січня 1994 року

№ 564

**ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕК
ЗА СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2018 РОКУ
ОГЛЯД ЗМІ ЗА 1-31 БЕРЕЗНЯ 2019 РОКУ**

Київ-2019

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ за січень-лютий 2019 року

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

За січень-лютий 2018 року, за фактичними даними, обсяг виробництва ефективною енергії електростанціями України, які входять до Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України, склав 29522,6 млн кВтг, що на 239,6 млн кВтг, або на 0,8% більше, ніж за 2 місяці 2018 року. При цьому, тепловими електростанціями енергогенеруючих компаній вироблено 8311,5 млн кВтг, що на 484,4 млн кВтг, або на 5,5% менше, ніж за 2 місяців 2018 року. Теплоелектроцентралями та когенераційними установками вироблено 3089,4 млн кВтг, що на 165,2 млн кВтг, або на 5,6% більше, ніж за відповідний період 2018 року. Атомними електростанціями вироблено 15948,2 млн кВтг, що у порівнянні з відповідним періодом минулого року більше на 1455,9 млн кВтг, або на 10,0%. Гідроелектростанціями та гідроакумуючими електростанціями за 2 місяці 2019 року вироблено 1482,1 млн кВтг, що на 1007,2 млн кВтг, або на 40,5% менше, ніж за 2 місяців 2018 року.

Виріток ТЕС та ТЕЦ за 2 місяців 2019 року від загального по ОЕС склав 38,6%, виробіток електроенергії АЕС склав 54,0%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 5,0%. За 2 місяці 2018 р. частка виробітку ТЕС та ТЕЦ, АЕС, ГЕС та ГАЕС складала відповідно 40,0%, 49,5% і 8,5%.

Виробництво електроенергії блок-станціями за 2 місяці 2019 року склало 250,1 млн кВтг, що на 11,6 млн кВтг, або на 4,4% менше, ніж за відповідний період минулого року.

Виробництво електроенергії альтернативними джерелами (ВЕС, СЕС, біомаса) за 2 місяці 2019 року склало 441,3 млн кВтг, що на 121,7 млн кВтг, або на 38,1% більше, ніж за відповідний період 2018 року.

За 2 місяці 2019 року тепловими та атомними електростанціями і районними котельнями Міненерговугілля відпущено 7718,7 тис. Гкал, що на 175,4 тис. Гкал або на 2,2% менше минулорічного показника за 2 місяця.

Динаміка і структура виробництва електроенергії по Україні

	2 місяці 2018 року		2 місяці 2019 року		+/- до 2018 р.	
	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	у % до заг. виробн.	млн кВтг	%
Виріток електроенергії – всього	29283,0	100,0	29522,6	100,0	239,6	0,8
у тому числі:						
ТЕС та ТЕЦ, з них:	11720,1	40,0	11400,9	38,6	-319,2	-2,7
ТЕС ГК - всього	8795,9	30,0	8311,6	28,2	-484,3	-5,5
ТЕЦ та когенераційні установки	2924,2	10,0	3089,6	10,5	165,4	5,7
ГЕС та ГАЕС, з них:	2489,3	8,5	1481,4	5,0	-1007,9	-40,5
ГЕС	2228,0	7,6	1215,8	4,1	-1012,2	-45,4
ГАЕС	261,3	0,9	265,6	0,9	4,3	1,6
АЕС	14492,3	49,5	15948,5	54,0	1456,2	10,0
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, біомаса)	319,6	1,1	441,5	1,5	121,9	38,1
<i>Блок-станціями та інш. джерелами</i>	<i>261,7</i>	<i>0,9</i>	<i>241,6</i>	<i>0,8</i>	<i>-20,1</i>	<i>-7,7</i>

На початок 2019 року запаси палива на електростанціях склали: вугілля – 1474,7 тис. тонн, мазуту – 40,9 тис. тонн (на початок 2018 року відповідно 2061,5 тис. тонн та 133,9 тис. тонн).

Загальний обсяг вуглепостачання на теплоелектростанції протягом січня-лютого 2019 року склав 4757,8 тис. тонн, що на 163,8 тис. тонн більше, ніж за 2 місяці 2018 року. Від підприємств вугільної галузі України – 3763,3 тис. тонн, що на 597,4 тис. тонн більше, ніж за 2 місяці минулого року. Витрати вугілля склали 4789,1 тис. тонн. Запас вугілля станом на 01.03.2019 р. – 1443,5 тис. тонн.

Запаси вугілля на 01.03.2019 р. на складах підвідомчих Міненерговугілля підприємств становили 1443,5 тис.тонн, що на 260,4 тис.тонн менше, ніж у минулому році (1703,9 тис. тонн) при номінальній місткості вугільних складів 5080 тис.тонн.

Топкового мазуту за 2 місяці 2019 року спожито 9,2 тис. тонн, що на 33,0 тис. тонн менше, ніж за відповідний період 2018 року. Запас мазуту на 01.03.2019 р. на підвідомчих Міненерговугілля підприємствах склав 38,5 тис. тонн.

Використання природного газу на теплових електростанціях України за 2 місяці 2019 р. становило 1325,8 млн куб.м, що на 39,0 млн куб. м більше, ніж за цей період 2018 р. При цьому ТЕС енергогенеруючих компаній спожили 31,6 млн куб.м, що на 5,6 млн куб. м менше, ніж за 2 місяці 2018 р.

Станом на 01.03.2019 в українських підземних сховищах газу знаходилось 9,7 млрд куб. м природного газу, що на 3,5% менше запасу газу порівняно з 01.03.2018 р. Відбір газу за січень склав 2,7 млрд куб. м.

За 2 місяці 2019 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало 28450,8 млн кВтг, що на 196,1 млн кВтг, або на 0,7% більше, ніж за 2 місяці 2018 року. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням склало 22350,5 млн кВтг, що на 195,3 млн кВтг, або на 0,9% більше аналогічного показника 2018 року.

*Динаміка і структура споживання електроенергії за 2 місяці 2019 р.
(без урахування АР Крим та м. Севастополя)*

Групи споживачів	Ел.споживання 2019 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. млн кВтг	+ / - до 2018 р. %	Питома вага, % 2018 р.	Питома вага, % 2019 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	28450,8	196,1	0,7		
Споживання ел.ен. (нетто)	22350,5	195,3	0,9	100,0	100,0
у тому числі:					
1.Промисловість	8674,1	-172,8	-2,0	39,9	38,8
у тому числі:					
Паливна	608,2	-21,4	-3,4	2,8	2,7
Металургійна	4918,2	-43,4	-0,9	22,4	22,0
Хімічна та нафтохімічна	491,6	-65,0	-11,7	2,5	2,2
Машинобудівна	763,3	-31,8	-4,0	3,6	3,4
Будів.матеріалів	305,1	-12,2	-3,8	1,4	1,4
Харчова та переробна	724,2	10,7	1,5	3,2	3,2
Інша	863,6	-9,8	-1,1	3,9	3,9
2.Сільгоспспоживачі	617,0	18,5	3,1	2,7	2,8
3.Транспорт	1244,0	-26,7	-2,1	5,7	5,6
4.Будівництво	214,2	14,2	7,1	0,9	1,0
5.Ком.-побутові споживачі	3058,5	80,4	2,7	13,4	13,7
6.Інші непромисл. споживачі	1505,9	189,2	14,4	5,9	6,7
7.Населення	7036,9	92,6	1,3	31,3	31,5

Збільшення електроспоживання (нетто) відбулося, переважно, за рахунок збільшення обсягу споживання електричної енергії харчовою та переробною промисловістю (на 1,5%), сільгосп споживачами (на 3,1%), будівництвом (на 7,1%) та іншими непромисловими споживачами (на 14,4%).

Видобуток вугілля. За 2 місяці 2019 року вугледобувними підприємствами України видобуто **5100,5 млн тонн** вугілля, що на 246,0 тис. тонн (або на 0,5%) менше порівняно із січнем-лютим 2018 р. В цілому видобуток енергетичного вугілля склав **4227,7 млн тонн**, він зменшився на 35,6 тис. тонн (або на 0,8%), коксівного – склав **872,8 млн тонн**, що менше на 210,4 тис. тонн (або на 19,4%).

Упродовж січня-лютого 2019 року вугледобувними підприємствами, що підпорядковані Міненерговугілля України, видобуто **646,2 тис. тонн**, що на 150,7 тис. тонн (або на 18,5%) менше, ніж за цей період 2018 року. Видобуток енергетичного вугілля зменшився на 156,5 тис. тонн (або на 22,0%) порівняно з відповідним періодом 2018 року і коксівного збільшився на 5,8 тис. тонн (або на 19,4%), а видобуток відповідно склав **527,2 та 119,0 млн тонн**.

Видобуток нафти та газу. З початку 2019 року в Україні видобуто **0,336 млн тонн** нафти з газовим конденсатом і **3,5 млрд куб. м.** газу. У минулому році, відповідно, ці показники становили – 0,324 млн тонн нафти з газовим конденсатом та 3,4 млрд куб. м газу. Підприємства НАК "Нафтогаз України" видобули за січень-лютий 2019 року **0,322 млн тонн** нафти з конденсатом (у 2018 р. – 0,310 млн тонн) і **2,7 млрд куб. м** газу (у 2018 р. – 2,7 млрд куб. м).

Інші підприємства за 2 місяці 2019 року видобули **0,014 тис. т** нафти з газовим конденсатом (у 2018 році 0,015 тис. т) і **0,7 млрд куб. м** газу (у 2018 році – 0,700 млрд куб. м).

Поставка та переробка нафти. У січні-лютому 2019 р. на Дрогобицький нафтопереробний завод (НПЗ) та на Шебелинський газопереробний завод (ГПЗ) поставлено **139,5 тис. тонн** нафтової сировини українських родовищ (нафта з газовим конденсатом). Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ у січні-лютому 2019 р. склав **78,1 тис. тонн**, що на 2,7% менше обсягу переробки за 2 місяці 2018 р.

У січні-лютому 2019 р. не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини - Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства. Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-лютому 2019 р. було завантажено на 46,9% (у 2018 році на 48,2%).

Транспортування нафти. У січні-лютому 2019 р. обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів збільшився порівняно з 2018 р. на 67,0 тис. тонн (або на 2,8%) і склав **2521,0 тис. тонн**. При цьому транзитом до країн Західної Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) про-транспортовано **2202,0 тис. тонн**, що на 3,1% (або на 67,0 тис. т) більше порівняно із аналогічним показником 2018 р., а для потреб України – **319,0 тис. тонн**, що на 0,8% (або на 2,6 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом 2018 р.

За січень-лютий 2019 року транзитні обсяги перекачки у загальному обсязі складають **87,0%**, а на нафтопереробні підприємства України – **13,0%**.

АНАЛІЗ СПЛАТИ ЗА СПОЖИТУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ЗА СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2019 РОКУ

**Скорочена довідка про надходження коштів від енергопостачальних компаній
за відпущену ОРЕ електричну енергію за 2 місяці 2019 року**

Найменування дебіторів	Товарний відпуск ел.енергії в ринок		Загальна оплата за розрахунковий період	
	тис. кВт.г	з урахуванням ПДВ	грн	%
грн		грн		
1	2	3	4	5
Учасники Енергоринку:				
Вінницяобленерго	107 205	195 903 978	232 405 216	118,6%
Тернопільобленерго	55 057	111 121 799	124 778 132	112,3%
Хмельницькобленерго	83 438	158 760 629	152 273 185	95,9%
Чернівціобленерго	58 306	108 887 904	138 501 792	127,2%
Дніпровські електромережі	229 094	372 491 331	782 033 288	209,9%
Запоріжжяобленерго	181 790	349 621 102	259 079 888	74,1%
Кіровоградобленерго	65 423	134 854 088	212 994 985	157,9%
Донецькі електромережі	136 759	270 462 176	475 536 563	175,8%
Луганське енергетичне об'єднання	58 300	113 231 274	80 796 691	71,4%
ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ ДТЕК	10 987	21 556 476	212 632 233	986,4%
Київські електромережі	101 253	178 441 691	649 418 923	363,9%
Київобленерго	255 232	465 094 426	842 034 349	181,0%
Чернігівобленерго	39 855	76 015 031	123 443 510	162,4%
Черкасиобленерго	100 750	198 892 519	306 175 304	153,9%
Житомиробленерго	71 088	143 985 371	166 073 997	115,3%
Волиньобленерго	36 082	63 904 377	131 994 480	206,5%
Закарпаттяобленерго	69 304	131 724 285	233 130 610	177,0%
Прикарпаттяобленерго	69 465	126 429 378	136 656 255	108,1%
Львівобленерго	134 686	234 973 073	348 221 580	148,2%
Рівнеобленерго	70 899	121 684 142	198 564 495	163,2%
Миколаївобленерго	74 241	146 983 366	261 378 898	177,8%
Одесаобленерго	186 621	352 754 671	603 634 375	171,1%
Херсонобленерго	58 069	122 477 009	247 356 409	202,0%
Полтаваобленерго	94 895	186 606 752	208 863 157	111,9%
Сумиобленерго	35 605	67 292 537	94 813 836	140,9%
Харківобленерго	188 317	357 189 134	709 367 189	198,6%
Атомсервіс	1 554	2 022 103	6 126 601	303,0%
Регіональні електричні мережі	5 925	8 387 604	11 171 900	133,2%
Укрзалізниця	82 658	152 532 158	145 192 237	95,2%
ПЭС-Енергоуголь	969	9 842 854	10 051 741	102,1%
Центральна Енергетична компанія	15 409	29 849 544	32 789 000	109,8%
Гарант Енерго М (Енергія Новий розділ)	6 252	12 263 111	0	0,0%
Гарант Енерго М (Енергія Новояворівськ)	8 144	16 268 149	0	0,0%
Всього по ОРС (Операт ори сист еми розподілу)	2 693 632	5 042 504 042	8 137 490 819	161,4%
Енера Вінниця	344 911	225 075 823	206 005 844	91,5%
Тернопільелектропостач	186 759	133 886 208	102 196 931	76,3%
Хмельницькенергозбут	271 383	206 538 552	170 696 174	82,6%
Чернівецька обл. Енергопостачальна Компанія	207 462	195 372 443	134 912 485	69,1%
Дніпровські енергетичні послуги	1 011 474	1 169 975 967	826 612 530	70,7%
Запоріжжяелектропостачання	466 093	440 917 413	322 089 538	73,0%

1	2	3	4	5
Кіровоградська обл. енергопостачальна Компанія	246 865	152 338 499	122 448 011	80,4%
Донецькі енергетичні послуги	383 415	286 562 757	210 172 340	73,3%
Енера Схід	124 670	44 022 031	28 461 926	64,7%
Київські енергетичні послуги	900 578	1 162 307 045	801 982 950	69,0%
Київська обл. енергопос-на. ком-ія	750 403	757 974 478	555 969 337	73,3%
Енера Чернігів	207 278	142 224 020	113 137 876	79,5%
Черкасиенергозбут	271 798	201 401 626	162 128 659	80,5%
Житомирська обл. енергопос-на. ком-ія	255 838	154 080 112	138 744 198	90,0%
Волиньелектрозбут	217 478	186 755 725	130 294 609	69,8%
Закарпаттяенергозбут	326 458	241 655 969	215 756 889	89,3%
Прикарпатенерготрейд	268 335	191 010 885	145 913 568	76,4%
Львівенергозбут	527 529	531 656 761	401 701 675	75,6%
Рівненська обл. енергопос-на. ком-ія	242 888	198 985 176	141 178 577	70,9%
Миколаївська енергопостачальна Компанія	297 637	252 107 747	197 457 956	78,3%
Одеська обласна енергопостач к-ія	800 529	714 378 217	462 193 900	64,7%
Херсонська обл. енергопостачальна Компанія	286 402	251 493 285	188 118 882	74,8%
Полтаваенергозбут	299 296	281 171 998	250 255 058	89,0%
Енера Суми	211 483	137 209 602	122 423 979	89,2%
Харківенергозбут	626 479	598 859 598	354 620 321	59,2%
Всього по ПУП (пост ачальники універсальної послуги)	9 733 442	8 857 961 935	6 505 474 210	73,4%
Укрінтеренерго ПОН (постачальник «останньої надії»)	554 487	1 076 021 864	340 960 286	31,7%
Всього ОСР, ПУП, ПОН	12 981 561	14 976 487 842	14 983 925 315	100,0%
Укрінтеренерго (транзит Буршт)	6 507	12 637 141	13 619 921	107,8%
Павлоградвугілля	888 212	1 677 766 224	1 580 702 193	94,2%
Донбасенерго	2 650	4 212 994	5 500 000	130,5%
Укрінтеренерго (експорт)	11 455	20 159 327	13 659 191	67,8%
ДТЕК Трейдінг	142 103	269 529 674	338 042 622	125,4%
ЕРУ ТРЕЙДІНГ ТОВ	21 796	30 351 181	24 630 000	81,2%
ТЕК ТОВ	0	0	0	-
Електротрейдінг груп (ЕТГ ТОВ)	4 249	8 645 871	10 710 628	123,9%
Фортекс Енерджі	5 011	8 755 322	4 828 388	55,1%
Всього по експорту	1 081 985	2 032 057 735	1 991 692 944	98,0%
Електропостачальні компанії	11 896 213	22 786 180 867	23 542 963 647	103,3%
Енергоатом (закачка)	46 936	44 091 811	36 567 049	82,9%
Укрідроенерго (закачка)	321 946	308 179 489	301 222 593	97,7%
Молдова	0	0	0	-
Розділтеплокомуненерго	0	0	0	-
Луганськобленерго	0	0	0	-
Енергія-Новий Розділ	0	0	516 357	-
Енергія Новояворівськ	0	0	3 072 838	-
Крименерго	0	0	0	-
Східно-Кримська енергетична компанія	0	0	0	-
Інші	368 882	352 271 301	341 378 837	96,9%
Товарна продукція на НКТ	0	0	34 795	-
Луганське енергетичне об'єднання (НКТ)	0	0	0	-
Донецькі електромережі (НКТ)	0	0	34 795	-
Вс. по УКРАЇНІ (Дебіторах)	26 328 641	40 146 997 744	40 859 995 537	101,8%

Довідка про перерахування коштів за електричну енергію виробникам та іншим учасникам ОРЕ за січень-лютий 2019 р. Всього сплата по виробникам та НЕК склала **38,64 млрд грн** при товарній продукції **39,68 млрд грн**, або **100,0%**.

За фактичними даними, по НАЕК “Енергоатом” сплачено – 107,4% (11170 млн грн), “Центренерго” – 94,6% (3064,4 млн грн), “Дніпроенерго” – 104,6% (4000,6 млн грн), “Донбасенерго” – 77,7% (952,6 млн грн), “Західенерго” – 93,1% (5472,9 млн грн), “Східенерго” – 94,5% (3516,7 млн грн), Харківська ТЕЦ-5 – 107,1% (676,4 млн грн), Київтеплоенерго КП – 96,9% (1492,1 млн грн), ПрАТ “Укргідроенерго” – 114,1% (1384,3 млн грн), Закарпаттяобленерго ГЕС – 829,5 тис. грн, Нижньодністровська ГЕС – 16,9 тис. грн, **інші електростанції** – 96,9% (5747,0 млн грн), у тому числі: **теплоелектроцентралі** – 106,3% (3677,4 млн грн), **виробники альтернативної е/е** – 83,6% (2030,9 млн грн), Укргазвидобування – 104,5% (19174,8 тис. грн), **НЕК «Укренерго»** - 110,2% (1150,5 млн грн) від товарного відпуску енергії.

Всього виробникам е/е та НЕК плата склала 38,62 млрд грн при товарній продукції 38,64 млрд грн або 100,0%.

Газопостачання, споживання та транзит природного газу. Ресурси природного газу в Україні за січень-лютий 2019 року склали **22,4 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 21,5 млрд куб.м).

За зовнішньоекономічними контрактами до України надійшло **14,7 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 13,2 млрд куб.м).

Споживачі України за цей період 2019 року використали **8,5 млрд куб.м** природного газу (за відповідний період 2018 року – 9,3 млрд куб.м).

Запаси газу в ПСГ на 01.03.2019 становлять **9,7 млрд куб. м**, що на 1,3 млрд куб. м менше ніж у відповідний період минулого року.

Відбір природного газу з ПСГ за цей період склав **4,144 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 4,7 млрд куб.м).

За січень-лютий 2019 року, за фактичними даними, протранспортовано через територію України (транзит) природного газу всього **13,827 млрд куб.м** (за відповідний період 2018 року – 12,031 млрд куб.м).

Імпорт газу за січень-лютий 2019 року склав **900,0 млн куб. м**.

Розвиток галузей ПЕК та технічний стан підприємств

Підприємствами електроенергетичної галузі ПЕК, що належить до сфери управління Міненерговугілля України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **799,9 млн грн** капітальних вкладень за січень 2019 року (відповідний період 2018 р. – 791 млн грн), що складає в порівнянні з відповідним періодом минулого року 101,1%.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва магістральних електромереж для видачі потужності блоків атомних електростанцій.

За січень 2019 року в електроенергетичній галузі введено в дію основних фондів – **303,6 млн грн**.

У вугільній галузі за 2018 р. освоєно **61,2 млн грн** капітальних вкладень, що на 17,5 млн грн менше порівняно з аналогічним показником 2017 р., а саме освоєно:

- за рахунок бюджетних коштів 50,1 млн грн;
- власних коштів підприємств 11,1 млн грн.

З Державного бюджету на 2019 р. передбачено видатки за бюджетною програмою «Ліквідація вугледобувних та торфодобувних підприємств» у сумі 659 млн грн.

**Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики
та атомної промисловості за лютий та з початку 2019 року у порівнянні з
аналогічним періодом 2018 року**

Атомні електростанції. У лютому 2019 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено **7878,2** млн кВтг, що на 604,9 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року. Коефіцієнт використання встановленої потужності у лютому 2019 р. становив **84,5%**, що на 6,5% більше показника минулого року.

Частка АЕС у виробництві електроенергії в Україні у січні-лютому 2019р. становила 38,1%. До Енергоринку за 2 місяці 2019 р. відпущено 15948,5 млн кВтг електроенергії, що на 1456,2 млн кВтг більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

У лютому 2019 року відбулось 1 порушення у роботі енергоблоків АЕС (на ЗАЕС-3), у лютому 2018 року не відбувалось порушень у роботі АЕС, а з початку 2018 року відбулось 4 порушення в роботі АЕС (на РАЕС-2, на ЗАЕС-6, на ЮУАЕС-3, на ХАЕС-2). **Зазначені порушення не обліковуються за шкалою ІНЕС рівня 1.**

Паливна програма. У 2019 році заплановано здійснити: 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок - від компанії «Вестінгауз»; забезпечити 5 рейсів з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

У лютому 2019 р. відбулася 1 поставка свіжого ядерного палива від компанії «Вестінгауз», вивезень відпрацьованого ядерного палива не відбувалося.

Ремонтна кампанія.

Графіком ремонтів енергоблоків АЕС України у 2019 році заплановано виконати:

- закінчити 3 середні ремонти – ЗАЕС №3, 6; ХАЕС №1 та 1 кап. – РАЕС №1;
- виконати 6 середніх ремонтів – РАЕС №3, 4; ЗАЕС №4, 5; ЮУАЕС – №1, 3 та 4 капітальні ремонти – РАЕС №2; ЗАЕС №1, 2; ЮУАЕС №2;
- розпочати 3 середні ремонти – ЗАЕС №6; ХАЕС №2, 6; РАЕС №1; та 1 капітальний ремонт – ЗАЕС №3.

З початку 2019 року станом на 06.03.2019 виконано:

- 3 планово-попереджувальних середні ремонти – два середні та ЗАЕС №3, 6 і 1 капітальний ремонт на РАЕС №1;
- 1 позаплановий поточний ремонт – РАЕС №3.

Станом на 06.03.2019 виконуються:

1 середній ремонт – ХАЕС № 1 (з 25.11.2018 до 06.08.2019) і 1 капітальний ремонт – РАЕС № 2 (з 06.03.2019 до 07.05.2019).

Тариф на відпущену електроенергію, що виробляється на АЕС становить 56,67 коп. за 1 кВтг (без ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 12.12.2018 р. № 1904.

Товарна продукція. У лютому 2019 р. вартість товарної продукції ДП «НАЕК «Енергоатом» становила 5119,86 млн грн, що на 614,22 млн грн більше, ніж у лютому минулого року.

З початку 2019 року оплата з Енергоринку за відпущену ДП «НАЕК «Енергоатом» електроенергію становила **10399,51 млн грн**, що на 1407,91 млн грн більше ніж за 2 місяці 2019 року.

У лютому 2019 р. з Енергоринку оплачено за відпущену ДП «НАЕК «Енергоатом» електроенергію 5119,86 млн грн, що на 614,22 млн грн більше ніж у лютому 2018р. Відсоток оплати у лютому 2019р. становив 101,65%, у лютому 2018р. – 97,68%.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.03.2019 у компанії відсутня.

Підприємства атомно-промислового комплексу, які перебувають у складі ДК «Ядерне паливо»

ДП «СхідГЗК». У лютому 2019 р. вироблено **93,8 тонн уранового оксидного концентрату на суму 242,9 млн грн**, що становить 100,0% виконання плану. У порівнянні з відповідним періодом 2018 р. продукції вироблено на 66,6 т менше.

Заборгованість із заробітної плати станом на 06.03.19 на підприємстві відсутня.

ДП «Смоли». У лютому 2019 р. ДП «Смоли» не вироблялась основна продукція (іонообмінні смоли), що пов'язано з плановою консервацією виробництва на зимовий період. У лютому 2018 р. ДП «Смоли» також не вироблялась основна продукція.

Станом на 06.03.2019 відсутня заборгованість із виплати заробітної плати.

Ремонтна кампанія ТЕС, ТЕЦ і ГЕС, ГАЕС у 2019 році

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2019-2020 рр. наказом Міністерства енергетики від 03.12.2018 № 611 «Про підготовку обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2019 році та в осінньо-зимовий період 2019/2020 року» передбачено:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтувати всіма видами ремонтів 62 (15460 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 42 (10519 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 9 (2161 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 11 (2780 МВт) енергоблоків.

На теплових електроцентралях виконати всіма видами ремонти 9 (1670 МВт) енергоблоків, 14 (2497 т/год) парових котлів та 7 (326,8 МВт) турбоагрегатів.

У теплових мережах виконати капітальний ремонт 7,52 км трубопроводів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 29 (1254,88 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 12.03.2019 відповідно до затвердженого графіку:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній у ремонті перебувають 3 (675 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті – 6 (1322 МВт) енергоблока;
- в середньому ремонті – 1 (310 МВт) енергоблок;
- в капітальному ремонті – 5 (1235 МВт) енергоблоків.

В технічному переоснащенні (капітальний ремонт) в термін по 31.03.2019 енергоблок ст. № 3 та енергоблок ст. № 1 по 01.07.2019 Трипільської ТЕС.

На теплових електроцентралях в ремонті перебуває 1(420т/год) паровий котел та 1 (50 МВт) турбоагрегат.

На гідроелектростанціях виконано реконструкцію та капітальний ремонт

3 (122 МВт) гідроагрегатом. В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 14 (717,6 МВт) гідроагрегатів.

Коефіцієнт використання встановленої потужності на блочному устаткуванні (енергоблоки потужністю 100, 150, 200, 250, 300 МВт) теплових електростанцій

Коефіцієнт використання встановленої потужності за два місяці 2019 року порівняно з аналогічним періодом минулого року **збільшився на 2,4%** та складає **39,4%**. Найвищий коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період мають блоки потужністю 250 МВт – 65,5 % (у минулому році – 55,5 %). По блокам потужністю 150 МВт коефіцієнт використання встановленої потужності за звітний період – 51,1 % (у 2018 році – 50,7 %), по блокам потужністю 200 МВт – 43,1 % (у минулому році – 40,6 %), по блокам потужністю 100 МВт – 42,8 % (у минулому році – 32,8 %), по блокам потужністю 300 МВт – 24,0 % (у 2018 році – 22,9%).

Збільшився коефіцієнт використання встановленої потужності по генкомпаніях: по ТОВ «ДТЕК Східенерго» на 5,5 %, по ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго» на 5,4 %. А зменшився по ПАТ «ДТЕК Західенерго» на 0,9 %, ПАТ «Центренерго» на 1,3 %, по ПАТ «Донбасенерго» на 17,0 %.

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям, які звітують Міненерговугілля

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по тепловим електростанціям генкомпаній України за 2 місяці 2019 року складають **401,7 г/кВтг**, що на **2,2 г/кВтг** більше ніж за відповідний період 2018 року (403,2 г/кВтг).

Питомі витрати умовного палива на відпуск електроенергії по ТЕС України (ТЕС ГК та ТЕЦ) складають за два місяці 2019 р. **373,4 г/кВтг**, що менше в порівнянні з відповідним періодом минулого року на **6,8 г/кВтг**.

Середньомісячна заробітна плата

На січень-лютий 2019 року розмір заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України, у розрізі галузей становить (01.03.2019):

- електроенергетика – 13138 грн (*збільшення до відповідного показника 2018 р. становить 3042 грн*);
- атомно-промисловий комплекс – 19790 грн (*більше на 5061 грн*);
- нафтогазовий комплекс – 9976 грн (*більше на 2345 грн до показників державних підприємств нафтогазового комплексу, що належать до сфери управління Міненерговугілля*);
- вугільна галузь – 10833 грн (*більше на 1401 грн для державних вугледобувних до обліку взято трудові показники вугледобувних підприємств, що розташовані на території, яка контролюється владою України*).

Заборгованість з виплати заробітної плати станом на 01.03.2019 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерговугілля України і що розташовані на території, яка контролюється українською владою, загальна заборгованість із виплати заробітної плати за січень-лютий становила **91,56 млн грн** і зменшилась у порівнянні з двома місяцями 2018 р. на **99,72 млн грн**, у тому числі:

- електроенергетична галузь – зменшилась на 3699,7 тис. грн;

- атомно-промисловий комплекс – збільшилась на 2188,7 тис. грн;
- вугільний комплекс – зменшився на 98257,3 тис. грн;
- нафтогазовий комплекс – збільшилась на 43,2 тис. грн.

Інформація з підприємств, що розташовані на території, яка не контролюється українською владою, відсутня.

Технологічні витрати електроенергії в електричних мережах

За січень 2019 року загальні технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами Міненерговугілля всіх класів напруг склали **2,0 млрд кВтг** або **8,1 %** від загального відпуску електроенергії в мережу. У порівнянні із аналогічним періодом 2018 р. відбулося їх збільшення на **0,1 млрд кВтг** та зменшилась на 6,3 в.п. (1,9 млрд кВтг або 14,4 % у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії по Міненерговугілля за січень 2019 року склала **2,06 млрд кВтг** або **8,2%** від загального відпуску електроенергії в мережу, у порівнянні з минулим роком збільшилась на **0,02 млрд кВтг** або на **0,9%** у порівнянні з минулим роком (2,04 млрд кВтг або 15,0% у минулому році).

Понаднормативна (нетехнічна) складова технологічних витрат за січень 2019 р. по Міненерговугілля склала – 0,03 млрд кВтг або -0,1% від загального відпуску електроенергії в мережу (-0,07 млрд кВтг або -0,6% у 2018 р.). За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат електроенергії в електричних мережах 0,38-800 кВ Міненерговугілля за січень 2019 р. заощаджено **14,8 млн кВтг** електроенергії (**15,3 млн кВтг** за відповідний період 2018 р.).

Експорт електроенергії, вугілля, нафтопродуктів

За 2 місяці 2019 року експорт електроенергії становить **1075,0 млн кВтг**, що на 42,7 млн кВтг, або на 4,1% більше ніж за 2 місяці 2018 року, у тому числі в країни СНД (в Молдову) 79 млрд кВтг, в країни Східної Європи (в Польщу) – 113,0 млрд кВтг, експорт «Бурштинського острова» - 319,0 млрд кВтг.

За січень-лютий 2019 р. територією України протранспортовано (транзитом) **7,61 млрд кубометрів природного газу** (за цей період 2018 р. – 6,05 млрд куб. м).

Станом на 01.03.2019 року в українських підземних сховищах знаходилось **9,732 млрд куб. м** природного газу, що на 0,153 млрд куб. м або на 2,57% менше порівняно з показником на цей час 2018 року.

Протягом січня-лютого 2019 року обсяг транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склав **2521,0 тис. тонн** і порівняно із аналогічним періодом 2018 р. збільшився на 67,0 тис. т (або на 2,8 %), а транзитом до країн Європи (Словаччини, Угорщини, Румунії, Польщі, Молдови) склав **2202,0 тис. т**, що на 67,0 тис. т (або на 3,1%) більше порівняно із аналогічним показником 2018р., а для потреб України – більше на 2,6 тис. т (або на 0,8%) і склало **319,0 тис. тонн**.

За січень-лютий 2019 року частка транзитного обсягу перекачки нафти в загальному обсязі нафтоперекачування становила 87,0%, а частка нафтоперекачування на нафтопереробні підприємства України відповідно – 13,0%.

*Підготовлено за даними
Міненерговугілля України
і ДП «Енергоринок»*

**ОГЛЯД УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ
З ПРОБЛЕМ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ
з 1 до 31 березня 2019 р.**

(“Голос України”, “Урядовий кур’єр”, “ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна”, “ДЕНЬ”,
“КП в Украине”, “ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА”, “Сегодня”, “Україна молода”, “Факты”,
“Капитал”, “Вечерние Вести”, “Свобода”, “Атомник України”,
а також електронні ЗМІ: УКРІНФОРМ, УНІАН, Энергореформа, ЛІГАБізнесІнформ,
Українські новини, Бизнес.Цензор.Нет, Левый берег,
UA Energy, Капитал, ГлавКом, РБК-Украина та ін.)

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

РЕЙТИНГ, 26.02.2019

**Україна – на шляху до нових енерготехнологій та енергетичної модернізації
Фрагменти із інтерв’ю Олександра Домбровського, виконувача обов’язки голови
Комітету ВР України з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки**

Розмову вела Марія Данюк

Всі перспективи в будь-якій галузі повинні чітко відповідати певним державним цілям та інтересам...

Нині Україна має профіцит електрогенеруючих потужностей та дефіцит нафтопродуктів і газу, які ми імпортуємо, забираючи з економіки країни колосально великі кошти. Тому перспектива така: **збільшення видобутку українського газу, адже ми споживаємо приблизно 31 млрд м³, а видобуваємо 20 млрд м³ газу. З одного боку дефіцит природного газу потрібно скоротити шляхом програм енергоефективності та в такий спосіб зробити енергоемність набагато економічнішою й ефективнішою. Це дасть можливість зменшити дисбаланс...**

Я не є прихильником експорту українського газу. На мій погляд, ми повинні видобувати природного газу рівно стільки, скільки нам потрібно для енергетичної безпеки та незалежності, оскільки запаси природного газу є стратегічними, і їх варто використовувати тільки для власних потреб України.

Ми мали та маємо величезний потенціал щодо видобутку енергетичних ресурсів на шельфі Чорного моря... У зв’язку з анексією Криму ці проекти працюють, на жаль, не на Україну, проте вони були створені та проінвестовані саме Україною.

На українському шельфі, звісно ж, є великі ресурси нафти та газу.

«Нам потрібно проводити прозорі нафтогазові аукціони для залучення великих стратегічних партнерів для розробки шельфу Чорного моря, оскільки там, за оцінками експертів, є можливість видобувати не менше 200 млрд м³ природного газу»

Важливо розуміти політичну концепцію того, що відбувається в реформуванні енергетичного сектора країни.

...У питаннях інтеграції Європа пройшла непростий шлях: був Перший енергетичний пакет, Другий, зараз – Третій, і вже працюють над Четвертим. **Ключовий елемент Третього енергетичного пакету – це споживач (громадянин чи компанія), і все будується навколо нього. Третій енергетичний пакет вимагає, щоб у споживача було право вибору постачальника енергії.**

Три-чотири роки тому ми мали модель абсолютної монополії. У кожному регіоні – локальні монополісти (облгази та обленерго)...

Законами України «Про ринок природного газу» та «Про ринок електроенергії України» облгази розділено та обленерго на два типи компаній: розподільчі та трейдингові, або ті, які можуть пропонувати свої послуги (відтепер їх дуже багато). Розподільчі компанії не мають права відмовити будь-якому постачальнику постачати електроенергію та газ по розподільчих мережах.

Проте цю систему потрібно ще налагодити, проводити роз'яснювальну та просвітницьку роботу серед споживачів.

Раніше ми мали ціну на газ або на електроенергію в різних вимірюваннях, тепер її потрібно звести до одної системи координат (або в кілоджоулях, або в калоріях), щоб люди могли перевірити, що вигідніше використовувати для опалення: газ чи електроенергію за нічним тарифом. Нині окремо є вартість електроенергії та вартість розподільчої послуги...

Тобто те, що відбувається зараз, умовно можна назвати стартом, оскільки зроблено лише перші кроки на ринку електроенергії.

Постачальник буде зацікавленим у тому, щоб споживач став його постійним клієнтом, і для цього буде пропонувати конкурентний та вигідний продукт – як за якістю, так і за ціною. Проте, ми самі повинні бути смарт-виборцями.

Зараз ми перебуваємо на дуже важливому етапі – етапі синхронізації української енергосистеми з європейською. Поки ж працюємо в синхронному режимі з енергосистемою Росії та Білорусі. Потрібно чітко усвідомлювати, що РФ веде з нами гібридну війну, і енергетична війна є одним із її ключових елементів.

Крім того, однією ногою ми вже в абсолютно іншому цивілізаційному суспільстві – в цифровому, і швидкими темпами переходимо від стану «homo sapiens» до стану «info sapiens», тобто людина, яка не може жити без інформації та постійно її споживає...

...я підтримую збільшення експорту. Нині експорт у нас обмежений, ми експортуємо тільки через «Бурштинський острів», який синхронізували з європейською мережею. Іншу електроенергію, вироблену всередині нашої країни, ми не можемо експортувати, оскільки не маємо технічних можливостей.

Сьогодні детально вивчається питання: наскільки ми можемо не тільки експортувати а, за необхідності, й імпортувати електроенергію з країн ЄС. З одного боку, це не є добре, коли ми імпортуємо чуже, маючи своє. А з другого, якщо йдеться про конкуренцію, то чим її – електроенергії – більше, тим краще послуга, навіть якщо це європейська конкуренція.

«Структура генерації в Україні, яка склалася історично: 55% генерації – атомна (НАЕК «Енергоатом»), приблизно 35% – теплова (фактично, перебуває «в руках» однієї компанії ДТЕК), приблизно 8% – великі ГЕС (ПрАТ «Укргідроенерго») та близько 2% – відновлювана генерація»

Тобто маємо монополістів, і завданням є створення конкуренції, щоб у цих компаній не було спокуси користуватися тим, що вони великі та сегментовані...

Ми – на шляху до нових енергетичних технологій (тобто відновлювані джерела електроенергії), і це дасть нам можливість через 10-15 років мати вже зовсім іншу енергетику. Ядерна енергетика має свої плюси, але й мінуси...

Сьогодні побудувати один новий блок – це приблизно 6-8 млрд доларів і близько 10 років циклу проектування та будівництва; виведення блока з

експлуатації за різними оцінками – від 300 до 500 млн доларів.

Тому вже сьогодні нам потрібно думати, а що ж буде далі...

...Оскільки вже зараз ідуть дуже серйозні процеси: планета – в кризовому стані через величезні обсяги викидів CO₂, які накопичуються в атмосфері...

Щоб не допустити підвищення температури на 1,5-2 градуси підписано Паризьку кліматичну угоду, мета якої – зменшення викидів в атмосферу CO₂.

Чому я про це говорю? А тому, що наша традиційна енергетика (вугілля та нафта) – це приблизно 60% світового викиду CO₂. І якщо ми не скоротимо використання вугілля й нафти та не перейдемо до використання чистих джерел електроенергії (таких, як сонце, вітер та біомаса), то ці серйозні глобальні процеси будуть продовжуватися й надалі та навіть посилюватимуться. Для цього ми започаткували створення проекту – моделі, коли вся енергія, яка споживатиметься в Україні, буде чистою та відновлюваною. Це, звичайно, станеться не завтра або післязавтра, але така філософія є, і ми в цьому напрямі достатньо активно працюємо.

Монополія призвела до того, що українська економіка є найенергозатратнішою в світі...

Тому нові правила гри з урахуванням конкуренції, інновацій та проектів енергоефективності приведуть до того, що ми будемо споживати електроенергії набагато менше, ніж сьогодні. Відповідно, ціна української електроенергії та ціна продукту, який виробляє українська економіка, буде набагато конкурентнішою. Ефективна енергетика стане фундаментом економічного зростання завдяки внутрішньому споживанню та експорту.

<https://rating.zone/ukraina-na-shliakhu-do-novykh-enerhotekhnolohij-ta-enerhetychnoi-modernizatsii/>

«УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ», 06.03.2019

Ціна на газ буде обґрунтованою і справедливою

Любов Дмитренко

Ціна на тепло в оселях українців залежить не стільки від ціни газу, скільки від вартості виробництва, чіткого обліку споживання та заходів з енергозбереження. На цьому наголосив Прем'єр-міністр Володимир Гройсман під час селекторної наради, присвяченої питанням тарифоутворення на тепло та гарячу воду для населення.

Він навів приклади, як саме коливається вартість однієї гігакалорії тепла в різних містах... «До чого тут ціна газу? Що для Луцька, що для Івано-Франківська ціна газу однакова! Але при однаковій ціні на газ маємо різницю 30-40% на вартість тепла. Я розумію, що різниця може бути. Але через те, що технології виробництва різні. І тут виникає запитання: а що зробили місцеві керівники, аби це виробництво модернізувати та здешевити? Адже більшість ТКЕ належить муніципалітетам, місцевим владам».

Глава уряду нагадав, що **минулого року саме на проекти з модернізації комунальних мереж та на підготовку до опалювального сезону 2018—2019 років було спрямовано 12,5 мільярда гривень.** Проте витрачено лише 3 мільярда.

«Має бути чітка стратегія у кожному місті, як мінімізувати споживання дорогого газу для виробництва тепла. **Втрати на виробництві та транспортуванні — 15%. З кожного тарифу — 15%.** Люди платять за це. Невже вони мають платити за діряві труби, за неутеплені підвали, відсутність засобів обліку?» — запитав

очільник Кабміну.

«Закликаю міських голів — подайте чіткий план модернізації й розвитку ЖКГ на 2019-2020 роки. І хотів би, аби більшість коштів інвестували в котельні, у мережі. Ціна однієї гігакалорії тепла для населення по всій Україні має знизитися і становити не більше 1400 гривень».

Своєю чергою, голова Національної комісії, яка регулює тарифи у сфері енергетики і комунальних послуг, **Оксана Кривенко** поінформувала, що комісія планує в першій декаді березня поточного року почати позапланові перевірки операторів газорозподільних систем в усіх областях за фактом виставлення ними завищених сум у платіжках для населення наприкінці минулого року.

А голова Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» **Андрій Коболєв** зазначив, що до Кабінету Міністрів направлена остання, відредагована версія фінансового плану компанії з метою включення в капітальні витрати придбання лічильників газу для населення.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/cina-na-gaz-bude-obgruntovanoyu-i-spravedlivoyu/>

«КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА В УКРАИНЕ», 12.03.2019

Сколько раз нужно оплатить счетчик газа, чтобы его наконец поставили?

Наталья Мичковская

Те, кто не дождавшись установки приборов учета, решат купить их самостоятельно, фактически заплатят трижды.

«По газу около 3 миллионов счетчиков сегодня отсутствуют в стране. Это 3 миллиона людей, которыми могут манипулировать различными нормами потребления, - отметил **Владимир Гройсман**. – Поэтому решение правительства было – обязать НАК «Нафтогаз», снабжающие организации установить счетчики газа».

Но подвох заключается в том, что «Нафтогаз» – это госконтра, и никаких «своих денег» у него нет. Это наши с вами деньги, уплаченные в виде баснословных тарифов. А когда денег на что-то не хватает, «Нафтогаз» на полном серьезе требует, чтоб ему дали эти деньги из бюджета.

Многие уже, наверное, забыли, но мы напомним: **в тарифе на газ заложена установка счетчиков абонентам за счет облгазов. Так что за все уплачено! Причем из наших с вами карманов.** Установка счетчиков за счет государственного «Нафтогаза» фактически означает, что в наши карманы залезут второй раз, а уплаченные деньги (порядка 2,5 млрд. грн.) просто подарят облгазам.

Но и это еще не все. Тем, кто не хочет переплачивать в ожидании «бесплатного» счетчика, предлагают устанавливать прибор учета самостоятельно. Нетрудно догадаться, что в этом случае потребитель заплатит за счетчик уже в третий раз.

Отдельный разговор о путанице с нормами потребления, которые меняются быстрее, чем потребители успевают перестроиться. С 2016 года нормы постоянно «мечутся» между 9,8 кубометра в месяц на человека, которые эксперты единодушно называют завышенными, и 3,3 кубов, которые выглядят явно заниженными. Почему правительство не может остановиться на «золотой середине» в 5-6 кубометров, которая и является реальной нормой потребления, внятно не могут пояснить даже эксперты.

Очевидно, что при завышенной норме потребления счетчик ставить выгодно, а при заниженной (как сейчас – 3,28 куба в месяц) – категорически

нет. Но поскольку угадать, в какую сторону «подует ветер», не представляется возможным, многие просто физически не могут посчитать, что им выгоднее: оплатить счетчик в третий раз и наконец-таки его поставит, или все же платить по нормам в ожидании своей очереди.

<https://kp.ua/economics/632422-skolko-raz-nuzhno-oplatyt-schetkyk-haza-chtoby-eho-nakonets-postavyly>

Укринформ, Терминал, Кореспондент, 15.03.2019

Україна скоротила споживання антрацитового вугілля на 54%

Протягом 2018 року українські енергетики зменшили споживання дефіцитного антрацитового вугілля на 4,8 млн тонн, або 54%. Про це йдеться у звіті уряду **Володимира Гройсмана** за 2018 рік у цифрах і фактах, оприлюдненому на Урядовому порталі.

"На 4,8 млн тонн, або на 54%, зменшили споживання дефіцитного антрацитового вугілля завдяки: введенню в експлуатацію 3-го гідроагрегата Дністровської ГАЕС, введенню в роботу ПЛ 750 кВ «Рівненська АЕС – ПС Київська», технічному переоснащенню 7 енергоблоків ТЕС у 2016-2018 рр.", - зазначено у звіті.

Також 3,3 млн тонн заміщено вугіллям, яке видобувається в Україні.

Міністр енергетики та вугільної промисловості **Ігор Насалик** заявляв, що Україна до кінця 2019 року відмовиться від використання вугілля антрацитової групи.

В Україні на 2019 рік передбачено переобладнання блоків №1 та №3 Трипільської ТЕС, блоку №10 Придніпровської ТЕС, блоку №1 Криворізької ТЕС для роботи на вугіллі газової групи - загалом близько 1000 МВт потужностей. У попередні періоди вже було відповідним чином переобладнано майже 1300 МВт потужностей теплової генерації.

УНН, 18.03.2019

Українські надра і енергетика досі в руках росіян - експерт

Історично так склалося, що росіяни присутні у багатьох стратегічних сферах України. Але замість послаблення їхнього впливу, державні чиновники сприяють його посиленню. Таку думку висловив експерт з енергетичних питань **Сергій Дяченко**.

Він зокрема згадав колишнього депутата Держдуми РФ **Олександра Бабакова**, який контролює українські обленерго.

Також експерт прокоментував останню резонансну угоду, коли НАК "Надра України" продала свою частку у компанії "Іст Юроуп Петролеум" **Павла Фукса**, тим самим фактично втративши державний контроль за українськими газовими родовищами. Примітно, що продаж відбувся "під ялинку", в останній день 2018 року, 31 грудня, до того ж на користь фірми з орбіти того самого Фукса.

"Новий власник частки буде мати повну інформацію щодо наших родовищ. І все-таки йдеться про стратегічну компанію, і продавати її росіянам (Павла Фукса вважають російським бізнесменом – ред.) із політичної точки зору не правильно. Бо ми, як я вже говорив, все ще серйозно залежимо від росіян, і збільшувати таку залежність не варто", - сказав він.

Нагадаємо, в останній день 2018 року, 31 грудня НАК "Надра України" продала 33% частку в компанії "Іст Юроуп Петролеум" товариству "Авант Трейд Лімітед". Обидві компанії – з орбіти російського бізнесмена Павла Фукса.

При цьому у НАК "Надра України" запевняють, що "Авант Трейд Лімітед" - це єдина компанія, яка зацікавилася купівлею вказаної частки, а сам продаж її жодним чином не порушив права українського народу. Разом з тим НАК "Надра України" категорично відмовляється надати рішення про продаж державної частки, без поважних на те підстав.

"Іст Юроуп Петролеум" раніше називалася "Голден Деррік" і була пов'язана з міністром-втікачем **Едуардом Ставицьким**. Разом з державною часткою компаніям Фукса дісталися і газові родовища України.

За даними ЗМІ, у вересні 2018 року Державна служба геології та надр без конкурсу збільшила ліцензійні ділянки для компанії "Іст Юроуп Петролеум".

Довідка: Павло Фукс – російський бізнесмен українського походження, один із забудовників "Москва-Сіті".

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 19.03.2019

Протидія російській гібридній загрози та реалізації проекту «Північний потік-2»

15 березня понад 20 членів національних парламентів України, Естонії, Литви, Польщі та Словаччини звернулися з відкритим листом до Палати представників та Сенату США щодо протидії російській гібридній загрози та реалізації проекту «Північний потік-2».

У своєму відкритому листі парламентарії висловили вдячність членам Палати представників США та свою підтримку Резолюції Палати представників 1035 щодо «Північного потоку-2», а також підтримку зусиллям Сполучених Штатів, спрямованим на посилення енергетичної безпеки та солідарності на Європейському континенті.

Члени парламентів наголосили, що проект «Північний потік-2» створює нові загрози та напруження, збільшуючи залежність ЄС від російського газу.

Зупинення будівництва «Північного потоку-2» не призведе до дефіциту постачання газу в Німеччині чи інших державах—членах ЄС; Росія вже контролює постачання майже 40 відсотків об'ємів європейських газових потреб, а практично 11 європейських країн на 75 відсотків залежні від російського газу, йдеться в листі.

Парламентарії підкреслили важливість забезпечення енергетичної незалежності держав на Європейському континенті, всебічного застосування енергетичного законодавства Європейського Союзу, реалізації положень Резолюції Палати представників 1035 та виконання статті 274 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що сприятиме припиненню ведення РФ своєї агресивної політики в Європі.

До відкритого листа народних депутатів України приєдналися **Е. Зінгаріс**, член Парламенту Литви, **М. Мікко**, член Парламенту Естонії, **А. Мулярчик**, член Парламенту Польщі та **М. Полячек**, член Парламенту Словаччини.

<http://www.golos.com.ua/article/314961>

ГлавКом, Украинские новости, Факты и комментарии, Обозреватель, 20.03.2019

Окружной административный суд Киева признал законность формулы "Роттердам+"

Окружной административный суд города Киева отказал группе народных депутатов и Ассоциации потребителей энергетики и коммунальных услуг в иске к Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в

сферах енергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) о признании незаконным и отмене постановления №1513 "Об утверждении прогнозируемой оптовой рыночной цены 2018 год". Об этом сообщило интернет-издание Обозреватель, в статье "Доказательство роттердамской теоремы".

Как пишет СМИ, суд установил, что утверждение прогнозируемой оптовой рыночной цены электрической энергии относится исключительно к полномочиям НКРЭКУ. Это означает, что пересмотр правомерности определения показателей при формировании оптовой цены электроэнергии является "формой вмешательства в такие полномочия и выходит за пределы задач административного судопроизводства (данная позиция также была подтверждена решением Высшего административного суда Украины по делу №826/16833/16)".

"Это очень совпадает с прошлогодними выводами аудита НКРЭКУ, оглашенного экспертами Секретариата Европейского энергетического сообщества, которые предостерегли органы власти от "политического вмешательства в независимость НКРЭКУ и автономное принятия ею решений", - говорится в материале.

Напомним, это не первое решение судебных органов в пользу НКРЭКУ по поводу "Роттердам+"...

В последнее время отраслевая ассоциация ферросплавных заводов УкрФА потеряла роль главного публичного адвоката интересов промышленных потребителей электроэнергии. В последние годы эту нишу заняла Ассоциация потребителей энергетики и коммунальных услуг, которую возглавил бывший член НКРЭКУ **Андрей Герус**. Впрочем, усилия новых лоббистов пока трудно назвать результативными.

<https://glavcom.ua/economics/finances/okruzhniy-administrativniy-sud-kijeva-viznav-zakonnist-formuli-rotterdam-578663.html>

Урядовий портал, 21.03.2019

Міненерговугілля працює у напрямку створення надійної галузевої системи кібербезпеки

У Міненерговугілля відбулася робоча зустріч з представниками організації DAI у межах формування нового фінансового пакета допомоги Україні від USAID щодо розбудови системи кібербезпеки в Україні.

Зустріч проведено під головуванням державного секретаря Міненерговугілля Максима Немчинова за участю заступника Міністра енергетики та вугільної промисловості **Юлії Підкоморної** для обміну досвідом та проведення дискусії на тему вдосконалення майбутнього пакета допомоги Україні, що стосується кібербезпеки, обговорення потреб та можливого співробітництва з реалізації проектів у напрямку зміцнення системи кібербезпеки в Україні.

Делегація американської партнерської організації DAI прибула з візитом до Києва як потенційний виконавець програми USAID.

Заступник Міністра Юлія Підкоморна повідомила, що на підприємствах ПЕК впроваджуються заходи з протидії кіберзагрозам, водночас є потреба створення комплексної системи захисту критичної енергетичної інфраструктури.

Громадська організація SocialBoost є партнером Агентства зі співробітництва та розвитку США (USAID), а також інших приватних виконавців програм допомоги від Уряду США, у тому числі таких як DAI, TAPAS, DOBRE тощо. Уповноважені представники поінформували про цілі та завдання центру цифровізації DAI, організації SocialBoost та перспективи можливої співпраці.

За результатами зустрічі сторони домовилися про напрацювання пропозицій щодо подальшого можливого співробітництва.

Учасники зустрічі з іноземної сторони - **Галя Нурко**, представник центру цифровізації DAI, та **Денис Гурський**, голова правління організації SocialBoost.

«УРЯДОВИЙ КУР'ЄР», 22.03.2019

Війна мізків і технологій за енергетичну безпеку
Намаганням російського агресора дестабілізувати роботу ТЕС України харківський Котлотурбопром протиставив власні унікальні розробки

Володимир Галаур

Харківське підприємство «Котлотурбопром», один з основних напрямів діяльності якого – виробництво та модернізація котельного обладнання для ТЕС і ТЕЦ, із самого початку перебоїв та зростання дефіциту антрацитового вугілля у 2015 році ініціювало, розробило й запропонувало до впровадження на практиці **концепцію переведення вугільних енергоблоків на спалювання непроєктного вугілля газової групи.**

«Складність цієї проблеми, - каже генеральний директор Котлотурбопрому **Олександр Греховодов**, - не лише в технологічній площині, а й у психологічній. Узятися за її розв'язання – означає чітко усвідомити особисту відповідальність за безпеку ТЕС від вибухів, знайти ефективний варіант кооперації підрядників і врешті зважитися на подолання бюрократичних перепон, яких у нашій країні ще ніхто не скасував». За словами гендиректора, без підтримки Харківської обласної державної адміністрації та компанії «Центренерго» навряд чи вдалося б досягти позитивного результату. Тим паче, що попервах доводилося працювати на власний страх і ризик та розраховувати лише на власні кошти підприємства. А на запитання, чи не можна було б запозичити проект за кордоном, Олександр Миколайович коротко відповів, що, звичайно, подібні технології працюють у Європі, але на той час вирішальними були і швидкість упровадження, і помірна його вартість.

«Якщо перший проект 2-го блока Зміївської ТЕС нам обійшовся в 200 мільйонів гривень, то вартість його закордонного аналога була б виражена такою самою цифрою, тільки в євро», - зазначив Олександр Греховодов.

Утім, до створення проекту ще пролягала терниста дорога. Найголовніше — довести в Міністерстві енергетики та вугільної промисловості життєспроможність і перспективність задумок фахівців Котлотурбопрому, якими вже стали опікуватися і ХОДА, і Центренерго.

Фахівці філії ХЦБ «Енергопрогрес» ТОВ «Котлотурбопром» за найкоротші терміни розробили концепцію та унікальні технічні рішення, що не мали аналогів, з переведення енергоблоків 200 МВт на непроєктне паливо. Тоді О. Греховодов після робочої наради з працівниками ФЦКБ та провідними фахівцями підприємства ухвалив, як згодом довів час, єдино можливе рішення: не чекати завершення всього проекту, а взятися до реконструкції 2-го блока Зміївської ТЕС поетапно...

«Найскладнішим завданням у переведенні першого блока Зміївської ТЕС на газове вугілля було налагодження безперебійної чіткої роботи підрядників. А це понад півдесятка організацій, задіяних на монтажі обладнання, розробленні та встановленні системи контролю і керування, виконанні електромонтажних робіт», - розповідає керівник проекту головний інженер ТОВ «Котлотурбопром» **Олег Бузевич**.

За його словами, до реконструкції енергоблока №2 було залучено більш як 1000 осіб. Працювали у три зміни, без вихідних і перекурів. Усього ж під час реконструкції двох енергоблоків першої черги було встановлено 560 тонн обладнання, виготовленого в цехах Котлотурбопрому. Замість відведених контрактом дев'яти місяців перший енергоблок потужністю 200 МВт Зміївської ТЕС запрацював на газовому вугіллі через п'ять.

Вдалих експеримент із переведення Зміївської ТЕС на спалювання вугілля газової групи поклав початок реконструкції інших проблемних ТЕС країни.

«На лютий цього року за участі підприємства «Котлотурбопром», що входить до корпорації «Маст-Іпра», на використання газового вугілля переведено сім енергоблоків ТЕС сумарною потужністю 1200 МВт, тривають роботи ще на двох енергоблоках», - розповідає Олександр Греховодов.

«Услід за Зміївською ТЕС за зверненням керівництва найбільшого енергетичного холдингу України «ДТЕК» наше підприємство почало переводити на газове вугілля чотири енергоблоки Придніпровської ТЕС, - доповнює генерального директора керівник придніпровського та криворізького проектів **В'ячеслав Чупира**. - На Придніпровській ТЕС ми фактично вбудовували нове тепломеханічне обладнання в інфраструктуру старих блоків – №7 і №8. На блоках №9 та №10 встановили вже доопрацьоване обладнання. До того ж, для оперування новими пілосистемами силами компаній «Іпра-Софт» та «ЕМВ-енерго» на енергоблоках встановили автоматизовані системи керування технологічним процесом на базі устаткування фірм Schneider Electric та Emerson і виконали протипожежні заходи. Далі – Криворізька ТЕС, яка має сім блоків по 300 МВт. У 2019 році буде переведено на газове вугілля перший блок».

Придніпровська станція із квітня 2018 року повністю перестала використовувати антрацит, що знизило загальні обсяги імпорту на 700 000 тонн. Якщо середня ціна \$105-110 за тонну, економія коштів становила майже \$75 мільйонів. Фактично Придніпровська ТЕС стала першою великою станцією, яку повністю переведено на газове вугілля.

Найбільш проблемною залишається антрацитова Луганська ТЕС на шість блоків, яка через бойові дії опинилася в енергетичному острові й має лише один шлях підвезення вугілля — залізницею з боку російського кордону. Отож планувати переведення цієї станції на вугілля марки «Г» можна лише після того, як український уряд та Укрзалізниця ухвалять рішення про будівництво нової гілки залізниці на українській території.

Завдяки проекту з переведення енергоблоків ТЕС, спроектованих для спалювання антрациту, на споживання вугілля газової групи, нині в усій Україні горить світло та немає віялових відключень.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/vijna-mizkiv-i-tehnologij-za-energetichnu-bezpeku/>

«ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ. Україна», 31.03.2019

СПГ-фактор у гібридній війні Росії в Європі

Михайло Гончар, Ігор Стукаленко

Для чого потрібні російські нафтогазові "сенсації"?

1 січня 2020 р. закінчується дія транзитного контракту між "Нафтогазом України" і "Газпромом". Останній не погоджується укладати новий контракт згідно з європейським газовим законодавством, яке діє і в Україні. Очевидно, що

"Газпром" збирається повністю припинити транзит через ГТС України, щоб у черговий раз продемонструвати усім "кузькину матір", а Україну виставити недоговороспроможним, непередбачуваним і ненадійним транзитером.

Російські потоки на Балтиці та Чорному морі ще не будуть готові взяти на себе повне проектне навантаження, хоча "Газпром"-шоу" з показушним відкручуванням вентиля на них відбудеться. Отже, через невизначеність із потоками (а тут ще й Королівство Данське додало клопотів щодо улюбленого дітища Путіна— Меркель — "Північного потоку-2") для Росії існує ризик не виконати зобов'язання з постачання газу своїм європейським клієнтам і наразитися на судові претензії з їхнього боку. Тому вже зараз опрацьовується варіант максимізації компенсаційних постачань газу з Ямалу у вигляді СПГ на ринок ЄС задля уникнення або мінімізації штрафних санкцій та обмеження невдоволення Берліна і Брюсселя "дуже глибоким занепокоєнням", якщо Москва вирішить вдатися до наступного етапу збройної агресії проти України.

Експорт СПГ із США на європейський ринок може значно збільшитися вже в 2019 р. за рахунок переспрямування частини поставок з Азії в Європу. Цьому сприятимуть зниження цін на азійському ринку, а також зміна цін на фрахт суден, що використовуються для поставок. А справжньою сенсацією наступного зимового сезону може стати падіння цін на газ на ринку ЄС унаслідок російсько-російської конкуренції між газпромівськими і негазпромівськими потоками.

Для нас за обставин повної російської газової блокади залишається логічний варіант максимізації закачування газу в підземні сховища (ПСГ) на зимовий період, розвертання за необхідності газотранспортної системи в реверс зі спокійним проходженням зими.

Розраховувати на солідарність ЄС особливо не варто, оскільки там домінуватимуть німецькі та німецько-російські інтереси "на потоках", а євроінституції стають дедалі слабшими і не в змозі змусити країни-члени дотримуватися прийнятих норм і правил. Наприклад, постачання СПГ російського походження до країн ЄС суперечать вимогам згаданої Європейської стратегії енергетичної безпеки, оскільки обсяги поставок газу з РФ уже перевищують третину загального імпорту до ЄС, наближаючись до 50%. Берлін це вперто ігнорує, Брюссель — безсилий.

У "Газпромі" розуміють, що Україна цілком може пройти зиму 2019/2020 без російського транзиту на реверсних поставках з Європи, використовуючи газ внутрішнього видобутку та з ПСГ. І так може бути й у подальшому. Тому й вирішили зіграти партією квіслінгів, викликавши зліплений Кремлем тандем до Москви. Для Кремля квіслінги — останній шанс відновити не тільки ін'єкції "дешевого" газу в Україну, а й контроль над її політикумом. Тому пропагандистськи Кремлю необхідна демонстрація нафтогазової величі РФ, мовляв, усі прагнуть отримати нафту та газ з Росії. Навіть США не можуть обійтися без російської нафти, а Європа — без "дешевого" російського СПГ. Очевидно, що в Росії взяли до уваги не тільки наявність квіслінгів, яких там же й вирощували протягом багатьох років української "газократії", але й повне невігластво переважної частини з когорти претендентів на президентську посаду. Однак у Москві не враховують того, що кремлівські ляльководи самі виглядають смішними невігласами поза межами російського пропагандистського простору — як у США, так і у нас тут, в Європі.

https://dt.ua/internal/spg-faktor-u-gibridniy-viyni-rosiyi-v-yevropi-307054_.html

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГЕТИКИ

Урядовий портал, 01.03.2019

Прозорість та зрозумілість має стати основою зацікавленості інвесторів енергетичним сектором нашої країни, - Ігор Насалик

Міністр Ігор Насалик взяв участь у заходах в межах 42 Засідання Ради директорів Ініціативи прозорості видобувних галузей, яке цього року проводиться в Києві.

«Чим більш українська видобувна галузь стає прозорою, демонструє свої можливості, тим більш стає цікавою для інвесторів», - наголосив Міністр. Відкритості сприяє прийняття відповідного законодавства.

«На сьогодні Міненерговугілля спільно з Секретаріатом ЕІТІ працює, щоб оприлюднені дані працювали в електронній формі, що посилить прозорість, спростить оприлюднення даних та сприятиме входженню інвестицій на ринок», - повідомив Ігор Насалик.

Також акцентував на привабливості для інвесторів такого інструменту, як угоди про розподіл продукції.

«Завдання відкритого Уряду – максимально сприяти входженню інвесторів не просто з фінансовими можливостями, а з новими технологіями», - наголосив Міністр.

З боку Ради директорів ЕІТІ відзначено значний прогрес в імплементації ЕІТІ, зокрема в частині розроблення законодавства та оприлюднення звітів ЕІТІ, а також обмін досвідом України з іншими країнами, що приєдналися до ЕІТІ.

Також відзначено залучення громадянського суспільства до імплементації ЕІТІ, а також результати валідації, згідно з якими Україна отримала найвищу оцінку про «значний прогрес».

Довідково. Ініціатива прозорості видобувних галузей (ІПВГ, англ. Extractive Industries Transparency Initiative - ЕІТІ) – це незалежний і добровільно підтримуваний на міжнародному рівні стандарт забезпечення прозорості управління в ресурсних секторах, який впроваджується у 51 країні світу та включає такі країни, як Норвегія, Великобританія, Німеччина, Казахстан та ін.

У жовтні 2013 року Україна отримала статус країни-кандидата ініціативи прозорості видобувних галузей (ІПВГ).

hronika.info, 04.03.2019

Ринок електроенергії: суворі будні

Юрій Корольчук

Найбільша проблема із якою стикаються постачальники. Новий ринок електроенергії з кожним днем охоплює все більше компаній України як споживачів електроенергії, так і виробників.

Найбільша проблема з якою стикаються усі постачальники електроенергії – це зміна клієнтом постачальника електроенергії та несплата боргів попередніх періодів.

Водночас, такі випадки лише дискредитують саму ідею конкурентного ринку електроенергії.

Коли доводиться чути про проблему неплатежів між компаніями постачальниками та іменитими промисловими гігантами чи то машинобудування, чи то агросектору, то спершу навіть не віриш у таке. Але потім коли бачиш документи, що підприємства змінюють постачальника електроенергії, не оплачують

попередні борги і з чистою совістю споживають електроенергію далі. Закономірно, що між виробником і споживачем виникає конфлікт...

На ринку електроенергії показовою є історія боргу заводу «Енергомашспецсталь» перед компанією ДТЕК за спожиту електроенергію на суму 224 млн грн. Позиція попереднього постачальника полягає у тому, що борг за спожиту електроенергію є юридично задокументованим, а тому його потрібно оплатити. Водночас, позиція «Енергомашспецсталі» полягає у тому, що з 1 січня 2019 року завод почав купувати електроенергію в іншого постачальника. І тому тепер відносин із ДТЕК взагалі не має. Завод фактично ігнорує норми закону і, схоже, робить вигляд, що нічого не знає про нові правила, коли борги не переходять до постачальників і не зникають. І, найцікавіше, що у новому ринку відключати споживача потрібно як за заявкою нового постачальника, так і за старі борги.

Власне, правила ринку електроенергії діють для всіх учасників ринку України. І з реформою «енергоринку» відповідальність за дотримання правил лише посилилася.

Подібні випадки «небажання» сплачувати борги за електроенергію можуть призвести до дисбалансу усієї енергосистеми. Адже у такий спосіб руйнується ланцюжок зв'язку між усіма учасниками ринку «споживач - постачальник - ДП «Енергоринок» - генеруючі підприємства». Тому проблема боргів – це питання державного рівня...

Словом, показова історія про суворі будні ринку електроенергії. Місцями – повчальна, місцями – сумна. Але мораль її у тому, що борги все таки потрібно платити.

Додаткова інформація на цю тему – Mind.UA, 21.03.2019 «Конкурентний енергоринок: чого чекати промисловим споживачам», Олег Кильницький.

Як перекресне субсидування населення позначиться на ціні струму

Україна зберігає найнижчі тарифи на електроенергію для населення в Європі – у середньому 1,03 грн за 1 кВт*год. Це означає, що для можливості впровадження в країні конкурентного енергоринку потрібно визначити джерела компенсації заниженої ціни кіловат-години для домогосподарств.

Наразі Міненерговугілля і НКРЕКП розглядають чотири базові сценарії, як вирішити проблему. А саме: **побутовий сектор може дотуватися з прибутку НАЕК «Енергоатом», з тарифу на передачу електроенергії оператора системи передачі (нинішнє «Укренерго») або з цінової надбавки до тарифів різних учасників енергоринку (крім ВДЕ). Ще один варіант: за допомогою продажу «Енергоатомом» електроенергії за заниженим тарифом постачальникам універсальних послуг (ПУП), які забезпечують населення.**

У НКРЕКП вважають найоптимальнішим, а отже найбільш імовірним, сценарій дотування населення з прибутку НАЕК.

Однак на яких би учасників ринку в уряді не поклали функцію субсидування населення, збереження тарифного популізму в побутовому секторі неминуче спричинить зростання ціни електроенергії для всіх промислових споживачів.

Результати тарифного стримування. ...середньозважений тариф для домогосподарств в Україні становить 1,03 грн за 1 кВт*год, тоді як аналогічна середня ціна кіловат-години в країнах ЄС – на рівні 20,5 євроцента.

При цьому навіть у найближчих до нас сусідніх країнах енерготарифи в рази вище, ніж в Україні. Наприклад, у Словаччині – 15,6 євроцента за 1 кВт*год, Польщі

– 14,1, Румунії – 13,3, Угорщині – 11,2. Тобто якщо перевести на українську грошову одиницю, то розцінки стартують від 3 грн.

Безумовно, завдання нарощування видобутку газу є однією з головних цілей енергетичної стратегії, проте в Україні при цьому відчувають гостре недофінансування такі сегменти, як вугільна промисловість, атомна і гідроенергетика, електромережева інфраструктура.

Альтернативні сценарії теплопостачання у вигляді допуску до теплотрас біокотелень або переходу на електрообігрів здаються зовсім не зайвими в умовах сьогоденного монополізму теплокомуненерго.

У цілому багаторічне стримування тарифів для побутового сектору в електроенергетиці посприяло тому, що ціна кіловат-години для промислових споживачів в Україні вже досягла європейського рівня, тоді як сама галузь увійшла в стадію технічної деградації.

Нова тарифна перспектива. Після тривалої багаторічної перерви НКРЕКП у період з 1 квітня 2015 року по 31 березня 2017 року провела п'ятиетапне підвищення тарифів на електроенергію для населення. Ціна зросла за першим тарифним блоком (на перші 100 кВт*год споживання в місяць) у 2,5 раза – до 0,9 грн за 1 кВт*год, і за другим блоком (понад 100 кВт*год) – у 2,6 раза, або до 1,68 грн.

Після цього п'ятиступінчастого подорожчання ніхто більше в країні до питання необхідності подальшого підвищення ціни на електроенергію для населення публічно не повертався. Хоча з економічної точки зору тарифи потрібно підвищувати, причому раза в два як мінімум. За оцінками Міненерговугілля, «ринкова» ціна кіловат-години для побутового сектору в Україні має становити 2,40 грн.

Однак замість переходу до об'єктивних енерготарифів для домогосподарств, уряд продовжує вишукувати механізми компенсації занижених розцінок для населення за рахунок учасників енергоринку, що кінець кінцем виллється у відповідне подорожчання роздрібною ціною кіловат-години для промспоживачів.

«Енергоатом» як ймовірний донор. Є висока ймовірність того, що весь тягар субсидування населення на перехідному етапі конкурентного енергоринку в період з 1 липня 2019 року по 1 липня 2020 року (або в більш пізні терміни) буде покладено саме на «Енергоатом».

Принаймні саме до такого рішення схильна НКРЕКП, про що свідчить лист Нацкомісії №970/17.2.2/7 – 19 від 28 січня 2019 року на адресу Міненерговугілля, текст якого є у Mind.

Крім того, відповідно до закону «Про ринок електричної енергії», на «Енергоатом» в перший перехідний рік роботи лібералізованого енергоринку покладено також функцію дотування «зеленої» генерації. Згідно з прогнозними оцінками Міненерговугілля, обсяг перехресного субсидування відновлюваної енергетики може скласти близько 12 млрд грн на рік. У свою чергу в НАЕК, за умови збереження нинішньої динаміки розвитку ВДЕ, прогнозують обсяг компенсацій «зеленим» на рівні 15 млрд грн.

Ціни АЕС і ТЕС зрівняються. Втім, у «найбільш оптимального» сценарію перекладання субсидій на «Енергоатом» є один недолік, про який згадують комісіонери у своєму листі: «У той же час існує ймовірність того, що ціна виробника електричної енергії на АЕС, з урахуванням компенсації різниці між ринковою та регульованою ціною для побутових споживачів, буде близькою до ціни на електричну енергію, вироблену на ТЕС, а в нічні години може бути вище».

Це означає, що в разі збереження ціни теплової генерації в конкурентному ринку на нинішньому рівні, ціна НАЕК, що виробила в першій декаді березня 58,5% електрики в країні, може зрости в 3,5 рази. Додаткове навантаження від зростання вартості атомної електроенергії кінець кінцем ляже на плечі побутових споживачів.

Виходячи з прогнозних оцінок Міненерговугілля, ціна атомного кіловата в конкурентному ринку може зрости з нинішніх 0,57 до 1,89 грн. При цьому, як стверджується в листі галузевого відомства №КМ/1-29-2766 від 5 грудня 2018 року на ім'я віце-прем'єр-міністра **Володимира Кістіона**, у розпорядженні НАЕК має залишитися близько 20 млрд грн додаткового прибутку – навіть після виплати субсидій населенню та «зеленій» генерації.

Водночас при цьому «існує ризик недофінансування проектів, які забезпечують безпеку об'єктів виробництва електричної енергії на АЕС», – йдеться в листі.

Недоліки інших сценаріїв. Кожен із запропонованих варіантів перехресного субсидування побутових споживачів у конкурентному енергоринку має свої недоліки. Здавалося б, більш справедливим є механізм компенсацій заниженого тарифу для населення за рахунок рівномірного розподілу додаткового цінового навантаження між усіма генеруючими компаніями. Однак цей сценарій не враховує різниці в собівартості виробництва електроенергії різними видами генерації, яка в Україні досить істотна.

Втім, до виробників електрики в цьому випадку можна додати оператора системи передачі, а також операторів системи розподілу (колишніх обленерго). Тобто розподілити додаткове цінове навантаження між усіма учасниками енергоринку. Такий варіант більше відповідає європейському досвіду, який участі в дотуванні населення з боку конкуруючих у ринку виробників взагалі не вітає.

Однак обидва різновиди описаного сценарію вимагатимуть внесення відповідних змін до закону «Про ринок електричної енергії», а також до закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг».

Ринок має запрацювати, і ці проблеми необхідно оперативно вирішувати, інакше реформа ризикує бути відкладеною на довгий час. Цього українській владі точно не пробачать міжнародні партнери.

Енергореформа, 04.03.2019

Либерализация оптового рынка э/э: уровень неготовности

Два топ-менеджера украинских государственных энергокомпаний заявили о серьезных препятствиях для запуска нового оптового рынка э/э с 1 июля 2019 года.

Енергореформа публікує тези, які озвучили глава НЭК "Укрэнерго" **Всеволод Ковальчук** и директор по коммерции ПАО "Укрэнерго" **Алексей Никитин**, - о текущей ситуации с подготовкой к либерализации оптового рынка э/э.

Енергореформа, 05.03.2019

В 2018 году ДТЭК Киевские электросети выполнил 4 тыс. ремонтов и восстановил работу более 100 км воздушных линий

ДТЭК Киевские электросети продолжает работать над повышением качества электроснабжения киевлян: за год проведен капитальный ремонт пяти крупных энергоузлов, выполнено почти 4 тысячи ремонтов кабельных линий и возобновлена

работа 125 километров воздушных линий различного напряжения.

Как сообщает пресс-служба компании, это поможет улучшить качество электроснабжения для более, чем 3 миллионов жителей столицы. ДТЭК Киевские электросети модернизирует традиционную энергетику, делая ее более эффективной.

В 2018 году компания направила более 70 миллионов гривен на реконструкцию, строительство и техническое переоснащение сетей.

Для качественной работы всей инфраструктуры важно, чтобы не было потерь электроэнергии на всех этапах ее передачи: работу 12 столичных подстанций проверяли с помощью тепловизора. На пяти из них специалисты компании провели капитальный ремонт оборудования, еще на шести объектах отремонтировали здания. Теперь жители Печерского, Шевченковского, Дарницкого, Соломенского районов, несмотря на их активную застройку, будут получать качественное электроснабжение в своих домах.

"Главная цель ДТЭК Киевские электросети – качественное и надежное электроснабжение Киева. Наши специалисты приложили все усилия для того, чтобы выполнить в полном объеме запланированную в 2018-м году ремонтную программу электрических сетей и оборудования. ДТЭК Киевские электросети модернизирует традиционную энергетику, делая ее более эффективной. Ремонтная кампания будет продолжена и в 2019-м году", - подчеркнул операционный директор ДТЭК Киевские электросети **Виталий Шайда**.

Newsone, 05.03.2019

Землянский считает, что Украине придется закупать электроэнергию в России и объяснил почему

Украине, возможно, скоро придется покупать электроэнергию у Российской Федерации, такое мнение высказал энергетический эксперт **Валентин Землянский** в комментарии.

"Что касается атомной энергетики, то здесь очень важный вопрос Фонда выведения энергоблоков и их эксплуатации, который должен был наполняться с 1991 года, а денег нет. Поэтому когда встанет вопрос чем замещать эти мощности, то окажется, что замещать нечем", - сообщил Землянский.

При этом он указал, что украинская энергосистема интегрирована с российской, а не с европейской, поэтому и электроэнергию Украина будет вынуждена покупать в РФ.

"С учетом того, как у нас движется вопрос интеграции украинской энергосистемы с европейской, то может оказаться, что кроме как из России взять электроэнергию больше неоткуда. Наша энергосистема по-прежнему интегрирована с энергосистемой Российской Федерации", - подытожил эксперт.

Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, Энергореформа, 06.03.2019

Минфин утвердил план корпоратизации "Укрэнерго"

Министерство финансов утвердило план мероприятий по реорганизации (преобразованию) госпредприятия "НЭК "Укрэнерго" в частное акционерное общество (ЧАО), 100% акций которого принадлежат государству. Соответствующий приказ №95 Минфин выдал 1 марта.

"Корпоратизация "Укрэнерго" (превращение в АО) является обязательным условием сертификации компании в качестве независимого оператора системы

передачі в соответствии с законом "О рынке электрической энергии" и директивой ЕС2009/72, имплементация которой входит в международных обязательств Украины", – отмечается в сообщении.

В частности, процедура корпоратизации предусматривает инвентаризацию активов компании, их независимую оценку, рецензирование Фондом госимущества отчета об оценке имущества, а также другие действия, предусмотренные законодательством.

Как сообщалось, в феврале Министерство финансов подписало приказ о преобразовании госпредприятия "Укрэнерго" в акционерное общество.

Напомним, Кабмин распоряжением №1001 от 14 декабря 2018 года передал НЭК "Укрэнерго" в управление от Министерства энергетики и угольной промышленности Министерству финансов.

Как поясняла министр финансов **Оксана Маркарова**, в отличие от Минэнергоугля Минфин не имеет конфликта функций как разработчика отраслевой политики и владельца предприятия.

Інформація на цю тему – Інформаційне агентство «ЛігаБизнесІнформ», 07.03.2019 «Реорганізація Укрэнерго. Как это будет происходить».

Урядовий портал, 06.03.2019

Стартувала магістерська програма з підготовки фахівців з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів

У Міненерговугілля проведено круглий стіл «Підготовка фахівців з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів. Огляд магістерської програми підготовки». Відкрила захід заступник Міністра **Юлія Підкоморна**.

У вступному слові Ю. Підкоморна підкреслила важливість забезпечення функціонування Державної системи професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів.

«Ми раді, що дана спеціалізація відкривається в провідному навчальному закладі з підготовки фахівців з атомної енергетики, в Київському політехнічному інституті, де ми знайшли односторонців у такій важливій справі, як формування кадрового потенціалу для атомної енергетики.

Юлія Підкоморна подякувала Департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу Міненерговугілля, проректору КПІ **Сидоренко Сергію Івановичу**, декану теплоенергетичного факультету **Письменному Євгену Миколайовичу** за підтримку та професіоналізм, виявлені протягом цих років, та відданість справі.

«Сподіваюся, що буде виявлено значний інтерес до цієї програми та наші ряди поповняться новими професіоналами», - зазначила заступник Міністра.

Декан Теплоенергетичного факультету НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», д.т.н., професор Письменний Євген Миколайович поінформував, що навчання за магістерською програмою здійснюється в рамках підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Фізичний захист та облік і контроль ядерних матеріалів» за спеціальністю 143 «Атомна енергетика» за денною та заочною формами навчання. Термін навчання: 1 рік 6 місяців.

Підготовка проводитиметься на кафедрі Атомних електричних станцій і інженерної теплофізики Теплоенергетичного факультету, яка має ліцензію та акредитована на підготовку фахівців відповідного рівня.

До навчального процесу залучені викладачі, які пройшли стажування в Техаському технічному університеті та Сандійській національній лабораторії США та взяли участь у навчальних курсах МАГАТЕ, Навчальному центрі з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів імені Джорджа Кузмича Інституту ядерних досліджень НАН України.

Було підкреслено, що навчальна програма повністю відповідає вимогам чинного національного законодавства та рекомендаціям МАГАТЕ.

Програми іспитів буде оприлюднено на сайті Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Сікорського». Перші магістранти будуть зараховані на навчання 17 серпня 2019 року.

УНІАН, 06.03.2019

Наразі в Україні немає потреби переведення стрілок годинників –експерт з енергетики У ЄС вже відмовляються від переведення стрілок годинників

Україна за прикладом Європейського Союзу могла б відмовитися від переведення стрілок годинника на літній і зимовий час. Таку думку висловив експерт з енергетичних питань **Геннадій Рябцев**. За його словами, на сьогоднішній день немає розрахунків, які б підтверджували доцільність переведення стрілок.

"Раніше були проблеми з нестачею електроенергії в пікові години. Для цього треба було зміщувати пікові години, розтягувати їх на кілька годин вранці та ввечері. Зараз такої проблеми немає", – пояснив експерт.

"Людиноцентрична політика, яка реалізується в країнах Європейського Союзу, полягає в тому, що, коли зміщуються години, це фізіологічно шкодить людині. Виходячи з цієї тези, людина ставиться вище питань економії електроенергії", – додав він.

За словами Рябцева, переведення стрілок в Україні залежить лише від рішення виконавчих органів влади, і її необхідність не підкріплена жодними розрахунками.

"Наскільки мені відомо, таких розрахунків немає. Ми користуємося з радянських часів розрахунками радянського Держплану. Наприклад, мені особисто значно краще прокидатися і засинати, коли час на годиннику збігається з сонячним часом", – додав експерт.

Урядовий портал, 07.03.2019

Наталія Бойко провела робочу зустріч

з головою Німецького енергетичного агентства (DENA) Андреасом Кульманом

Заступник Міністра енергетики та вугільної промисловості України з питань європейської інтеграції **Наталія Бойко** провела робочу зустріч з головою Німецького енергетичного агентства (DENA) **Андреасом Кульманом**.

Наталія Бойко зазначила, що Україна підтримує діалог з питань стратегічного розвитку та прагне дотримуватися курсу на збільшення частки електроенергії з відновлюваних джерел. Відзначила, що Українська сторона уважно слідкує за новими тенденціями ЄС, зокрема в питаннях переходу від третього енергопакету до четвертого «Чиста енергія для всіх європейців».

Наталія Бойко підкреслила, що в рамках інтеграції до ENTSO-E для України одним із найцікавіших векторів є інтеграція генерації з відновлювальних джерел енергії в ОЕС України. Тому надання технічної допомоги на реалізацію проекту щодо інтеграції відновлюваних джерел енергії в енергосистему (RES Integration for

Ukraine) може стати першим прикладом успішного співробітництва в електроенергетиці.

Зокрема, заступник Міністра зазначила, що 2019 рік – рік значних змін в українській енергетиці...

Окремо зупинилась Наталія Бойко на питанні удосконалення законодавства до сталого розвитку відновлюваної енергетики.

«Сьогодні можемо констатувати, що це динамічний сектор електроенергетики. І у цьому напрямі ми досягаємо успіхів шляхом удосконалення законодавства, працюючи над новою аукціонною моделлю підтримки ВДЕ», - підкреслила заступник Міністра. При цьому відзначила, що сталий розвиток відновлюваної енергетики можливий лише з урахуванням всіх економічних і технічних викликів, що стоять перед електроенергетичним комплексом України.

Німецька сторона підкреслила готовність обміну досвідом та сприяння реалізації планів щодо впровадження проектів розвитку ВДЕ.

Энергореформа, Дело, UA Energy, Терминал, 11.03.2019

НКРЭКУ утвердила инвестпрограмму "ДТЭК Киевские электросети" на 2019 год в сумме 368 млн грн

Нацкомиссия, осуществляющая госрегулирование в сферах энергетики и рынка коммунальных услуг (НКРЭКУ), утвердила инвестпрограмму ПАО "ДТЭК Киевские электросети" на 2019 год в сумме 368 млн грн, что на 20% меньше факта минувшего года и на 35% меньше предложенного компанией уровня.

Предполагается, что свыше 70% средств (около 270 млн грн) будет направлено на строительство и реконструкцию электросетей. В частности, около 74 млн грн планируется использовать на продолжение строительства кабельной линии 110 кВ "Новокиевская-Московская", а также 26 млн грн – на реконструкцию подстанции "Позняки", 40 млн грн – подстанции "Вулкан" и 50 млн грн – подстанции "Бортнички".

На заседании НКРЭКУ гендиректор "ДТЭК Киевских электросетей" **Александр Фоменко** сообщил: "Проект подстанции "Московская-Новокиевская" – многоэтапный, три года назад мы построили подстанцию "Московская, сейчас от подстанции "Новокиевская" 750 кВ вытягиваем мощность по сети 110 кВ, это обеспечит и центральную часть столицы, и Голосеевский район, и часть Святошинского района дополнительными мощностями для будущего развития города", - добавил он.

По его словам, еще одно направление инвестпрограммы – организация учета э/э бытовых потребителей. "...наша стратегическая задача – обеспечить всеохватывающий учет потребляемой населением э/э", - сказал глава "ДТЭК Киевские электросети".

Помимо этого, на внедрение и развитие автоматизированных систем диспетчерского-технологического управления будет израсходовано 23 млн грн (компания предлагала 47 млн грн), на внедрение информационных технологий – 8 млн грн (при запросе в 33 млн грн).

"ДТЭК Киевские электросети" в сентябре 2019 года планирует завершить первый этап строительства мощного энергомоста для центра столицы. Строительство высоковольтной кабельной линии для Печерского и Голосеевского районов Киева началось в ноябре 2018 года. Ее протяженность – 6,72 км (от подстанции (ПС)

"Новокиевская" в пгт.Хотов до ПС "Одесса" на жилмассиве Теремки).

"ДТЭК Киевские электросети" ноябре 2018 года также начали первый этап реконструкции ключевого энергоузла Дарницкого моста – подстанции "Позняки".

Энергореформа, Терминал, 11.03.2019

"Укрэнерго" инициировало новый проект модернизации 12 подстанций за счет кредита ЕБРР на 150 млн евро

НЭК "Укрэнерго" инициировала расширение сотрудничества с Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР), в частности в виде запуска нового инвестиционного проекта Модернизация сети электропередачи "Укрэнерго" стоимостью 149 млн. евро, сообщила пресс-служба компании.

Проект предусматривает замену трансформаторного оборудования и реконструкцию 12 подстанций 750-330 кВ с использованием автоматизированных систем управления технологическими процессами. Автоматизация подстанций позволит внедрить современные технологии дистанционного управления энергетическим объектом, повысит безопасность и надежность передачи электроэнергии, что является одним из ключевых требований при интеграции энергосистемы к ENTSO-E.

По сообщению пресс-службы, ЕБРР по итогам ревизии инвестиционного портфеля с "Укрэнерго" отметил значительный прогресс в реализации проектов и выразил свою заинтересованность в скорейшей подготовке нового проекта автоматизации подстанций.

Европейский банк реконструкции и развития совместно с Министерством финансов Украины пересмотрели портфель проектов Банка в государственном секторе Украины. Рассматривался также статус реализации инвестпроектов "Укрэнерго", финансируемых с участием ЕБРР.

В настоящее время за средства ЕБРР "Укрэнерго" реализует проекты строительства воздушной линии 750 кВ "Ривненская АЭС-Киевская" и ЛЭП 750 кВ "Запорожская АЭС-Каховская" на общую сумму 310 млн евро.

Эти проекты - самые масштабные в "Укрэнерго" как по объемам строительства, так и по значимости, отмечают в компании.

Сейчас большинство работ по проектам завершено: по проекту "ВЛ 750 кВ Ровенская АЭС-Киевская" введено в эксплуатацию 475 км ВЛ 750 кВ и установлен второй автотрансформатор на ПС 750 кВ "Киевская", по проекту ВЛ 750 кВ "Запорожская АЭС-Каховская" построено ПС 750 кВ "Каховская", построено почти 45 км мероприятий ВЛ 330 кВ и выполнено 86% работ по строительству линии 750 кВ "ЗАЭС – Каховская".

В то же время, особое внимание ЕБРР обратил на проблемы задержки согласования платежей на сумму почти 1,8 млн евро со стороны Минэнергоугля, а также решение вопроса о согласовании проектной документации по проекту строительства ВЛ 750 кВ "Запорожская АЭС-Каховская".

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 12.03.2019

А і Б сиділи на трубі, або Подайте, не минайте, бо переночувати ніде

У Київській області споживачі газу отримали рахунки за січень, лютий нового зразка та, з вашого дозволу, дизайну...

У новому рахунку, крім звичних вже платникам реквізитів одержувача, даних

про попередні та поточні показання лічильника та їхню різницю, помножену на вартість кубічного метру газу, а також вже згаданого нами «коефіцієнта приведення до стандартних умов» з якогось доброго дива така ще розшифровка, цифри не наводимо, вони у всіх різні залежно від спожитого палива, а ось вам «фігуранти»:

«... Природний газ (отримує НАК «Нафтогаз України»)

Торгова націнка (отримує ТОВ «КИЇВОБЛГАЗ ЗБУТ»)

Транспортування (отримує АТ «Укртрансгаз»)

Розподіл (отримує ПАТ «Київоблгаз») ...»

Он скільки поважних установ зайнято... Та й це лише офіційні й законні учасники гри, а скільки їх — «лівих» — яким теж хочеться пожитися! Нових прокладок... усяких «рішал» та добровільних помічників, котрі за свої послуги беруть окремо за твердою таксою. За дозволи, за підключення... Спробуйте когось оминати.

Ми з вами платимо, сподіваючись, що от завтра вже цілком і повністю розрахуємося з усіма боргами і хоч на якийсь час вгамуємо того ненаситного монстра, аж — гульк — а на фінансовому виднокраї, як голова у казкового змія, виникає нова контора.

Навіщо їх така кількість? Якщо, по суті, вони виконують ті самі функції, що колись виконувала одна-єдина, звана в народі газконтора!..

І якщо у газконторі був один водій, одна прибиральниця, один сторож, один директор, то тепер кожній все це по штату положено...

Не відмовляйте собі ні в чому: більше спишемо і повісимо на шию споживача, більше отримаємо! А той упирається, віддає останнє, бо ж: відключать, відріжуть, відімкнуть! Ми не проти прогресу, але, схоже, що дальшого удосконалення газової галузі споживач не витримає!..

<http://www.golos.com.ua/article/314642>

Економічна правда, 12.03.2019

Іван Плачков: Енерго(Не)безпека, або Чи наступить влада на ті ж самі граблі?

Іван Плачков, голова Всеукраїнської енергетичної асамблеї

Ви мабуть помітили, що останнім часом словосполучення "енергетична безпека України" стало зустрічатися в риторичі офіційних осіб держави, фахівців галузі та представників експертного середовища все частіше. І не дарма.

Енергетична безпека залишається поки що недосяжною ціллю, а насправді ми перебуваємо в перманентному стані енергетичної небезпеки.

Практично всі сектори енергетичного комплексу не відповідають критеріям енергетичної безпеки, проте реально жалюгідний та "заморожений" для модернізацій технічний стан раритетної теплової генерації і відсутність будь-якого розуміння, що з нею далі робити, на сьогодні став основним джерелом як поточних, так і майбутніх загроз енергетичній безпеці країни.

За останні п'ять років Україна так і залишилася енергодефіцитною країною, залежною від імпорту практично всіх видів енергоресурсів.

Змінилася тільки структура та країни імпорту...

Якщо імпорт газу з Росії був припинений ще з 2016 року, то на сьогодні в Україну продовжує завозитись з Росії близько 70% ядерного палива та 20% нафтопродуктів, а з 2015 року для потреб теплової генерації додався імпорт 20% вугілля антрацитових марок.

З огляду на стан відносин з РФ, залежність України від поставок антрациту

можна вважати критичною, а питання позбавлення від неї – одним з державних пріоритетів.

Тим більше, що потенціал для повного заміщення антрациту газовим вугіллям в Україні є – Павлоградський, Львівсько-Волинський та Донецький вугільні басейни мають достатні запаси.

Отже, задача зниження рівня непрогнозованої імпортозалежності на енергоносії на поточний час та найближчий період залишається основним компонентом відновлення енергетичної безпеки країни...

Заплановані на 2019 рік реконструкції антрацитових блоків 150-300 МВт на Придніпровській, Трипільській та Криворізькій ТЕС сумарною потужністю 1000 МВт без сумніву ще додатково знизять залежність від імпорту та підсилять у поточний період рівень енергетичної безпеки. Але підсилять тільки в короткостроковому періоді - 4-5 років, не більше.

Підкреслюю, що переведення котлів на спалювання іншої марки зовсім не вирішує нагальної потреби підвищення енергоефективності і майже не вирішує екологічних проблем.

Середня вартість переведення блока ТЕС потужністю 200-300 МВт на вугілля марки Г становила відносно невелику величину – приблизно - 10 млн доларів та близько півроку простою.

Ці кошти були винайдені генеруючими компаніями за результатами операційної діяльності.

Вартість встановлення сірко- та азотоочистки, як того вимагає затверджений Кабінетом Міністрів План по скороченню викидів великих спалювальних установок, вимірюється сумами на порядок вище.

На сьогодні джерело коштів на реалізацію Плану не знайдено...

У зв'язку з невиконанням Плану по скороченню викидів великих спалювальних установок уже з 2022 року почнеться поетапне виведення з роботи вугільних енергоблоків, що не відповідають екологічним вимогам.

Ті енергоблоки, що були переведені на газове вугілля, теж будуть зупинені.

Усього до 2030 року через екологічні обмеження можуть бути зупинені до 90% діючих сьогодні вугільних блоків.

Дефіцит електроенергії, обмеження попиту, стрімке зростання цін на електроенергію, вимушене переведення вугільних блоків на газ - є неповним переліком того, що може статися.

Отже, те, що відбувається сьогодні, є без сумніву сукупним результатом минулих дій та бездіяльності...

Спробую нагадати, щоб надалі не допустити розвитку непередбачуваних негативних явищ в енергетиці. Адже попереду буде ще багато нових складних рішень.

Попереду нові випробування – повномасштабний ринок електричної енергії не за горами...

В Енергетичній стратегії України до 2035 року впровадження нової конкурентної моделі ринку електричної енергії визначено як обов'язкову передумову відновлення енергетичної безпеки країни.

Проте чи стане нова модель ринку такою, залежить від багатьох факторів, у першу чергу від усвідомленості, професійності, поступовості, керованості та прогнозованості.

І наостанок. У 2014 році помилкова політична доцільність - підтримання

штучного спокою під час виборів та небажання приймати в цей час непопулярні рішення в енергетичному секторі - призвела зрештою до неконтрольованих обмежень споживачів електроенергії.

Поточний рік за задачами та політичною напругою дуже нагадує 2014 рік, але я вірю, що шанс знайти сили не повторити помилки є значним. Це і є моїм головним меседжем.

В статті автор нагадує про помилки в енергетиці починаючи з травня 2014 р...

<https://www.epravda.com.ua/rus/columns/2019/03/12/645991/>

«УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ», 13.03.2019

Енергоефективність – синонім незалежності

*Здолавши енергетичне марнотратство,
ресурси спрямують на поліпшення якості життя людей*

Любов Дмитренко

Україна стане успішною енергонезалежною державою за умови зменшення енергоспоживання. Можемо фактично вдвічі скоротити обсяг газу, який споживає житловий сектор, якщо перейдемо на енергоефективні технології. На цьому наголосив Президент **Петро Порошенко** під час столичного форуму «Від енергоефективності до енергонезалежності».

Президент нагадав, що торік вдалося імпортувати вже не 52 і не 42 мільярди кубометрів газу, а лише 10,5. «І це був імпорт із Європи. В Росії ми не купуємо газу вже четвертий рік. Це наша велика робота на шляху до енергонезалежності», - зазначив він.

Прем'єр-міністр **Володимир Гройсман** зазначив: «Енергонезалежність надзвичайно важлива, адже енергетика завжди була видом гібридної зброї проти України. А тепер ми розуміємо, що ствердження енергонезалежності – в наших руках».

За чотири роки (2014-2018 роки) введено 2,2 ГВт нових потужностей, що генерують тепло з альтернативних видів палива. У ці об'єкти залучено понад 500 мільйонів євро інвестицій. ...програмою «теплых» кредитів скористалися 525 тисяч родин, які інвестували в заходи з енергоефективності близько 7 мільярдів гривень. Минулий рік став рекордним для ОСББ. 1,6 тисячі з них скористалися програмою «теплых» кредитів на суму близько 470 мільйонів гривень.

Сьогодні потрібно культивувати культуру відповідальності, реалістичності й відкритості...

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/energoefektivnist-sinonim-nezalezhnosti/>

УНІАН, 13.03.2019

Безвуглецева енергетика – вітер у кишенях споживача або ядерне заощадження

Антон Лосев

Зменшення викидів вуглекислого газу – завдання, яке ставлять перед собою усі відповідальні країни світу **Агентство з ядерної енергетики Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД/NEA)**, до якої входять практично усі розвинені країни світу, у січні поточного року оприлюднило дуже цікаве дослідження. Під заголовком «Ціна декарбонізації: Вартість систем з високою часткою атомної та відновлювальної генерації» автори пропонують ретельне дослідження одного з надскладних питань, яке постало сьогодні перед багатьма країнами світу: яким чином зробити декарбонізацію енергетики за

допомогою відновлювальних джерел електроенергії (ВДЕ) економічно обґрунтованою? **Зрозуміло, що нестримне нарощування частки вітру та сонця в енергобалансі країни створює величезні проблеми для енергетичної безпеки країни та стабільності її енергосистеми.** Здавалося б, для України з її 2% ВДЕ це питання не на часі. Але. Згідно з Енергостратегією-2030, на 1 січня 2020 року частка генерації ВДЕ має скласти вже 11%. При цьому, НЕК «Укренерго» звітує, що вже видало дозволи на підключення майже 3000 МВт для відновлювальної енергетики. *Загальновідомо, що генеруючи лише 2% від загального обсягу української електроенергії, «зелена» генерація отримує понад 8% від загального обсягу грошей, які сплачують за електрику українські споживачі. Натомість українські АЕС, частка яких в енергобалансі України становить 55%, задовольняються лише чвертю загальної вартості усієї спожитої електроенергії.* Тому висновки щодо впливу атомної та відновлювальної енергетики на стабільність енергосистеми, а головне на кінцеву вартість електроенергії, є дуже цікавими саме для пересічного українського споживача, який врешті решт платить за все.

Так, для державного бюджету України шалені цифри у 550 млрд євро, є абсолютно нереальними, але, схоже, ці витрати ляжуть непосильним тягарем на споживача, що повністю нівелює будь-яку інвестиційну привабливість української економіки.

Як відомо «зелені» тарифи були введені в Україні у 2009 році, вони в декілька разів перевищують тарифи для інших видів генерацій і зафіксовані в євро. Поява «зеленого тарифа» дивним чином співпала із будівництвом на півдні країни цілої низки великих СЕС братами **Ключевими**. Котрі, як пам'ятають старожили «Укренерго», примудрювалися «відпускати» в мережу електрику з сонячних електростанцій навіть в тиху українську ніч.

... загальна встановлена потужність ВДЕ торік досягла 2117 МВт. А у планах до кінця поточного року ввести ще гігават. І це не дивно, бо тариф на відпуск електроенергії в енергоринок для ВДЕ в середньому знаходиться на рівні 12-15 євроцентів за 1 кВт-год (нагадаємо, тариф для АЕС - 1,8 євроцентів). І ця цифра, встановлена у 2009 році, триматиметься щонайменше до 2020 року.

У той же час, за даними Міжнародного агентства відновлювальної енергетики (IRENA), у світі спостерігається глобальна тенденція зниження собівартості зеленої енергетики.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10477752-bezvugleceva-energetika-viter-u-kishenyah-spozshivacha-abo-yaderne-zaoshchadzhennya.html>

«Наші Гроші», УКРИНФОРМ, УНИАН, Украинские новости, 13.03.2019

ДТЕК Ахметова продає електрику Україні на 45% дорожче, ніж в Угорщині

Україна у лютому закуповувала електроенергію у вугільних електростанцій майже вдвічі дорожче від цін, по яким у Європі купували електроенергію групи **Ріната Ахметова**, повідомляють «Наші Гроші».

За даними ДП «Енергоринок», у лютому 2019 року середня ціна продажу електроенергії в Оптовий ринок виробниками ТЕС становила 2167 грн/МВт/г за наростаючим підсумком (0,72 євро за кВт/год). Таким чином у лютому тариф теплової генерації виріс на 16% у порівнянні із січнем цього року. **Це новий рекордно високий тариф ТЕС за всю українську історію.**

У свою чергу на Угорській енергетичній біржі електроенергія у лютому

котувалась по 49,56 євро, або близько 1530 грн/МВт/г. Тобто ціна українського Енергоринку на 45% вище від ціни угорської біржі.

Нагадаємо, в Україні найбільшим постачальником «вугільної» електроенергії є група ДТЕК **Ріната Ахметова**. Також ДТЕК контролює понад 90% експорту електроенергії в Угорщину. У грудні 2017 року Антимонопольний комітет видав рекомендацію Міністерству енергетики та НКРЕКП щодо відкриття ринку для імпорту, але ці органи не надали дозволу на імпорт дешевшої електроенергії з Європи.

На експорт йде електроенергія, яка вироблена Бурштинською і Добротвірською теплоелектростанціями. Вони знаходяться в Бурштинському енергоострові, який від'єднаний від енергосистеми України та синхронізований з європейською системою. Ці ТЕС спочатку дорого продають свою електроенергію «Енергоринку», а потім дешево викупають її назад по ціні оптового ринку для цілей продажу за кордон. На 2018 року розбіг цін був такий – ДТЕК продавав «Енергоринку» по ціні 1,8 грн за кВт/год, а потім викупував по 1,59 грн за кВт/год, і у річному вимірі це становило 1,3 млрд грн дотації групі Ахметова з боку усіх виробників дешевшої електроенергії України.

Інформація на цю тему – РБК-Україна, 13.03.2019 «Тарифи для Ахметова побили новий рекорд».

«ДЕНЬ», 14.03.2019
«Брудна» енергія

Інна Лиховид

На смітті можна заробляти гроші — про це відомо. Звісно, якщо правильно сортувати і переробляти відходи. Але отримувати прибутки на спалюванні відходів та ще й позиціонувати це як альтернативну енергетику — це нечувано. Керівниця громадської організації «Україна БЕЗ сміття» **Євгенія Аратовська** нещодавно відвідала засідання парламентського комітету з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки. Свої враження описала у «Фейсбуці».

Так, нардепи разом з експертами обговорювали пропозиції та правки до законопроекту № 8449-д «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії».

Нардепи пропонують зарахувати до альтернативної енергетики спалювання твердих побутових відходів. Хоча в Україні другий рік діє закон про обов'язкове сортування, досі в одному й тому самому сміттєвозі опиняються пластик, папір, метал, батарейки, лампи, зламана побутова техніка... До того ж, досі в Україні немає сучасного сміттєспалювального заводу, в якому можливо було би утилізувати увесь цей непотріб без шкоди довкіллю і нашому здоров'ю. Незважаючи на це, депутати готують законопроект № 8449-д до другого читання.

... як можна зрівняти енергію, видобуту внаслідок спалювання побутових відходів, з тією, що отримана, приміром, на сонячній електростанції?

Чому робити це не можна, доволі ґрунтовно пояснили експерти «Реанімаційного пакету реформ» у своїй публічній заяві. **У ній, зокрема, йдеться, що отримання енергії з твердих побутових відходів, згідно з Директивою № 2009/28/ЄС, не підпадає під необхідність стимулювання державою.**

«Тарифне стимулювання спалювання твердих побутових відходів зумовить

конкуренцію за інвестиції, що зменшить темпи розвитку електростанцій з енергії сонця, вітру та біомаси», — застерігають у РПР.

По-перше, таке спалювання небезпечне для здоров'я місцевого населення і спричинить додаткові викиди парникових газів, що призводять до глобальних змін клімату.

По-друге, майже всі горючі тверді відходи містять пластик та інші полімерні матеріали, які виробляються з нафти, газу чи вугілля. Тому спалювання пластику та полімерних продуктів для отримання енергії за викидами в атмосферу тотожне спаленню викопних корисних копалин, які не є відновлювальними.

Насамкінець — при спалюванні пластику та інших відходів у повітря потрапляють небезпечні речовини: важкі метали, постійні органічні забруднювачі та інші токсини. Тож екологи закликають нардепів «утриматися від правок щодо трактування спалювання сміття як відновлюваного палива з відходів». Іншими словами — не голосувати за сумнівний механізм.

Генеральний директор центру екологічних ініціатив «Екодія» **Ірина Ставчук** нагадала, що зелений тариф, який отримують виробники відновлювальної енергії від держави та який вважається одним із найвищих у Європі. І часто беруть гору саме бізнес-інтереси, а не збереження довкілля.

В Україні відсутня система сортування небезпечних відходів, спалюватися буде все поспіль. «Такі заводи у нас не будуються, бо вони дуже дорогі. А якщо говорити про Європу, де все працює і все чисто, то такі заводи дуже дорого обходяться, — продовжує гендиректорка «Екодії». — Тобто тариф на вивезення сміття, який ми сплачуємо зараз, має бути збільшений у сто разів — це умовно, звісно. Маю на увазі, що ми не платимо за сміття стільки, щоб можна було будувати такі сучасні та екологічно безпечні заводи».

<https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/brudna-energiya>

Економічна правда, УКРИНФОРМ, Fin.org.ua, 14.03.2019

Антимонопольники зацікавилися купівлею Ахметовим двох обленерго у росіян

Антимонопольний комітет вивчає інформацію щодо концентрації на ринку передачі електричної енергії місцевими електромережами в зв'язку з купівлею енергохолдингом "ДТЕК" **Ріната Ахметова** двох обленерго у групи "VS Energy", повідомляє прес-служба АМКУ.

У березні поточного року в Комітеті розпочато розгляд справ щодо концентрації у вигляді придбання ТОВ "ДТЕК Нафтогаз" понад 50% акцій ПАТ "Київобленерго" і АТ "Одесаобленерго".

"З метою повного об'єктивного розгляду Комітетом справ, у разі наявності інформації, яка може вплинути на прийняття Комітетом рішення у справі по суті, просимо зацікавлених осіб надсилати інформацію, зауваження і пропозиції з питання зазначених концентрацій", - сказано в повідомленні.

Реальними власниками групи VS Energy є росіяни **Євген Гінер, Михайло Воєводін і Олександр Бабаков**.

За неофіційною інформацією, ціна купівлі "Київобленерго" та "Одесаобленерго" становить 250 млн дол: 180 млн дол за 94% акцій "Київобленерго" та 70 млн дол за 68% "Одесаобленерго".

Після закриття цієї угоди ДТЕК планує поглинути і решту 5 обленерго, що залишаються у власності росіян. Таким чином, під контроль Ахметова перейдуть

Херсонобленерго, Кіровоградобленерго, Житомиробленерго, Чернівціобленерго, Рівнеобленерго.

Обленерго ДТЕК контролює передачу та збут 37% всієї електроенергії. Після покупки ще двох обленерго ця доля виростає до 48%. А після поглинання ще 5 обленерго ДТЕК контролюватиме 57% всієї передачі та збуту електроенергії, прогнозують експерти.

28 грудня АМКУ голосуванням більшості держуповноважених заклав справу щодо зловживання монопольним становищем енергогенеруючих компаній Ахметова.

ExPro, УНИАН, EIR Center, 14.03.2019

"Укренерго" встановило сучасний диспетчерський щит бельгійської компанії Varco в Західній енергосистемі

НЕК «Укренерго» в ході модернізації енергосистеми встановило перший інтерактивний диспетчерський щит у Львові («Західна енергосистема») виробництва компанії Varco (Бельгія), повідомляється на сайті компанії.

Згідно повідомлення, щит діагоналю 7,2 м складається з проєкційних відеокубів виробництва бельгійської компанії Varco і об'єднаний з оперативно-інформаційним комплексом (ОІК) автоматизованої системи диспетчерського управління. Щит в інтерактивному багатовіконному режимі «24/7» передає інформацію про стан основного обладнання Західної енергосистеми, зокрема перетоки потужності по лініях електропередач, рівні напруг на об'єктах енергосистеми та навантаження енергоблоків на електростанціях.

За словами головного диспетчера Віталія Зайченка, диспетчерський центр Західного регіону із використанням новітніх технологій вже зараз дозволяє відповідати високим стандартам ENTSO-E, а в подальшому такі проєктні рішення будуть реалізовані і в інших диспетчерських центрах «Укренерго».

Проєкт було реалізовано в межах інвестиційної програми Західної ЕС 2018 року, а його вартість складає майже 17,5 млн грн.

РБК-Україна, 14.03.2019

"Турбоатом" и "Электротяжмаш" подписали контракт с "Укрэнерго" на 1,27 млрд грн

Харьковские предприятия будут модернизировать турбины и генераторы Кременчугской ГЭС, сообщает пресс-служба Харьковской облгосадминистрации.

Контракт на выполнение этих работ промышленники Харькова выиграли на тендерных торгах, опередив европейских и китайских конкурентов. В подписании документа, которое состоялось 14 марта на заводе "Турбоатом", приняли участие премьер-министр Украины **Владимир Гройсман** и глава ХОГА **Юлия Светличная**.

"Нам необходимо модернизировать энергетику. Нам нужно сделать, чтобы Украина стала энергетически независимой, - подчеркнул Владимир Гройсман, обращаясь к коллективу "Турбоатома". - Это возможно сделать тогда, когда вы будете полностью включены в процесс модернизации. Я абсолютно рад тому, что на международном тендере именно вы одержали победу. И у нас сегодня есть возможность загрузить ваши мощности".

Премьер-министр Украины поблагодарил за работу главу ХОГА Юлию

Светличную и руководителей АТ "Турбоатом" и ГП "Электротяжмаш".

"Для нас это не просто контракт. Это работа, зарплата и уверенность в том, что харьковские предприятия будут загружены, - сказала руководитель области. - Подписанный контракт на 1,27 млн грн для АО "Турбоатом" и ГП "Электротяжмаш" по модернизации Кременчугской ГЭС должен не только увеличить объемы производства и прибыльность предприятий, но и повысить социальные стандарты для работников".

"Юлия Александровна Светличная поставила задачу - максимально повысить заработную плату. Сейчас уровень зарплат - около 15 тыс. грн, у промышленно-производственного персонала - практически 20 тыс. грн. Это конкурентная зарплата, она позволяет нам удержать людей", - сообщил генеральный директор АТ "Турбоатом" **Виктор Субботин**.

"У нас есть портфель заказов на ближайшие 2 года - более 6 млрд грн. Он сбалансирован - это гидрогенерация, атомные станции, тепловая генерация", - отметил Виктор Субботин.

Бизнес.Цензор.Нет, 14.03.2019

Китайская компания планирует построить СЭС на Харьковщине за 50 миллионов евро, – вице-премьер

Китайские инвесторы намерены построить в Первомайске одну из крупнейших солнечных электростанций в Украине стоимостью около 50 млн евро. Об этом вице-премьер-министр **Владимир Кистион** сообщил на Совете регионального развития Харьковской области.

"Это не просто цифра, это дополнительные рабочие места в области, конкурентная заработная плата, дополнительные поступления в бюджет государства", – заявил чиновник.

Агентство Fitch отмечало, что "зеленый тариф" в Украине создает привлекательную норму прибыли для энергетических компаний. Так, сейчас тарифы установлены до 2019 года на уровне 10,2 евроцента за кВт/ч для ветра и 15 евроцентов за кВт/ч для солнечной энергии по сравнению с тарифами на оптовом рынке электроэнергии в диапазоне 4,6-4,8 евроцента за кВт/ч.

Ранее ЕБРР неоднократно призывал Украину к внедрению механизма аукционов как более прогрессивной модели стимулирования создания генерации, использующей возобновляемые источники энергии (ВИЭ).

По оценке ЕБРР, запуск аукционов в конечном итоге может привести к снижению нагрузки ВИЭ на тарифы.

Деньги.ua, 14.03.2019

Прогноз экспертов: Тарифы за электроэнергию взлетят для населения на 100%

Начиная с июля 2019 года, состоится очередное увеличение тарифов для населения и на этот раз на 100%.

По прогнозам эксперта программы "Энергетика" аналитического центра "Украинский институт будущего" **Андрея Прокопа**, в Украине взлетят цены на электроэнергию.

КП "Киевтеплоэнерго" обнародовало проект тарифов: За что заплатим больше и насколько.

По причине того, что в стране с 1 июля 2019 года заработает рынок

энергетики и будет отменено госрегулирование ограничения цен, а производители электроэнергии начнут торговать на специальных площадках, что в результате приведет к высоким тарифам на электроэнергию.

Кроме этого, запланирован переход на стимулирующее тарифообразования на передачу электроэнергии, так называемый RAB-тариф, который поможет энергетическим компаниям зарабатывать больше.

Насколько взлетят тарифы на газ и отопление после выборов

Простым украинцам не стоит рассчитывать, что тарифы станут более низкими.

Аналитики констатируют, что, начиная с июля 2019 года, состоится очередное увеличение тарифов для населения и, на этот раз, на 100%.

Интересно знать, что первый этап внедрения рынка энергетики прошел в начале этого года: разделили полномочия поставщика и производителя.

Экономические новости, 14.03.2019

Юрий Продан: Система управления в топливно-энергетическом комплексе Украины не отвечает требованиям энергетической безопасности
Фрагменты из интервью Юрия Продана,
экс-министра энергетики и угольной промышленности

Ксения Лазоренко

Мы имеем соответствующие решения Стокгольмского арбитража. Но сегодня остро стоит вопрос о выполнении «Газпромом» этих судебных решений. Российский газовый монополист не собирается платить по этим обязательствам. Более того, шантажирует Украину по этому поводу. Это мы видим по заявлениям руководителей «Газпрома» и Кремля, поэтому сначала нужно урегулировать отношения между субъектами хозяйствования, а уже потом приступать к заключению контракта на транзит газа в Европу с 2020 года.

НАК «Нафтогаз» также анонсировал, что планирует потребовать от РФ возмещения \$ 8 млрд с учетом процентов по делу о потере активов после оккупации Крыма. Если Россия не демонстрирует никакого желания выполнять решения суда, есть смысл дальше судиться?

Украина в этом вопросе действует согласно правил и норм международного законодательства. Эти решения будут в пользу Украины. В таких судах можно надеяться на справедливость. Конечно Россия будет отказываться платить по счетам. Это очень долгий и сложный процесс, который будет длиться годами, с соответствующим арестом российских активов за рубежом. Это вопрос будущего.

Тогда какие перспективы по заключению нового контракта на транзит газа между Украиной и Россией?

Переговоры начаты на европейской площадке. «Газпром» стоит на своих условиях — это продолжение того контракта, который действует сегодня с определенными поправками на преимущество в свою сторону. Плюс задают вопросы относительно урегулирования вопроса между субъектами хозяйствования намекая на то, чтобы украинская сторона добровольно отказалась от решений, принятых Стокгольмским арбитражем. Очевидно, что переговоры затянутся до начала зимы. Тогда «Газпром» будет шантажировать и отсоединением украинской ГТС от российской, и прекращением поставок газа в европейские страны. Из своего опыта участия в переговорах в подобных кризисных ситуациях 2008 и 2009 года,

при заключении тех контрактов, которые действуют сегодня и по которым вынесены решения Стокгольмского суда, могут сказать, что Еврокомиссия (ЕК) будет занимать исключительно позицию посредника. И чем ближе к зиме, тем больше эта позиция будет склоняться к поиску компромиссного решения. Украина не воровала газ и пыталась мирно урегулировать ситуацию, но европейцы в той ситуации не приняли нашу сторону. Поэтому сложно прогнозировать, каким будет результат. Возможно, временная договоренность, как в 2014 году...

Позиция Украины не становится сильнее на фоне перспектив завершения Россией строительства обходных газопроводов «Северный поток — 2» и «Гурецкого потока» ... Что скажете по этому поводу?

Сегодня ни у кого не возникает сомнений, что при реализации этих проектов транзит через украинскую территорию вообще может прекратиться. По сути, транзитный потенциал Украины будет потерян. Конечно, на определенный период может остаться 10-15% от объемов сегодняшнего транзита газа, но это экономически невыгодно для нашей ГТС.

Причина сегодня не в ценовом предложении украинской стороны. Это политический вопрос, который решается Россией без учета каких-либо экономических показателей. Украина готова, чтобы европейские трейдеры закупали газ на границе с РФ, согласно общепринятой практике. Однако последняя на это не соглашается. Понятно, что транзит газа по украинской территории является более дешевым, чем тот, который будет осуществляться по обходным газопроводам. Украинская ГТС сегодня в нормальном состоянии, чтобы там не говорили российский президент, премьер или представители «Газпрома». Это было доказано во всех кризисных ситуациях, которые раньше возникали в 2005 и 2009 годах. Наша ГТС работала очень надежно, выдерживая сложные режимы поставки газа украинским потребителям при условии полного прекращения его поставок в Украину и страны Европы.

... Ведь ГТС страны, кроме экономических и финансовых показателей, выполняет еще функцию национальной и энергетической безопасности Украины. Чтобы функционировать сегодня без транзита российского газа система потребует определенной перестройки и затрат. Кроме того, это те доходы украинского бюджета, которые страна имеет за то, что на ее территории находится такой мощный субъект как ГТС. Поэтому говорить о том, что повышая цены для потребителей, мы компенсируем потери, которые понесем от прекращения транзита газа, не совсем корректно. Другое дело, что «Нафтогаз» сегодня выполняет фискальную функцию и, по сути, стал такой налоговой организацией, которая обеспечивает львиную долю поступлений в бюджет страны. Это ненормальная ситуация. Повышение цены на газ в таких резких объемах не должно происходить. Мы должны коррелировать увеличение газа украинской добычи, рост экономики страны, увеличение доходов населения, и уже потом увеличивать цену на газ.

Каждая страна имеет свои подходы к формированию цены для населения. Если мы имеем газ собственной добычи, то на соответствующую компанию возлагается еще и определенная социальная функция. Для этого надо связывать вопрос роста доходов граждан с ценой на газ и затратами, которые население сегодня несет, платя коммунальные платежи. Можно назвать эту цену «рыночной» или «специальной». Рыночная цена — это та, которая формируется на хабах. Но почему мы должны газ собственной добычи, не имея соответствующих доходов,

привязывать к цене хабов, мне не понятно. Реальная себестоимость добычи газа, по разным оценкам, около — 1100 грн. за 1 тыс. куб м. И даже если закладывать соответствующую рентабельность для увеличения добычи, то цена не может находиться на уровне 8-10 тыс. грн. за 1 тыс. куб м. Это снова ведет к увеличению дебеторской задолженности, к невозможности оплаты, социальным возмущениям и большому количеству субсидиантив. Да, для промышленности сегодня цена может быть выше. Но для населения она должна быть социально ориентированной. Цена на газ стремительно растет, а собственная добыча, по сути, топчется на месте. И это вопрос, который требует серьезных исследований.

Проблема в том, что Программа 20/20, по оценкам многих экспертов, изначально была популистской... Надо более четко, с привлечением настоящих профессионалов, делать эту программу. Разобраться, почему за 2018 такой большой показатель технологического газа, 1,5 млрд. куб. м., хотя всегда было 0,5 млрд.. Нет ли там приписок? Первый газ от нового месторождения может пойти только через пять лет. Но кто должен был контролировать и произвести оценку принятой программы? Сегодня в Правительстве нет даже такого лица, которое занимается топливно-энергетическим комплексом. Вы хоть что-то слышали, каким образом осуществляется эта программа, кто отчитывался перед Кабмином...

... Сегодня система управления в топливно-энергетическом комплексе не соответствует требованиям, которые стоят перед Украиной с точки зрения национальной энергетической безопасности. Даже предложение Кабмина провести конкурс на должность главы «Нафтогаза» наталкивается на сопротивление со стороны последнего.

...Компания («Нафтогаз») подчинена Наблюдательному совету, но на самом деле это не так. И точно такая же ситуация будет в «Укрэнерго», которое сегодня подчинено почему-то Минфину. Созданный там Наблюдательный совет будет вести свою внутреннюю политику. Как так случилось, что Кабмин сегодня не может влиять на цены? Сегодня Нацкомиссия, осуществляющая регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЕКП) тоже действует как считает нужным. Не хочу говорить, что она действует в угоду определенных монополистов. Возможно. Но влияния Кабмина на нее нет. И это ненормально. Поэтому сегодня надо четко подчинить «Нафтогаз» через Минтопэнерго Кабмину. Этот вопрос относится ко всем предприятиям топливно-энергетического комплекса. Поэтому моя позиция — ликвидировать наблюдательные советы в таком виде. И объяснять нашим европейским партнерам, почему мы это делаем. За состояние экономики и энергетического комплекса отвечает Кабмин, он формирует приоритеты и «Нафтогаз» должен отчитываться перед Правительством.

...Считаю, что в нынешних экономических условиях, когда люди получают наличные, особенно после окончания осенне-зимнего периода, есть риск того, что этим наличными они будут распоряжаться не по назначению. И вопрос с задолженностью за коммунальные платежи не решится. У нас очень большое количество субсидиантов. В европейских странах субсидии для населения составляют около 5%. У нас субсидиантами являются почти 50% потребителей. Это не нормальная ситуация.

В 2014 году мы резко потеряли антрацитовую группу угля для украинских ТЭС. Никто не рассчитывал, что война с Россией затянется.

На сегодняшний день вопрос более — менее урегулирован. Часть антрацита

уходит за пределы Украины, часть блоков ТЭС переведена на газ. И вопрос не стоит так остро. Но потенциал этого угля значительный. Там остались объединения «Ровенькиантрацит», «Свердловантрацит», которые были в аренде группы ДТЭК. Конечно, цена этого угля и его себестоимость экономически привлекательны. И когда мы вернем Донбасс, то нужно будет эти месторождения разрабатывать и иметь антрацитовую группу. А потом или продавать, или поставлять на те блоки ТЭС, которые сегодня работают на данном виде топлива.

... в декабре 2018 вышло новое распоряжение правительства, где расписаны меры, которые должны быть осуществлены, о присоединении. Там фигурирует цифра 2025, если я не ошибаюсь. Но система, которая действует сегодня не позволит выполнить это распоряжение. Минтопэнерго не влияет ни на кого и ни на что. НКРЕКП сегодня тоже не ориентируется на ту стратегию, которую задает Кабмин. Напомню, что с 1 июля 2019 в Украине введут новую модель энергорынка, которая предусматривает прямые контракты между производителями и потребителями электроэнергии, рынок на сутки вперед, балансирующий рынок и т. д. Когда все компании начнут работать на свободном рынке, каким образом влиять на его участников?...

Сегодня мы с Россией работаем по нулевому перетоку. И его поддерживаем. Есть договор, если что можно взять, но потом вернуть. Мы держим ноль, ничего не берем, но можем взять и потом вернуть. Вопрос отсоединения очень простой. Команда — и отделились. Технически это выполняется просто. Но для того, чтобы присоединиться к европейской энергосистеме нам нужно выполнить определенные требования, которые сегодня действуют в Европе...

Но сегодня невозможно сделать рынок, о котором говорят. Потому что, по сути, будет диктат той генерации, которая есть сегодня. На мой взгляд, к вопросу внедрения полноценного энергетического рынка в Украине нужно возвращаться тогда, когда в стране реально заработают общепринятые европейские нормы и правила, и соответствующие институты (НКРКУ, Антимонопольный комитет). А говорить о конкуренции, когда у нас такой высокий уровень монополизма в энергетике пока невозможно...

... Единственное, что у нас развивается и строится — это «зеленая» энергетика. Да, существует закон, которым специально устанавливается вдвое выше «зеленый» тариф, чем в европейских странах, где цены на альтернативную энергию уже длительное время стремительно падают. И все начинают строить. Однако в условиях высоких тарифов и интенсивного наращивания мощностей возобновляемых источников энергии неотвратимым является подорожание электроэнергии для всех потребителей. «Зеленая» энергетика, при минимальном объеме киловатт в час, съедает достаточно серьезный объем средств на рынке, около 8%. Эту ситуацию нужно останавливать. Назрела необходимость ослабить государственные стимулы для отрасли. Ведь это бремя, по сути, затем ложится на потребителей. Или на генерацию, которая будет выполнять специальные обязательства по поставкам, чтобы компенсировать то, что производит «зеленая» энергетика. Поэтому принятие Верховной Радой закона, которым предлагается вводить аукционы по распределению квоты господдержки проектам возобновляемой энергетике, надо осуществить в кратчайшие сроки. Потому что не всегда «зеленая» энергетика полезна и эффективно действует в энергосистеме. Ее обязательно надо покупать, независимо от времени. Есть периоды, когда эта энергия

не нужна. И тогда нужно останавливать те блоки, которые эффективно работают...

segodnya.ua, 15.03.2019

В США проходит крупнейшая в мире энергетическая конференция: что говорят об Украине

Энергетическая независимость, зеленая энергетика и перспективы Украины стать экспортером газа - такие вопросы подняли на крупнейшей мировой энергетической конференции, проходящей в США. Как сообщает с места событий корреспондент **Вера Свердлик**, международные эксперты единогласно подчеркивают потенциал Украины, но выдвигают требования для сотрудничества.

В Хьюстоне собралось более четырех тысяч ключевых представителей энергетической отрасли из 75 стран. Это эксперты, бизнесмены и чиновники, а топовым спикером от США стал госсекретарь **Майк Помпео**. Он сразу отметил: Америка не позволит России монополизировать европейский рынок газа.

По словам специалистов, альтернатива у Украины есть. **Страна занимает второе место в Европе по разведанным запасам газа**. Речь идет о более чем триллионе кубических метров. Наше государство уже третий год подряд демонстрирует рост добычи "голубого" топлива. Только в прошлом объеме выросли в 2,5 раза.

Крупнейшая в Украине частная газодобывающая компания ДТЭК Нефтегаз приводит конкретные цифры: на своих месторождениях увеличили добычу с 500 миллионов до более чем 1,5 миллиарда кубометров газа. На ближайшие пять лет планы еще более амбициозные: удвоить показатель и достичь трех миллиардов.

"Украина обладает колоссальной ресурсно-запасной базой, поэтому мы просто обязаны инвестировать в развитие собственной добычи газа, чтобы стать, в первую очередь, энергетически независимой страной, и, безусловно, в обозримом будущем страной-экспортером этого ресурса, обеспечив надежные поставки в страны Европейского Союза", – заявил гендиректор компании ДТЭК Нефтегаз **Игорь Щуров**.

Украинские компании открыты для сотрудничества с иностранными партнерами и зарубежными донорами. Однако международные эксперты успокаивают: мировой спрос на газ не уменьшится.

Иностранные инвесторы заинтересованы в украинском рынке добычи газа. Правда доноры отмечают: вкладывать деньги будут только при условии четких, понятных, честных и конкурентных правилах.

<https://www.segodnya.ua/economics/enews/v-ssha-prohodit-krupneyshaya-v-mire-energeticheskaya-konferenciya-chto-govoryat-ob-ukraine-1236568.html>

StroU.net, 16.03.2019

Развал системы централизованного теплоснабжения

Первая – это социально-политическая, вторая – это финансово-экономические проблемы, третья – технические проблемы и последняя – это инвестиционно-технологические проблемы. У нас смешивают все проблемы в единый коктейль, из которого, как правило, нет выхода.

На наших глазах происходит развал функционирующей десятилетиями не всегда стабильной, но по крайней мере относительно надежной системы централизованного теплоснабжения в Украине...

Планов и государственных программ, связанных с поддержанием котлов, труб в надлежащем состоянии и их восстановлению, до сих пор нет. Нормальная логика подсказывает, что если власть повышает тарифы, то и сами коммунальные услуги должны сопровождаться какими-то улучшениями. Тарифы на тепло поднялись «до небес», но во многих квартирах как было холодно, так и осталось...

Если говорить о статистике, то за минувшие двадцать пять лет Украина потеряла в малых и больших городах почти половину установленных систем централизованного отопления. Если в 1994 году с помощью ТЭЦ и котельных отапливали около 80% украинских городов, то по состоянию на 1 января 2019 года этот показатель едва достигает – 60%.

«Если говорить о социально-политическом аспекте, государство не смогло решить задачу о том, что такое коммунальное теплоснабжение вообще – это **социальная функция державы или это коммерческий проект**. Если это социальная функция страны, тогда коммунальная теплоэнергетика должна быть дотационной структурой, такой-же, как образование, медицинское обслуживание и не должна окупаться экономически. Если же мы говорим о том, что это коммерческий проект, тогда мы с вами, как жители, должны платить 100% денег за потребленную нами тепловую энергию, соответственно за газ и за все остальное», — рассказал в интервью директор института Промышленной экологии, кандидат технических наук **Александр Сигал**.

В тоже время, государство заняло половинчатую позицию, то есть с одной стороны чиновники утверждают, что конституционно все люди имеют право на жилье, отопление, горячее водоснабжение, а с другой стороны требуют стопроцентную оплату за эти услуги.

Таким образом была ликвидирована обслуживающая инфраструктура тепловых сетей. Это произошло в 2000-х годах. Проблемы теплоснабжения опустились до уровня местных советов небольших населенных пунктов, которые, не имея возможности все это содержать, занялись поиском путей снижения расходов. С одной стороны, нам рассказывают о системах нетрадиционного теплоснабжения, где не используется природный газ. С другой, мы имеем реалии – котельные на газе в населенных пунктах, которые и дают нам тепло. Таким образом, мы сегодня стоим на грани полного уничтожения системы централизованного теплоснабжения, которая нас сегодня отапливает. Конечно, мы двумя руками за прекрасные новые методы теплоснабжения, но мы должны отличать реально работающую технологию и инфраструктуру, которую годами строили наши отцы и деды, от определенных экзотических источников энергии, которые нам предлагаются, которые сегодня реально дороже и на поддержание инфраструктуры которых нужны серьезные капитальные инвестиции, возможные в настоящее время только за счет новых международных кредитов», — подытожил Александр Сигал.

<https://strou.net/novosti/2019/1906-razval-sistemyi-czentralizovannogo-teplosnabzheniya>

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 16.03.2019

Міненерговугілля зацікавлене в сталому розвитку відновлюваної енергетики, ефективності нової моделі її підтримки, - Ольга Буславець

Проблеми сталого розвитку відновлюваної енергетики, аналіз загроз та пропозиції щодо їх усунення були ключовими темами виступу генерального директора Директорату енергетичних ринків Міненерговугілля **Ольги Буславець** у

межах Legal Energy Forum 14 березня 2019.

Коментуючи динаміку зростання ВДЕ, Ольга Буславець зазначила, що лише за минулий рік встановлена потужність об'єктів альтернативної енергетики, приєднаних до мережі, збільшилась наполовину до близько 2,1 ГВт, а виробництво електроенергії – до 2,8 млрд кВт год (1,9% від загального виробництва). Разом з великим ГЕС генерація з ВДЕ наразі складає 9,1% і навіть перевищує закладені в Енергетичній стратегії відповідні показники.

За розрахунками Міненергугілля, в поточному та наступному роках додатково очікується введення ще +2,5 ГВт з енергії сонця і вітру, що разом з іншою альтернативною генерацією перевищить 5 ГВт встановленої потужності.

Водночас таке зростання в межах поточної моделі підтримки за «зеленим» тарифом породжує низку викликів, ключовими з яких є висока вартість електричної енергії з ВДЕ та загроза порушення операційної безпеки енергосистеми через брак ефективних регулюючих потужностей. Особливо – з урахуванням наближеного до автономного режиму роботи ОЕС України, запланованих заходів з приєднання до ENTSO-E та майбутньої загрози масового виведення із експлуатації пилувугільних енергоблоків ТЕС (що наразі забезпечують необхідні обсяги вторинного/третинного резерву) через їх невідповідність екологічним нормам Національного плану скорочення викидів.

Втім, наголосила Ольга Буславець, це не означає, що потрібно зупинити розвиток відновлюваної енергетики. Навпаки, це свідчить про нагальну необхідність переходу до нової, більш ефективної моделі її стимулювання. І назвала конкретні заходи, що здійснюються для забезпечення сталого розвитку галузі.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/minenergougillya-zacikavlene-v-stalomu-rozvitku-vidnovlyuvanoyi-energetiki-efektivnosti-novoyi-modeli-yiyi-pidtrimki-olga-buslavec>

Інформація на цю тему – Економічна правда, 21.03.2019 «У чому небезпека українського «зеленого тарифу»?», Станислав Масевич.

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Україна», 16-22.03.2019

Испытание энерготарифами

Наталка Прудка

До 3,5 грн за киловатт-час подскочит цена на электроэнергию для украинцев после окончательного запуска с 1 июля новой модели реформированного энерго-рынка, — это втрое больше по сравнению с нынешним средневзвешенным тарифом.

К такому выводу пришли энергетические эксперты и практики, ведь цены для промышленных потребителей резко поползли вверх сразу после внедрения с 1 января 2019-го новой модели розничного энергорынка — первого этапа реформы, осуществляемой в соответствии с Законом "О рынке электрической энергии" (вступил в силу в июне 2017 г.). Согласно положениям этого закона цены для бытовых потребителей должны сравняться с ценами для промышленных предприятий.

Тарифы на электроэнергию: динамика и перспективы

Итак, энергорегулятор, Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сферах энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ), в соответствии с Законом "О рынке электрической энергии" с июля прекратит устанавливать тарифы на электроэнергию для бытовых потребителей.

Стоимость электроэнергии с 1 июля должен формировать рынок. По прогнозам экспертов, цена для украинцев может повыситься в разы — до 3,5

грн за киловатт-час.

Но не исключено, что поначалу правительство будет сдерживать резкое подорожание путем введения специальных обязанностей по поставкам электроэнергии по льготным ценам отдельным категориям потребителей. По крайней мере, регулятор уже готовит соответствующие предложения для Кабинета министров, сообщила ZN.UA глава НКРЭКУ **Оксана Кривенко**.

Парадокс в том, что тарифы на электроэнергию на протяжении последних двух десятилетий выросли более чем в десять раз, но неизвестно, куда же пошли дополнительно собранные миллиарды.

Ни надлежащего обновления изношенных энергетических сетей, ни сооружения современных электростанций (за исключением объектов возобновляемых источников, а их, к слову, в полном объеме не может принять энергосистема Украины без достаточного количества регулирующих мощностей), ни необходимых запасов угля на складах тепловых электростанций (ТЭС) нет.

Даже незначительное повышение тарифа на электроэнергию на 7–10 коп./кВт·ч приносит дополнительные миллиарды доходов участникам энергорынка, а особенно тепловой генерации (75% всех ТЭС принадлежат **Ринату Ахметову**), — тарифы для ТЭС в 3-4 раза выше, чем для атомных электростанций (АЭС). А когда тарифы вырастают в разы, соответственно, в разы множатся и доходы в энергобизнесе.

По данным НКРЭКУ, всего в Украине насчитывается около 16,5 млн бытовых потребителей электроэнергии и 0,5 млн небытовых.

Тарифы на электроэнергию все время ползут вверх. И происходит это вопреки обещаниям власти, гарантировавшей, что двухлетний тарифный марафон, начатый весной 2015 г. и заверченный 1 марта 2017-го, доведет тарифы для населения до экономически обоснованного уровня. Тогда же обещали покончить с ситуацией, когда за низкие тарифы для населения платила промышленность.

Что имеем в итоге после двухлетней программы роста тарифов? Энергетика деградирует, а потребители страдают из-за постоянного обесточивания, но вынуждены платить по высоким тарифам за некачественные услуги. И это при том, что электроэнергия для украинцев лишь за последнюю пятилетку подорожала впятеро!

В результате, например, в 2016 г. потребители заплатили за электроэнергию на 27 млрд грн больше, чем в 2015-м.

Вполне логичен вопрос: где дополнительно собранные миллиарды, на финансирование каких конкретных проектов они направлены? Или на чьи счета они распылены?

Сейчас нас снова кормят рассказами, что электрика должна подорожать. Это только усилит долговые проблемы на энергорынке, ведь у потребителей нет достаточно средств на оплату повышенных энерготарифов.

Долговые последствия тарифных гонок

"По итогам 2018 г., задолженность потребителей выросла с 28,9 млрд до 33,6 млрд грн, или на 16%", — сообщила глава НКРЭКУ О.Кривенко на своей странице в Facebook. "Суммарная стоимость потребленной электроэнергии в 2018 г. составляла свыше 195 млрд грн (с НДС)", — отметила она.

...чем выше тариф на электроэнергию, тем быстрее накапливаются долги, ведь ни население, ни промышленные и бюджетные учреждения не имеют достаточно средств для своевременных и полных расчетов.

"На начало 2019 г. оплата в ГП "Энергорынок" за декабрь составила всего 89%, — это беспрецедентно низкий уровень, такого не было с конца 90-х", — считает глава Ассоциации потребителей энергетики и коммунальных услуг, бывший член НКРЭКУ **Андрей Герус**. "Это катастрофа, масштаб которой только растет. Похоже, мы уже прошли точку невозврата, и долги в принципе уже невозможно погасить, поэтому единственный способ — это их списать или же закрыть средствами бюджета", — объясняет он.

И если правительство и парламент не успеют разработать разумные и действенные механизмы компенсации этих затрат, то запланированный к запуску с 1 июля новый оптовый энергорынок (или рынок прямых контрактов) окажется под большим вопросом. Ведь одно из условий закона об энергорынке — полностью "расшить" долги, ликвидировать перекрестное субсидирование населения средствами промышленных предприятий. Понятно, что сделать это уже не удастся, поэтому не исключено, что полномасштабный запуск энергорынка будет отсрочен.

Реформирование по европейским стандартам

С 1 января в Украине стартовала новая модель розничного энергорынка, с появлением которой прекратили существование все облэнерго, им на смену пришли новые поставщики — на сегодняшний день в Украине действуют 25 поставщиков универсальных услуг и 33 оператора системы распределения, а также свыше 200 свободных поставщиков электроэнергии.

Право на универсальную услугу (тариф устанавливает НКРЭКУ) имеют все бытовые потребители, мелкие небытовые потребители, которые согласно изменениям в законодательстве имеют объекты мощностью до 50 кВт, а также в первые два года после запуска розничного рынка — с мощностью до 150 кВт. А еще бюджетные учреждения в первые два года. Для остальных потребителей цена электрической энергии формируется на рынке, где уже зафиксирован ее значительный рост.

Полная версия статьи: https://zn.ua/energy_market/ispytanie-energotarifami-311929.html

«ЗЕРКАЛО НЕДЕЛИ. Украина», 16-22.03.2019

Энергетическая децентрализация и кооперация NOW

Алексей Рябчин, председатель подкомитета по вопросам энергосбережения и энергоэффективности комитета ВР Украины по вопросам ТЭК, ядерной политики и ядерной безопасности, народный депутат Украины (ВО «Батьківщина»)

Необходимость модифицировать систему поддержки возобновляемых источников энергии (ВИЭ) является неотложной, поскольку применение "зеленого" тарифа не обеспечивает устойчивого подхода к развитию ВИЭ в Украине и может стать значительным бременем для потребителя.

Но нужно сохранить возможность малым потребителям зарабатывать на "зеленой" генерации.

Напомню, с 2009 г. и по сей день действует "зеленый" тариф, по которому государство покупает у производителей электрическую энергию из возобновляемых источников энергии.

На момент установления в Украине "зеленых" тарифов в 2009 г. их большой размер был обусловлен повышенными рисками деятельности в сфере ВИЭ, высокой стоимостью оборудования, необходимостью создать хорошие условия для привлечения как можно большего числа инвесторов. Однако в течение последних

десяти лет стоимость технологий постоянно снижается, при этом финансовая нагрузка на конечного потребителя почти не изменилась. Текущие темпы установки новых мощностей также не позволяют Украине достичь цели в 11% доли ВИЭ в валовом конечном энергопотреблении, как предусматривает Национальный план действий по возобновляемой энергетике до 2020 г.

Чтобы исправить ситуацию, было предложено еще больше снизить "зеленые" тарифы, которые в качестве модели поддержки продолжают действовать только для малой генерации, а для крупных проектов было предложено ввести аукционную систему поддержки. Эти положения положены в основу законопроекта №8449-д.

Законопроект №8449-д уже одобрен комитетом ТЭК на последнем заседании и будет внесен в ВР для голосования во втором чтении. Его рассмотрение "под куполом" планируется в ходе следующих сессионных недель весной.

Полная версия статьи: https://zn.ua/energy_market/energeticheskaya-decentralizaciya-i-kooperaciya-now-311931.html

Енергореформа, 18.03.2019

Гнатюк: почасовые цены продажи э/э из ОРЭ за январь будут пересчитаны
Фрагменты из интервью Юрия Гнатюка, директора ГП "Энергорынок"

Наталка Прудка

Загалом в Україні до 1 січня 2019 року діяло 33 обленерго та близько 70 постачальників за нерегульованим тарифом, а вже з 1 січня 2019 року - 25 постачальників універсальних послуг (ПУП), 150 постачальників "за вільними цінами", постачальник останньої надії та 33 оператори системи розподілу.

З 1 січня 2019 року згідно із законом "Про ринок е/е", функцію Адміністратора комерційного обліку повинна була почати виконувати НЕК "Укренерго". Однак воно поки не готове до цього з технічних причин, зокрема через відсутність програмного комплексу – так званого **ДатаХаб**.

ДатаХаб є дуже ресурсно і організаційно складною системою збору і обробки даних.

З початку року і до 3-го лютого включно "Енергорынок" вимушений був працювати в дві, а в деякі дні і в три зміни, аби забезпечити практично цілодобовий процес аналізу і обробки отриманих від ОСР (оператори системи розподілу) даних. Обсяг розрахунків, які було проведено за цей період в кілька сотень разів (!) перевищив звичайний і став можливим тільки завдяки самовідданій і фактично безперервній роботі працівників підприємства...

Сьогодні ж обсяг макетів суттєво збільшився, тому що тепер 33 ОСР подають узгоджені дані з усіма своїми постачальниками (яких у деяких ОСР до 50-ти), з НЕК "Укренерго".

Наскільки це було можливо, ми своє програмне забезпечення вчасно адаптували до нової моделі ринку...

В ідеалі макети мали би формуватися напівавтоматично, але це можливо за умови наявності у споживачів відповідного обліку, який зчитує показники і передає їх каналами зв'язку до програмного забезпечення ОСР. Але нічого цього немає і не буде ще в найближчі роки...

До того ж ОСР не має права коригувати дані, які отримує від постачальників у вигляді заявок. І саме тут виникає джерело ще одного конфлікту. Постачальників сьогодні на ринку з'явилося дуже багато, й велика частина з них не має ніякого

досвіду роботи. Це добре, що з'являється конкуренція, але ж новачки ще не розуміють правил гри...

Робота у січні 2019 року була ускладнена недостатньою підготовкою до нових правил з боку НЕК "Укренерго", АТ "Укрзалізниця" та ПП "Гарант Енерго М", як в частині укладання необхідних договорів на передачу/розподіл е/е зі споживачами та постачальниками, так і в частині налаштування систем збору даних вимірювання...

Коли ми працюємо в штатному режимі, тобто обраховуємо коректні дані, то надаємо постачальнику погодинні розрахунки за день (з запізненням в два дні). І він завдяки цим оперативним даним може планувати свою економічну діяльність - доплати, коригування (коригування здійснюється 15 і 28-го числа щомісяця – щоб не підпадати під штрафні санкції). Але в січні всі працювали "всліпу".

Ми закрили січневий баланс з розумінням того, що в ньому є певні неточності, викликані поганою якістю даних, отриманих з роздрібного ринку. Вже зрозуміло, що баланс за січень треба буде перерахувати. Весь, по кожному дню, з урахуванням всіх конфліктних ситуацій, адже лише до нас прийшло 30 листів з описом невідповідностей, та з оцінкою ліцензіатів своїх збитків. Впевнений, що цих проблем насправді набагато більше.

Перерахунок стосуватиметься всієї України, Рада ОРЕ погодила ці дії. Сподіваюсь до кінця березня ми відновимо "фінансову" справедливість.

Кодекс комерційного обліку е/е затверджували, виходячи з кращих європейських практик. А вони, зокрема, передбачають практично повний автоматичний збір даних саме з лічильників з погодинною фіксацією обсягів споживання. Але в Україні цього немає, і через це виникає багато складнощів.

В майбутньому після повного запровадження реформ і встановлення вільних цін для побуту, всі ці споживачі також повинні будуть мати лічильники з погодинною фіксацією. Але на першому етапі реформування ринку важливо мати комерційний облік хоча б на рівні юридичних споживачів.

На сьогодні ми не володіємо інформацією щодо рівня кодифікації точок комерційного обліку.

... основних споживачів адмініструє "Укренерго" і виробники е/е, а їх субспоживачів – ОСР. На перехідному етапі НКРЕКП зобов'язала ОСР вести комерційний облік таких споживачів, але це рішення діятиме до 1-го квітня як тимчасове, а далі питання всієї цієї групи споживачів має бути врегульовано...

Кількість таких споживачів ніби і невелика – загалом в Україні їх трохи більше 160, приєднаних до мереж "Укренерго", але ж це все найпотужніші підприємства, і в січні було незрозуміло, як з ними працювати. Це і метрополітени, майже вся хімічна, ливарна, металургійна промисловості.

До цього ж переліку потрапили цілі міста-супутники електростанцій.

Тож зміна суб'єктного складу учасників ринку е/е і правовідносин, які виникають внаслідок цього, призвела до великої кількості методологічних "дірок", які доводилося у пожежному режимі латати у січні-лютому.

Де-юре, НЕК "Укренерго" повинне стати повноцінним головним оператором комерційного обліку з 1 липня 2019 року. А "Енергоринок" з першого липня 2019 року згідно закону не має права виконувати функцію АКО. Однак інформації щодо термінів впровадження ДатаХабу у нас немає.

...з 1 квітня 2019 року учасників ОРЕ та всіх споживачів України чекає повторення ситуації, яка мала місце в січні 2019 року – відсутність даних для

розрахунків погодинних цін е/е.

Остаточний висновок зможемо зробити тільки після того, як ці оперативні дані підкріпляться фактичними, що базуються на показниках лічильників.

Зараз виник величезний конфлікт між деякими споживачами, постачальниками та операторами системи розподілу: споживачі вважають, що вони мають сертифіковані системи комерційного обліку, а оператори мереж кажуть, що ці системи та лічильники, сертифіковані як зональний облік, і вони не дають права застосовувати погодинні ціни, як для споживачів категорії "А".

Для потужних підприємства ціна питання - бути в групі "А" чи "Б" – це мільйони гривень, бо вчора споживач купував нічну е/е за дифтарифом на 60% дешевше, ніж денну, а зараз він таку можливість може втратити. Регулятор зараз якраз працює над питанням надання тимчасового дозволу на розрахунки за погодинними тарифами для споживачів з такого типу системами обліку.

В перспективі, після радикального покращення оперативних даних від ОСР ми розглянемо можливість їх розміщення на сайті щоденно.

Коли ж запрацює повноцінна нова модель ринку е/е, тоді буде реалізовано іншу методологію ціноутворення, і тоді всі цінові параметри будуть доступними в режимі реального часу, в тому числі і по виробниках.

<http://reform.energy/analitics/yuriy-gnatyuk-pochasovye-tseny-prodazhi-ee-iz-ore-za-yanvar-budut-pereschitany-intervyu-10816>

Інформація на цю тему – Энергореформа, 18.03.2019 «Небытовым потребителям э/э, оснащенным зональным учетом, могут разрешить рассчитываться по почасовым ценам».

<http://reform.energy/news/nebytovym-potrebiteilyam-ee-osnashchennym-zonalnym-uchetom-mogut-razreshit-rasschityvatsya-po-pochasovym-tsenam-10820>

Fin.org.ua, EIR Center, 19.03.2019

Минэнерго просит Кабмин

срочно разобраться с долгами на рынке электроэнергии

Министерство энергетики и угольной промышленности 26 февраля обратилось к премьер-министру **Владимиру Гройсману** с просьбой принять неотложные действия по стабилизации платежной дисциплины на рынке электрической энергии во избежание энергетического кризиса в государстве. Об этом рассказала генеральный директор Директората энергетический рынков Министерства энергетики **Ольга Буславец**.

Согласно закону, 31 марта 2019 года ГП “Укринтерэнерго” завершает поставку электроэнергии потребителям, которые присоединились к договору о поставке электроэнергии поставщиком “последней надежды” 1 января 2019 года. И если до 1 апреля 2019 года у такого потребителя нет договора с новым поставщиком, все равно поставка электроэнергии приостанавливается путем отключения электроустановок такого потребителя без дополнительного предупреждения.

Это означает, что уже в начале апреля произойдет отключение от поставок электроэнергии жизненно важных предприятий, в числе которых городские водоканалы. Ведь заключить договор с новым поставщиком электроэнергии предприятия, у которых есть старые долги, не смогут.

Вместе с тем многие потребители поставщика “последней надежды” имеют серьезные проблемы с платежной дисциплиной, поэтому им сложно найти

поставщика электроэнергии.

О.Буславец сообщила, что некоторые клиенты поставщика “последней надежды” уже успели накопить “новые” долги.

“Из общего объема электрической энергии, реализуемой потребителям поставщика “последней надежды”, в феврале 2019 года 87% реализовано потребителям, которые несвоевременно рассчитываются за электрическую энергию. Доля водоканалов составляет 23% с уровнем оплаты за февраль 2019 года 4%; доля угольных предприятий составляет 32% с уровнем оплаты 7%; доля жилищно-коммунальных предприятий (теплокоммунэнерго и так далее) занимает 7% общего объема с уровнем оплаты 13%; доля предприятий промышленности, таких как ООО “Запорожский титано-магниевого комбинат”, ЗАО “Северодонецкое объединение Азот” и ООО “Рубежанский краситель”, составляет 13% с уровнем оплаты 6%”, — сообщила Буславец.

По ее словам, принять действия по стабилизации платежной дисциплины необходимо, чтобы недопустить банкротство, дальнейшее прекращение деятельности государственного предприятия “Укринтерэнерго” (выполняет функции поставщика “последней надежды”), чтобы урегулировать своевременное обеспечение финансовых обязательств между участниками рынка электрической энергии.

Аргументы и факты в Украине, 19.03.2019

Поставщики электроэнергии перешли на рыночные тарифы, - НКРЭКУ

Больше 52% украинских поставщиков перешли на свободное ценообразование электроэнергии.

За период с января нынешнего года в структуре продаж электроэнергии доля поставщиков по свободным ценам составила 52%. Таким образом 5,8 млрд кВт-ч ресурса было закуплено по рыночной стоимости и именно так он будет доставлен потребителям. Соответственно и тарифы на электроэнергию будут изменены. Об этом со ссылкой на данные мониторинга за рынком сообщила Национальная комиссия по госрегулированию тарифов в энергетике и на рынке услуг.

В то же время доля поставщиков универсальной услуги составила немногим меньше - 46% (около 5,2 млрд кВт-ч).

В НКРЭКУ уточняют, что структура закупок электроэнергии на оптовом рынке ощутимо изменилась – покупателей газа по рыночным тарифам стало больше на 42%.

Также отмечается, что уровень расчетов поставщиков по свободным ценам составил 99,8%.

Отмечается, что рынок электроэнергии в рамках реализации энергетической реформы начал свою работу с 1 января. В конечном итоге, рыночное регулирование должно обеспечить переход Украины на стандарт Третьего энергопакета ЕС.

Осенью 2018 года в Общественном совете при МИД Украины уведомили, что реформа рынка электроэнергии в 2019 году подразумевает введение Третьего энергопакета Европейского союза, согласно которому все льготы на поставки населению электроэнергии должны быть отменены.

21 ноября 2018 года в МИД Украины заявили, что правительство намерено продолжить развитие европейской интеграции в вопросах вхождения страны на рынок Европы, однако намерено исключить из всех совместных программ вопросы формирования тарифов.

Энергореформа, УНИАН, Деловая столица, Украинские новости, 19.03.2019

Введення нового ринку електроенергії може бути відтерміновано – DiXi Group

Існує імовірність, що строк запровадження ринку буде відтерміновано, або він стартуватиме в обмеженому форматі, якщо не буде вирішено низку питань, серед яких врегулювання заборгованості на оптовому ринку електроенергії та забезпечення відповідними програмними продуктами. Про це повідомив керівник програм аналітичного центру DiXi Group **Роман Ніцович**.

Він зазначив, що інші питання, які стосуються нормативного забезпечення, більш-менш просуваються за планом, але у разі, якщо до 1 липня не будуть вирішені питання, наведені вище, існує «велика ймовірність того, що термін введення ринку буде відстрочений, або він буде функціонувати в якомусь обмеженому форматі».

Відповідаючи на запитання про юридичний алгоритм відтермінування впровадження ринку, Ніцович пояснив, що у разі такого сценарію доведеться вносити зміни до закону про ринок електроенергії, що визначає порядок розгортання ринку та регламентує його роботу на старті, а також вносити корективи в низку урядових постанов, що стосуються реформи.

Керівник програм аналітичного центру DiXi Group звернув увагу, що координаційна рада є відповідним органом, створеним спеціально для моніторингу строків, вжитих заходів та внесення необхідних коректив. Проте щодо врегулювання заборгованості чимало залежить і від парламенту.

«Поки цього рішення не буде, складно очікувати суттєвого поступу. Тому багато залежить від депутатів», — заявив Р.Ніцович.

Энергореформа, Терминал, УНИАН, Комментарии, 20.03.2019

Биржевые торги на рынке двусторонних договоров по продаже э/э будут стимулировать конкуренцию и прозрачное ценообразование - АМКУ

Предложения Антимонопольного комитета Украины (АМКУ) к Кабинету министров относительно внедрения конкурентных отношений на рынке э/э, утвержденные на заседании 12 марта, в частности, **касаются внедрения биржевой торговли в сфере двусторонних договоров, введение которых ожидается в контексте запуска с 1 июля нового либерализованного оптового рынка**, сообщила пресс-служба комитета, передает Энергореформа.

На сегодня рынок энергогенерации является высококонцентрированным (совокупная часть пяти компаний составляет свыше 90%). При таких условиях одна из важнейших задач – создание таких "правил игры", которые стимулировали бы участников рынка к конкуренции, отмечают в АМКУ.

При этом правила должны минимизировать возможность для антиконкурентных действий или злоупотребления рыночной властью путем установления необоснованно завышенных цен на э/э.

С учетом европейских практик оптимальным механизмом, который позволил бы внедрить конкуренцию на оптовом рынке э/э, является биржевая торговля электроэнергией на рынке двусторонних договоров, считает АМКУ.

По его мнению, **именно биржевые торги обеспечат реализацию принципа функционирования рынка э/э на конкурентной основе, как это предусматривает закон "О рынке э/э", а также предотвратят возможные нарушения законодательства о защите экономической конкуренции.**

Такого же мнения придерживаются и международные эксперты, в частности,

представители страны, где биржевая торговля э/э является проверенным инструментом формирования прозрачной рыночной цены и выступает индикатором для всего рынка, подчеркивает пресс-служба АМКУ.

АМКУ напоминает, что выступал с предложениями к Минэнергоугля о внедрении биржевой торговли еще в апреле 2018 года.

<http://reform.energy/news/birzhevye-torgi-na-rynke-dvustoronnikh-dogovorov-po-prodazhe-ee-budut-stimulirovat-konkurenciyu-i-prozrachnoe-tsenoobrazovanie-amku-10852>

Бизнес.Цензор.Нет, РБК-Украина, UA Energy, 20.03.2019

**"Укринтерэнерго" отключит от э/э должников
вне зависимости от вида их деятельности – Насалик**

ГП "Укринтерэнерго", выполняющее в условиях нового рынка электрической энергии роль поставщика последней надежды (ППН), отключит после 31 марта от энергоснабжения должников вне зависимости от вида их деятельности, заявил глава Министерства энергетики и угольной промышленности **Игорь Насалик** в ходе общения с журналистами.

"Если кто-то считает, что электроэнергия это не товар и за него не нужно платить, он будет отключен вне зависимости от того, является ли он, например, водоканалом, за который отвечают органы местного самоуправления, или каким-либо другим предприятием. Мы создали базу предприятий, которые могли бы быть на брони, но пока нет ни одного предприятия, которое бы соответствовало этим требованиям. Кто не будет платить, тот просто будет отключен. Не может рынок работать, когда на нем не рассчитываются", – сказал И.Насалик.

Он подчеркнул, что на "Укринтерэнерго" были возложены функции ППН именно для того, чтобы небытовые потребители, которые не смогли подписать договор (из-за долгов за э/э либо несвоевременное проведение тендера) с поставщиком до 1 января 2019 года, в течение трех месяцев решили свои проблемы и смогли с апреля закупать э/э у поставщиков по свободным ценам в условиях нового рынка.

<https://biz.censor.net.ua/news/3117649/ukrinterenergo-otklyuchit-ot-elektroenergii-vseh-doljnikov-nasalik>

УНИАН, Цензор.Нет, Левый берег, EIR Center, 20.03.2019

**Правительство срывает сроки запуска нового рынка –
экс-директор "Центрэнерго"**

Правительство не выполняет свои обязательства по запуску нового рынка электроэнергии, поэтому с высокой вероятностью сроки будут перенесены. Правительство срывает сроки запуска нового рынка, - экс-директор "Центрэнерго" **Игорь Балабанов**. "Я думаю, что это сроки нереальные. Документацию даже не подготовили до конца", — высказал он свою точку зрения.

По его мнению, в этом не виновато Укрэнерго, а ответственность лежит полностью на правительстве. Экс-директор Центрэнерго указал, что обеспечение необходимым программным продуктом является очень важным условием нормальной работы.

"Это очень важный момент, потому что на сегодняшний день те расчеты идут через программное обеспечение, и даже расчеты мощностей, которые выводятся, каждый день министру на стол кладут, делаются программным обеспечением, и выводят мощности по всем станциям. Вручную это делало раньше Укрэнерго, но

это было достаточно громоздко и хлопотно. И вряд ли сейчас, в век технологий вы сможете что-то вручную сделать, если не будет работать программное обеспечение", — пояснил Балабанов.

Отвечая на вопрос о дальнейшем наиболее вероятном сценарии, экс-директор Центрэнерго выразил мнение, что "будет перенос".

Комментарии: Донбасс, 21.03.2019

Названы сроки присоединения Луганщины к ОЭС Украины

Луганская область должна присоединиться к Объединенной энергетической системе Украины летом 2019 года, передает «Донбасс. Комментарии», сообщает пресс-служба Луганской облгосадминистрации со ссылкой на заместителя председателя ОГА **Юрия Клименко**.

В частности, подрядчик обещает, что строительство новой электроподстанции в Кременной завершится в июле.

«Это позволит нашей области экономически развиваться, запустить мощные промышленные предприятия, стать более интересной для инвесторов, которым, прежде всего, необходимы условия надежного электроснабжения», - подчеркнул Юрий Клименко.

Напомним, реализация проекта по строительству подстанции в Кременной (с объемом финансирования более 1,6 млрд. грн.) позволит восстановить надежное энергоснабжение Луганщины, а также вывести область из режима «энергетического острова» и соединить ее с Объединенной энергетической системой Украины. Это в свою очередь обеспечит стабильное энергоснабжение крупнейших предприятий области - северодонецкого Азота и лисичанского ЛИНИКа.

В настоящее время большая часть Луганщины обеспечивается электроэнергией с Луганской ТЭС, расположенной в прифронтовом г. Счастье.

ExPro, ЛигаБизнесИнформ, Бизнес.Цензор.Нет, Економічна правда, 21.03.2019

Єврокомісія схвалила синхронізацію української енергосистеми з європейською

Європейська комісія схвалила синхронізацію українського енергетичного ринку з європейським, заявив 20 березня президент України **Петро Порошенко** у Брюсселі. Про це йдеться у повідомленні «5-го каналу».

«Хочу подякувати Єврокомісії за прийнятий вчора (19 березня – ред.) додаток №27 до Угоди про асоціацію Україна-ЄС, що дозволяє синхронізувати енергетичні ринки... Це секторальна інтеграція України в енергетичний сектор ЄС, який починається з різних проектів - від недопущення «Північного потоку-2» і до будівництва Енергомоста (проект «Енергоміст «Україна-ЄС» - ред.)», - сказав він в ефірі каналу.

В кінці листопада 2018р ДП «НЕК «Укренерго» опублікувало проект «Звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей», згідно якого прогнозується ріст обсягів експорту електроенергії в країни ЄС та Молдову після інтеграції української енергосистеми з системою операторів енергосистем країн континентальної Європи (ENTSO-E) до 12 млрд кВт-год в рік, що в 2,3 рази більше показника експорту у 2017р (5,2 млрд кВт-год).

В кінці грудня 2018р Кабмін затвердив План заходів щодо синхронізації енергосистеми України з системою операторів континентальної Європи.

Орієнтовний період такої синхронізації вказаний 2023р.

Інформація на цю тему – ЛігаБизнесИнформ, 21.03.2019 «На Запад: зачем Украине энергомост с Европой. Разбор Liga.net», Андрей Заика. Украина имеет общую энергосистему с Россией и Беларусью, что до российской агрессии никого не волновало. Но оккупация Крыма и части Донецкой и Луганской областей заставила украинское правительство задуматься об энергетической безопасности. Этих же целей начал придерживаться и ЕС после украино-российской газовой войны 2008-2009 годов.

Энергетический кризис, который произошел в странах Европы, вынудил Европарламент перестраховаться и утвердить так называемый третий энергетический пакет. Он предусматривает ряд правил, которые минимизируют вероятность создания монополий на рынке газа и электроэнергии.

На внедрении этих же правил на украинском рынке электроэнергии настаивал и Евросоюз.

Что даст энергоконект Украины с Европой? Преимуществ несколько. Во-первых, в Украине может появиться настоящий рынок: без регулируемых цен и монопольных поставщиков. Во вторых, он позволит украинским производителям электричества выходить на европейский рынок, а компаниям ЕС – конкурировать с нашими производителями за украинского потребителя. Это в свою очередь повлияет на стоимость электричества и на качество предоставления услуг.

С запуском второго этапа реформы рынка электроэнергии, в Украине вместо "единого котла"- Энергорынка - появится так называемый оптовый рынок (читай бирж для торговли электроэнергией). Рынок будет разделен на четыре сегмента: рынок "двухсторонних договоров", рынок "на сутки вперед", "внутрисуточный рынок", "балансирующий рынок" и "рынок вспомогательных услуг". Стоимость электроэнергии на этих рынках будет формироваться за счет спроса и предложения, ее цену можно будет отследить на сайтах бирж.

Кроме того, от энергетической интеграции окажутся в плюсе не только потребители, но и отечественные энергокомпании, считает заместитель коммерческого директора ДТЭК Энерго **Дмитрий Маляр**.

"Подобно тому, как Азия стала производственным цехом европейских компаний, Украина может стать крупнейшим производителем электроэнергии в Европе наряду с Германией и Францией", - писал он ранее в колонке для LIGA.net.

Fin.org.ua, 21.03.2019

Энергохолдинг Рината Ахметова с помощью Минэнерго срывает введение рынка электроэнергии с 1 июля

Главный редактор БизнесЦензора **Сергей Головнюв** рассказал в Facebook о саботаже, который организовал ДТЭК Ахметова.

ДТЭК — сейчас делает все для того, чтобы сорвать введение рынка электроэнергии с 1 июля 2019 года.

В чем смысл? Если запустится рынок генерации, станет возможным импорт электроэнергии в страну. Только тогда "Роттердам+" исчезнет, как и заявляла в прошлом году глава НКРЭКУ **Оксана Кривенко**.

Цена на электроэнергию вне прямых договоров будет формироваться на балансирующем рынке. Трейдеры будут мониторить цены, смотреть, где дешевле — и там покупать. Если в какой-то момент дешевле купить электроэнергию по

импорту, чем по ценовым заявкам у ТЭС Ахметова, ее будут покупать там.

Очень хорошая история для украинцев.

Что делает ДТЭК? Публично выступает за рынок. Даже заявили, что сами будут импортировать электроэнергию.

Действительно, есть проблемы. “Укрэнерго” не может заплатить за ПО, которое обеспечит работу системы, потому что министр **Игорь Насалик** не подписывает платежку.

Не работает схема с поставщиком последней надежды, которым назначено “Укринтерэнерго”. Было очевидно с самого начала, что шахты и водоканалы, как не платили за электроэнергию, так и не будут платить. А отключать их никто не будет, кого не назначайте поставщиком.

Тем временем, средневзвешенная цена для ТЭС Ахметова за февраль побил исторический рекорд — 2,17 грн за кВт*ч. Это почти в половину больше средней цены в этом месяце на венгерской бирже NUPX. Работал бы рынок, можно было бы импортировать оттуда, или осадить аппетиты ДТЭК до рыночных.

<http://www.fin.org.ua/news/1325073>

Mind.UA, 21.03.2019

Конкурентний енергоринок: чого чекати промисловим споживачам

Олег Кильницький

Як перехресне субсидування населення позначиться на ціні струму

Україна зберігає найнижчі тарифи на електроенергію для населення в Європі – у середньому 1,03 грн за 1 кВт*год. Це означає, що для можливості впровадження в країні конкурентного енергоринку потрібно визначити джерела компенсації заниженої ціни кіловат-години для домогосподарств.

Наразі Міненерговугілля і НКРЕКП розглядають чотири базові сценарії, як вирішити проблему. А саме: **побутовий сектор може дотуватися з прибутку НАЕК «Енергоатом», з тарифу на передачу електроенергії оператора системи передачі (нинішнє «Укренерго») або з цінової надбавки до тарифів різних учасників енергоринку (крім ВДЕ). Ще один варіант: за допомогою продажу «Енергоатомом» електроенергії за заниженим тарифом постачальникам універсальних послуг (ШУП), які забезпечують населення.**

У НКРЕКП вважають найоптимальнішим, а отже найбільш імовірним, сценарій дотування населення з прибутку НАЕК.

Однак на яких би учасників ринку в уряді не поклали функцію субсидування населення, збереження тарифного популізму в побутовому секторі неминуче спричинить зростання ціни електроенергії для всіх промислових споживачів.

Результати тарифного стримування. Сьогоднішню тарифну політику в українському ТЕК можна назвати політикою цінових перекосів. Якщо в газовій галузі уряд пішов на всі поступки МВФ і довів ціну блакитного палива для побутових споживачів до європейського рівня, то в електроенергетиці картина повністю протилежна: середньозважений тариф для домогосподарств в Україні становить 1,03 грн за 1 кВт*год, тоді як аналогічна середня ціна кіловат-години в країнах ЄС – на рівні 20,5 євроцента.

При цьому навіть у найближчих до нас сусідніх країнах енерготарифи в рази вище, ніж в Україні. Наприклад, у Словаччині – 15,6 євроцента за 1 кВт*год, Польщі – 14,1, Румунії – 13,3, Угорщині – 11,2. Тобто якщо перевести на українську

грошову одиницю, то розцінки стартують від 3 грн.

Якщо різке підвищення ціни газу для населення – увосьмого – призвело до істотного вимивання коштів з внутрішньої національної економіки, нарощування мільярдних газових боргів, а також до складнощів з ефективним освоєнням прибутку НАК «Нафтогаз України», то ситуація з заморожуванням занижених розцінок на кіловат-годину в електроенергетиці вже тим паче нічим позитивним для галузі не увінчалася.

У результаті подібних цінових перекосів частка газу в комунальних платіжках домогосподарств перевищила частку електроенергії в рази, а то і в десятки разів (якщо брати до уваги приватні будинки), тоді як електроенергетична галузь продовжує працювати в умовах тарифного стримування і дефіциту інвестиційних ресурсів.

Безумовно, завдання нарощування видобутку газу є однією з головних цілей енергетичної стратегії, проте в Україні при цьому відчують гостре недофінансування такі сегменти, як вугільна промисловість, атомна і гідроенергетика, електромережева інфраструктура.

Не слід також забувати, що газ є взаємозамінним товаром, який у тому ж тепlopостачальному сегменті може успішно замінитися біопаливом...Альтернативні сценарії тепlopостачання у вигляді допуску до теплотрас біокотелень або переходу на електрообігрів здаються зовсім не зайвими в умовах сьогоdnішнього монополізму теплокомуненерго.

У цілому багаторічне стримування тарифів для побутового сектору в електроенергетиці посприяло тому, що ціна кіловат-години для промислових споживачів в Україні вже досягла європейського рівня, тоді як сама галузь увійшла в стадію технічної деградації.

Нова тарифна перспектива. Після тривалої багаторічної перерви НКРЕКП у період з 1 квітня 2015 року по 31 березня 2017 року провела п'ятиетапне підвищення тарифів на електроенергію для населення. Ціна зросла за першим тарифним блоком (на перші 100 кВт*год споживання в місяць) у 2,5 рази – до 0,9 грн за 1 кВт*год, і за другим блоком (понад 100 кВт*год) – у 2,6 рази, або до 1,68 грн.

Після цього п'ятиступінчастого подорожчання ніхто більше в країні до питання необхідності подальшого підвищення ціни на електроенергію для населення публічно не повертався. Хоча з економічної точки зору тарифи потрібно підвищувати, причому рази в два як мінімум. За оцінками Міненерговугілля, «ринкова» ціна кіловат-години для побутового сектору в Україні має становити 2,40 грн.

Однак замість переходу до об'єктивних енерготарифів для домогосподарств, уряд продовжує вишукувати механізми компенсації занижених розцінок для населення за рахунок учасників енергоринку, що кінець кінцем виллється у відповідне подорожчання роздрібної ціни кіловат-години для промспоживачів.

«Енергоатом» як ймовірний донор. Є висока ймовірність того, що весь тягар субсидування населення на перехідному етапі конкурентного енергоринку в період з 1 липня 2019 року по 1 липня 2020 року (або в більш пізні терміни) буде покладено саме на «Енергоатом».

Принаймні саме до такого рішення схильна НКРЕКП, про що свідчить лист Нацкомісії №970/17.2.2/7 – 19 від 28 січня 2019 року на адресу Міненерговугілля, текст якого є у Mind.

Тобто суть сценарію наступна: для того щоб не підвищувати енерготарифи

для населення, різниця між фактичною ринковою вартістю кіловата для домогосподарств і адміністративно встановленою покриватиметься безпосередньо з надприбутків «Енергоатому», які він одержуватиме, продаючи електроенергію АЕС в конкурентному ринку.

Крім того, відповідно до закону «Про ринок електричної енергії», на «Енергоатом» в перший перехідний рік роботи лібералізованого енергоринку покладено також функцію дотування «зеленої» генерації. Згідно з прогнозними оцінками Міненерговугілля, обсяг перехресного субсидування відновлюваної енергетики може скласти близько 12 млрд грн на рік. У свою чергу в НАЕК, за умови збереження нинішньої динаміки розвитку ВДЕ, прогнозують обсяг компенсацій «зеленим» на рівні 15 млрд грн.

Ціни АЕС і ТЕС зрівняються. Втім, у «найбільш оптимального» сценарію перекладання субсидій на «Енергоатом» є один недолік, про який згадують коміснери у своєму листі:

«У той же час існує ймовірність того, що ціна виробника електричної енергії на АЕС, з урахуванням компенсації різниці між ринковою та регульованою ціною для побутових споживачів, буде близькою до ціни на електричну енергію, вироблену на ТЕС, а в нічні години може бути вище».

Для порівняння: наразі закупівельний тариф на електрику НАЕК становить 0,57 грн за 1 кВт*год, тоді як середня ціна на продукцію теплових генкомпаній в період с 1 по 10 березня – 2,02 грн за 1 кВт*год.

Це означає, що в разі збереження ціни теплової генерації в конкурентному ринку на нинішньому рівні, ціна НАЕК, що виробила в першій декаді березня 58,5% електрики в країні, може зрости в 3,5 раза. Додаткове навантаження від зростання вартості атомної електроенергії кінець кінцем ляже на плечі побутових споживачів.

За даними Міненерговугілля, у 2018 році «Енергоатом» виробив 53% електроенергії в країні на суму понад 52 млрд грн при загальній товарній продукції генеруючих компаній близько 200 млрд грн. Тобто НАЕК виробляє більше половини електроенергії, отримуючи четверту частину загального доходу оптового ринку.

Виходячи з прогнозних оцінок Міненерговугілля, ціна атомного кіловата в конкурентному ринку може зрости з нинішніх 0,57 до 1,89 грн. При цьому, як стверджується в листі галузевого відомства №КМ/1-29-2766 від 5 грудня 2018 року на ім'я віце-прем'єр-міністра **Володимира Кістіона**, у розпорядженні НАЕК має залишитися близько 20 млрд грн додаткового прибутку – навіть після виплати субсидій населенню та «зеленій» генерації.

Водночас при цьому «існує ризик недофінансування проектів, які забезпечують безпеку об'єктів виробництва електричної енергії на АЕС», – йдеться в листі.

Недоліки інших сценаріїв. Кожен із запропонованих варіантів перехресного субсидування побутових споживачів у конкурентному енергоринку має свої недоліки. Наприклад, у разі компенсації заниженої ціни кіловат-години для населення з тарифу на передачу електроенергії мережами НЕК «Укренерго» знадобиться проходити тривалі публічні процедури із затвердженням такого тарифу, що робить неможливим його оперативне коригування залежно від коливань цін на ринку «на добу вперед».

Ще один сценарій: «Енергоатом» продає електрику для населення за заниженим регульованим тарифом безпосередньо ПУП. У цьому випадку виникає пробле-

ма невідповідності графіка споживання електрики побутовими абонентами і графіка виробництва електроенергії на АЕС. Крім того, НАЕК все так же буде змушений різко збільшити ціну електроенергії, яка реалізується у вільному конкурентом ринку.

Здавалося б, більш справедливим є механізм компенсацій заниженого тарифу для населення за рахунок рівномірного розподілу додаткового цінового навантаження між усіма генеруючими компаніями. Однак цей сценарій не враховує різниці в собівартості виробництва електроенергії різними видами генерацій, яка в Україні досить істотна.

Втім, до виробників електрики в цьому випадку можна додати оператора системи передачі, а також операторів системи розподілу (колишніх обленерго). Тобто розподілити додаткове цінове навантаження між усіма учасниками енергоринку. Такий варіант більше відповідає європейському досвіду, який участі в дотуванні населення з боку конкуруючих у ринку виробників взагалі не вітає.

Однак обидва різновиди описаного сценарію вимагатимуть внесення відповідних змін до закону «Про ринок електричної енергії», а також до закону «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг».

Так чи інакше реалізація будь-якого із запропонованих сценаріїв утримання заниженої ціни атомної кіловат-години для населення в майбутньому енергоринку вимагає внесення змін до первинного і вторинного законодавства, а також проведення відповідних консультацій з Секретаріатом Енергетичного співтовариства.

Ринок має запрацювати, і ці проблеми необхідно оперативно вирішувати, інакше реформа ризикує бути відкладеною на довгий час. Цього українській владі точно не пробачать міжнародні партнери.

<https://mind.ua/ru/publications/20195031-konkurentnyj-energorynok-chego-zhdut-promyshlennym-potrebitelyam>

Украинские новости, Український Бізнес Ресурс, Деловая столица, 22.03.2019

"Донбассэнерго" о реформе энергорынка с 1 июля:

"нужно запускать то, что готово"

Запуск нового рынка электроэнергии, запланированный на 1 июля 2019 года, оказался под угрозой срыва в связи с неготовностью нормативных документов и специального программного обеспечения. Чтобы не переносить запуск полностью, необходимо вводит те сектора рынка, которые будут готовы, заявил **Олег Ларионов**, коммерческий директор ПАО "Донбассэнерго".

"Процентом 30 рынка готово вступить, процентов 70 в настоящее время не готово вступить. По этому поводу сейчас, естественно, все включились, делают все возможное. Мое мнение: те сектора, которые не готовы, не вводит, а остальное вводит, потому что так мы никогда не введем, откладывая. Надо либерализовать рынок и делать реформу. Уже надо начинать действовать", - сказал Ларионов.

Как отметил Ларионов, программное обеспечение еще можно успеть подготовить в срок. По крайней мере, такие обязательства берет на себя "Укрэнерго". Одним из ключевых нерешенных вопросов является также вопрос с дотациями населению. "По закону дотации населения должны ликвидироваться и, соответственно, цена для населения должна вырасти до обоснованного уровня. На это, я думаю, никто не пойдет, и вот этот вопрос не урегулирован. Никакой нормативки нет", - подчеркнул он.

<https://ukranews.com/news/621418-donbassenergo-o-reforme-energorynka-s-1-iyulya-nuzhno-zapuskat-to-chto-gotovo>

Урядовий портал, 25.03.2019

Енергетична децентралізація в дії: близько 7,5 тис. домогосподарств самостійно генерують електроенергію завдяки сонячним панелям

В інтерв'ю 112 каналу Голова Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження **Сергій Савчук** представив стрімкий попит приватних домогосподарств на сонячні панелі та переваги малої генерації «чистої» енергії для країни загалом.

«Так, якщо у 2014 р. більше 20 родин використовували сонячні електростанції, то станом на кінець 2018 р. вже налічується біля 7,5 тис. таких домогосподарств. З них 4,5 тис. сімей перейшли на сонячні панелі у 2018 році», - повідомив С. Савчук.

У трійку регіонів-лідерів за найбільшою кількістю домогосподарств із сонячними станціями увійшли:

- Дніпропетровська область - майже 900 родин;
- Київська - більше 800;
- Тернопільська - більше 600.

Для тих родин, які лише планують встановити СЕС, є гарні новини. У законопроекті від 05.12.2018 № 8449-д, який чекає на друге читання у Парламенті, передбачено можливість для домогосподарств встановлювати сонячні станції потужністю аж до 50 кВт.

<https://www.kmu.gov.ua/ua/news/energetichna-decentralizaciya-v-diyi-blizko-75-tis-domogospodarstv-samostijno-generuyut-elektroenergiyu-zavdyaki-sonyachnim-panelyam>

Інформація на цю тему – UAenergy.org, 25.03.2019 «Потужність «зелених» станцій в Україні перевищила 2,3 ГВт».

Дело, 25.03.2019

Американская компания планирует украинскую электроэнергию "пустить по ветру"

Инвесторы из США рассматривают несколько проектов по "зеленой энергетике".

Компания по управлению активами VR Capital Group (США) изучает возможности инвестирования в ветроэнергетику Украины, сообщил в интервью агентству "Интерфакс-Украина" президент VR Capital Group **Ричард Дейтц**. По его словам, в настоящее время компания рассматривает несколько проектов

"Мы начали изучать "зеленый" сектор в Украине с проектов в ветроэнергетике. По определенным причинам мы переключились на солнечные электростанции, эти объекты выглядели более реализуемыми на тот момент. Однако работать над "ветром" мы продолжаем, для нас это также интересно и привлекательно, надеемся, что в скором будущем сможем построить в Украине и ветроэлектростанции (ВЭС)", — сказал Дейтц.

Глава VR Capital напомнил, что в марте была запущена Каменец-Подольская солнечная электростанция (СЭС) на 64 МВт (управляющая компания "Подольскэнерго"), соинвесторами которой на паритетной основе стали VR Capital Group и украинская группа ICU. На этих же условиях построена еще одна СЭС на 35 МВт в Херсонской области (управляющая компания – "Солар Капитал"), которая в ближайшее время начнет работать.

Дейтц отметил, что к концу лета в Николаевской области заработает третий совместный с ICU, проект — СЭС, состоящая из 11 объектов суммарной пиковой

мощностью около 127 МВт.

VR Capital Group Ltd., действующая через свои основные дочерние компании, включая VR Advisory Services Ltd. (все вместе – VR Capital Group), является управляющим активами альтернативного типа общей стоимостью более \$4,5 млрд. Клиентская база VR Capital Group в основном состоит из институциональных инвесторов из США и Западной Европы, а также включает университетские фонды, благотворительные организации, семейные фонды и средства институциональных распорядителей активами.

Группа ICU основана в 2006 году специалистами из ING, является лидером по управлению активами в Украине, ее портфель превышает \$500 млн. Владельцем группы является её топ-менеджмент. Управляющие партнеры ICU — **Макар Пасенюк и Константин Стеценко**.

Додаткова інформація на цю тему- Энергореформ, 27.03.2019, «Ричард Дейтц: прогнозирую, что после введения "зеленых" аукционов рынок ВИЭ останется конкурентным, и мы будем осуществлять новые инвестпроекты».

УНИАН, Газета.ua, EIR Center, 25.03.2019

1 липня 2019 року новий ринок електроенергії не запрацює - енергоексперт

Експерт в енергетичній сфері **Геннадій Рябцев** поставив під сумнів дату запуску нового ринку електроенергії. За його словами, до 1 липня фізично неможливо ввести всі необхідні для цього правила й інструменти. При цьому такий перехідний процес, "незавершеність реформ" неминуче позначиться на економіці, а розвиток електроенергетичної галузі - загальмується.

"Звичайно ж, хотілося б, щоб і народні депутати, і уряд пам'ятали, що вони все-таки не тимчасові виконавці, вони повинні ще й реалізовувати національні інтереси. А в національних інтересах якнайшвидше введення нових правил або правил нового ринку електричної енергії", - заявив Рябцев.

"Якби не порушувалися терміни підготовки проектів нормативно-правових актів до останнього часу, до цього дня, то Укренерго цілком могло б реалізувати всі заходи і до 1 липня. Однак не все залежить від Укренерго", - переконаний експерт.

За його словами, для того, щоб забезпечити введення нових правил вчасно, фахівцям Укренерго потрібно щотижня розробляти і затверджувати по 2-3 документи, що просто неможливо.

"Зауваження викладені на більш, ніж 40 сторінках. Те, що необхідно терміново змінювати. Але з огляду на те, що Верховна Рада зараз є абсолютно марним органом зі зрозумілих причин, то сподіватися на швидке виправлення помилок в самому законі і нормативно-правових документах, які готувалися для його реалізації, щонайменше наївно", - резюмував Рябцев.

Нагадаємо, экс-директор Центренерго Ігор Балабанов раніше заявив, що уряд не виконує свої зобов'язання по запуску нового ринку електроенергії, тому ймовірність перенесення термінів дуже висока. Він зазначив, що до кінця не підготовлена документація, немає нормативної бази, відсутнє необхідне програмне забезпечення.

<https://www.unian.ua/economics/energetics/10491588-1-lipnya-2019-roku-noviy-rinok-elektroenergiji-ne-zapracyuye-energoekspert.html>

Інформація на цю тему – Національна радіокомпанія України, ефір Українського радіо в програмі "Сьогодні. Зранку", 25.03.2019, «Нову модель енергоринку поклали на невідготовлене середовище — Прудка».

Енергореформа, 26.03.2019

"Укргідроенерго" підписало меморандум с турецької строительної групою Ozaltin

ЧАО "Укргідроенерго" підписало меморандум с турецької строительної групою Ozaltin Holding о співпраці при спорудженні Каневської ГАЕС, повідомила прес-служба компанії. По її даним, турецька сторона в ході зустрічі також внесла свої пропозиції стосовно будівництва інших гідроенергетических об'єктів в Україні, в частині, Каховської ГЕС-2.

Програма розвитку гідроенергетики в Україні до 2026 року передбачає будівництво Дністровської ГАЕС (1,25 ГВт) і Ташлыкської ГАЕС (0,3 ГВт), будівництво Каневської ГАЕС (1 ГВт), Каховської ГЕС (0,25 ГВт) і Верхньодністровського каскаду ГЕС (0,39 ГВт). Модернізація дозволить збільшити встановлену потужність ГЕС на 0,425 ГВт.

"Укргідроенерго" експлуатує всі великі гідроелектростанції, розташовані на українських ділянках Дніпра і Дністра. Сумарна встановлена електрична потужність гідроелектростанцій компанії (103 гідроагрегата) становить 5758,1 МВт. Державство в ім'я Міністерства енергетики і вугільної промисловості володіє 100% акцій товариства.

<http://reform.energy/news/ukrgidroenergo-podpisalo-memorandum-s-turetskoy-stroitelnoy-gruppy-ozaltin-10909>

Fin.org.ua, 26.03.2019

Из Антимонопольного комитета убирают уполномоченных, посмевших выступить против энергохолдинга Ахметова

Екс-член НКРЭКУ **Андрей Герус** розповів в Facebook об інтригах, які плетє глава Антимонопольного комітету.

Як ви, мабуть, чули у кінці грудня АМКУ під керівництвом **Ю.Терентьєва** визнали, що ДТЕК не є монополістом, не зловживає, і взагалі жодних претензій (справу вела перший зам М.Ніжнік, а державні уповноважені АМКУ призначаються указом Президента).

Двоє державних уповноважених такого рішення АМКУ не підтримували: **С.Панаїотіді** та **А.Загребельська**. Правда А.Загребельська не змогла прийти на те засідання через сімейні обставини, але публічно висловлювала свою позицію, що АМКУ не може закривати очі на очевидну проблему. Також А.Загребельська відома принциповою позицією по інших питаннях, де АМКУ має не закривати очі, а діяти.

І тут у "некомандних" гравців, які посміли мати свою думку, а не тупо виконувати вказівки начальника, почалися проблеми...

<http://www.fin.org.ua/news/1325675>

Facebook, 26.03.2019

Герус: Про побудовану в Україні систему кланового або кумівського капіталізму (crony capitalism)

Герус Андрей

Про побудовану в Україні систему кланового або кумівського капіталізму (crony capitalism).

Історія 1. Весною 2017 року розгорівся новий скандал: НКРЕКП ввела абонплату на газ, від якої вигравали облгази **Д.Фірташа**. Перші три доби тодішній голова НКРЕКП **Д.Вовк** (призначений Президентом) наполягав, що це

обгрунтовано і це реформа. Але у зв'язку із скандалом та обуренням громадськості, Народного Фронту, Самопомічі, Батьківщини, Радикальної партії та навіть частини БПП, у ніч на вівторок Президент дає вказівку переглянути рішення. І НКРЕКП таки відміняє цю абонплату.

На відповідне засідання НКРЕКП приходить вся фракція Радикальної партії і наполягає, щоб НКРЕКП не просто відмінила абонплату, а відмінила свою постанову ПОВНІСТЮ. Розгадка полягає у тому, що друга частина цієї Постанови встановлювала плату, яку мали платити приватні газовидобувні компанії за користування газопроводами державного Укртрансгазу (ГТС). А найбільшою приватною газовидобувною компанією є ДТЕК-Нафтогазвидобування, яка належить **Р.Ахметову**. **І хоча на своєму засіданні НКРЕКП казало, що відміняє постанову повністю, але другу частину таки залишили у силі.**

Тоді ще один Вовк, депутат **Олега Ляшка**, іде у Адмін суд міста Києва і подає позов проти НКРЕКП. Суд відразу призупиняє повністю дію Постанови, і приватні газовидобувні компанії на чолі із компанією **Р.Ахметова** у період 2017-2018р взагалі нічого не платять за користування послугами ГТС. І депутати, і суд спрацювала надзвичайно оперативно та ефективно - і найбільше виграв від такої оперативної та ефективною судової системи пан Ахметов. Програла державна компанія Укртрансгаз.

Історія 2. 23 березня 2017 року на засіданні НКРЕКП приймають рішення не піднімати зараз ціну електроенергії. Цитата Д.Вовка: "Зараз підвищення ніякого не буде, потім протягом 2 кварталу будемо аналізувати і, можливо, із 1 липня будемо переглядати. Прошу підтримати це уточнене подання".

Але ніхто не чекав 2 кварталу і нічого не аналізував, а вже на наступний день вийшла Постанова, де-таки було підвищення на 1,8% (еквівалент +2 млрд грн). Тобто рішення було всупереч тому, що проголосовано. Виграла від цього рішення знову компанія ДТЕК Р.Ахметова.

Для чистоти експерименту позов у той же Адмін суд м.Києва подала також народний депутат - **Victoria Voytsitska** із Самопомічі. Справа випала на суддю **Аблова** і тут судова система почала працювати повільно та зовсім не так, як у Історії 1. Спочатку Аблов створив колегію із 3 суддів. Потім вони по черзі хворіли (суд переносився), потім ходили у відпустки, потім був самовідвід якоїсь судді, і ось через півтора роки вони таки вирішили - невідповідність Постанови проголосованому це нормально, і це не зачіпає інтереси депутата Войціцької. Від цього рішення Адмін суду знову виграв ДТЕК Ахметова.

Тобто, Постанова, що регулює тарифи Укртрансгазу для приватних газовидобувних компаній, зачіпає інтереси депутата-радикала Вовка. А постанова, яка збільшує оптову ціну е/е для ВСІХ українських споживачів, не зачіпає інтереси депутата Войціцької.

Варто пам'ятати, що Адмін суд міста Києва є у "підвішеному" стані, він у будь-який момент може бути ліквідований/реорганізований Указом Президента згідно судової реформи. Але Президент зберігає цей суд у такому статусі із такими його судовими рішеннями і з такими "командними та конструктивними" суддями.

За 2 роки, захищаючи права споживачів, ми обійшли багато судів і можемо оцінити якість судової реформи по таких конкретних прикладах. Ніякої справедливості там не знайти і успішною європейською державою із такою системою "кланового капіталізму" нам не стати. Реформи мають бути справжніми.

Терминал, Бизнес.Цензор.Нет, EIR Center, 26.03.2019

Небытовым потребителям э/э, имеющим зонные счетчики, разрешат рассчитываться по почасовым ценам – проект постановления НКРЭКУ

Нацкомиссия, осуществляющая госрегулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) намерена разрешить использовать показатели многозонных счетчиков э/э небытовых потребителей для определения объемов купленной в оптовом рынке э/э, что позволит применять к ним суточные почасовые цены.

На сайте регулятора опубликован проект постановления НКРЭКУ, который вносит соответствующие изменения во Временный порядок определения объемов покупки э/э на оптовом рынке э/э электропоставщиками и операторами систем распределения на переходной период до даты начала действия нового рынка э/э (утвержден постановлением НКРЭКУ от 28 декабря 2018 года №2118).

Замечания к документу принимаются до 26 апреля.

Планируется, в частности, установить, что потребляемая в пределах каждой из трех зон суток э/э идет ровным графиком. Соответственно будут рассчитываться почасовые объемы потребления путем деления объема потребления на количество часов.

В связи с новыми правилами функционирования розничного рынка э/э с 1 января 2019 года были отменены дифференцированные по зонам суток тарифы на э/э для небытовых потребителей (для бытовых они продолжают действовать).

<http://oilreview.kiev.ua/2019/03/26/nebytovym-potrebitelyam-ee-imeyushhim-zonnye-schetchiki-razreshat-rasschityvatsya-po-pochasovym-cenam-proekt-postanovleniya-nkreku/>

Українські Новини, 27.03.2019

Кабмін продовжив контракт із директором "Енергоринку" Ю. Гнатюком на 5 років

Кабінет Міністрів продовжив на 5 років контракт із директором державного підприємства "Енергоринок" **Юрієм Гнатюком**.

Розпорядженні уряду №174 від 20 березня.

Кабмін затвердив угоду з Гнатюком від 20 березня 2019 року та уповноважив першого віце-прем'єр-міністра України - міністра економічного розвитку і торгівлі **Степана Кубіва** укласти з ним контракт.

ДП "Енергоринок" є оператором оптового ринку електроенергії.

«Економічна правда», Finance.ua, Новое время, 27.03.2019

"Укрэнерго" может получить 149 миллионов евро от ЕБРР

Европейский банк реконструкции и развития может предоставить НЭК "Укрэнерго" 149 миллионов евро на проект по модернизации сетей передачи данных, сообщается на сайте банка.

В настоящее время проект прошел финальное рассмотрение и ожидает решения совета директоров.

Проектом предусматривается модернизация 12 подстанций с использованием автоматизированной системы управления технологическими процессами, а также закупка 26 новых трансформаторов. Общая стоимость данного комплекса мероприятий составляет 198,2 млн евро, из которых 49,2 млн евро – собственные средства "Укрэнерго".

Проект позволит компании модернизировать ключевые объекты передачи э/э,

что является условием для синхронизации украинской энергосистемы с Европейской сетью системных операторов передачи электроэнергии (ENTSO-E).

Кроме того, модернизация подстанций и установка новых трансформаторов позволит существенно экономить э/э и сократить выбросы диоксида углерода.

<https://www.epravda.com.ua/rus/news/2019/03/26/646437/>

ДП «НЕК «Укренерго», Терминал, 27.03.2019

Укренерго у 2018р виконало інвестпрограму на 96%

Фактично було забезпечено фінансування об'єктів реконструкції та будівництва на суму 2,8 млрд грн, освоєно 2,7 млрд грн та введено в експлуатацію об'єктів на 1,9 млрд грн, повідомляє прес-служба Укренерго.

Ключовими проектами, реалізованими у 2018 році, є реконструкція підстанції ПС 750 кВ «Київська» зі встановленням другого автотрансформатора (АТ) 750 кВ (перший пусковий комплекс), реконструкція підстанції 220 кВ «Березань» у Миколаївській області, реконструкція підстанції ПС 750 кВ «Вінницька» зі встановленням АТ-4 330 кВ, будівництво волоконно-оптичної лінії зв'язку на ділянці Трипілля–Канів–Черкаси–Кременчук. Крім цього, велась реконструкція ПС 400 кВ «Мукачеве» зі встановленням АТ-4, ПС 330 кВ «Кременчук» з підключенням АТ-4 тощо.

Також досягнуто значної динаміки у реалізації програми із заміни трансформаторного обладнання підстанцій. Станом на 01.01.2019 за цією програмою було введено в роботу 19 одиниць силового обладнання (автотрансформаторів, трансформаторів, трансформаторів поперечного регулювання та реакторів) на 10 підстанціях Укренерго, серед яких ПС 750 кВ «Західноукраїнська», підстанції 330 кВ «Львів південна», «Полтава», «Поляна», «Гірничка» та ін.

<https://ua.energy/media/pres-tsentr/pres-relizy/ukrenergo-dosyaglo-najvyshhogo-pokaznyka-vykonannya-investprogramy-za-ostanni-roky/>

Терминал, 27.03.2019

Сомнительно, что к 2035г половину генерации электроэнергии обеспечат возобновляемые источники — Рябцев

Директор специальных проектов научно-технического центра (НТЦ) «Психея» **Геннадий Рябцев** ожидает, что потребление энергии будет увеличиваться наряду с ростом населения и промышленного потенциала, пишет агентство «Минпром».

По его мнению, опережающими темпами будут развиваться возобновляемые источники энергии, однако сделал он оговорку – некоторые ученые сошлись во мнении, что теорию о невозобновляемости углеводородов нужно пересмотреть. Поэтому не исключено, что через несколько лет в категорию возобновляемых могут попасть нефть и газ.

Достаточно сомнительным он назвал прогноз, что к 2035 году половину генерации электроэнергии обеспечат возобновляемые источники... У нашей страны положение на энергетической карте мире Г. Рябцев назвал «трудным». Потому что Украина не идет в ногу с общемировыми тенденциями. Прежде всего из-за того, что она является одним из самых бедных государств в энергетическом плане.

«Если мы будем отказываться от использования ископаемых видов топлива такими темпами, какими это делают другие страны Европы, то благосостояние украинских граждан очень существенно ухудшится уже в следующие пять-десять

лет», – подчеркнул Геннадий Рябцев.

По его словам, если это произойдет, что Украина вполне может превратиться в аграрное государство. То есть произойдет деиндустриализация и деурбанизация в результате развала централизованных систем энерго-, тепло-, водопоставок и т.д.

Поэтому перед тем, как обращать внимание на общемировые тренды, Украине нужно определить свои национальные интересы, убежден директор спецпроектов НТЦ «Психея».

<http://oilreview.kiev.ua/2019/03/27/somnitelno-cto-k-2035g-polovinu-generacii-elektroenergii-obespechat-vozobnovlyaemye-istochniki-ryabcev/>

Информационное агентство «ЛІГАБізнесІнформ», 27.03.2019

Все для Ахметова. Как НКРЭКУ хочет компенсировать разницу цен
Регулятор предлагает сделать Энергоатом
поставщиком электричества для населения

Национальная комиссия, осуществляющая государственное регулирование в сфере энергетики и коммунальных услуг (НКРЭКУ) предлагает определить НАЭК Энергоатом, как поставщика электроэнергии по низкому тарифу для населения. Об этом сообщают Наші Гроші со ссылкой на письмо члена НКРЭКУ **Дмитрия Коваленко** в Министерство энергетики и угольной промышленности.

Коваленко указывает, что, по мнению регулятора, самый оптимальный вариант – если разница между рыночной и регулируемой ценой электроэнергии для бытовых потребителей будет компенсироваться за счет прибыли Энергоатома.

"Этот вариант позволит уменьшить возможные сверхприбыли производителя электрической энергии на АЭС и не увеличивать рыночную цену на размер компенсации", - говорится в письме члена НКРЭКУ.

Указанный вариант в ведомстве разработали для сохранения средневзвешенного тарифа для населения на действующем уровне - 1,03 грн за кВт/ч.

В Минэнерго рассмотрели письмо НКРЭКУ на рабочей группе 5 февраля и поручили Энергоатому проработать предложенный вариант и подготовить предложения относительно оптимального варианта компенсации за счет производителя на АЭС.

Отмечается, что предлагаемый вариант регулятора будет означать, что другой крупный производитель электричества – ДТЭК – продолжит работать на рынке промышленных потребителей, где сегодня действуют тарифы в 2-3 раза выше, чем тарифы для населения.

Тариф тепловой генерации, где 80% ТЭС принадлежит холдингу Рината Ахметова, в феврале составил 2,17 грн за кВт/час. **За три года действия формулы Роттердам+ тариф теплоэнергетиков вырос на 140% и сейчас на 45% выше, чем цена электроэнергии на бирже в Венгрии, куда ДТЭК экспортирует электроэнергию.**

<https://biz.liga.net/ekonomika/tek/novosti/nkreku-uderjit-nizkiy-tarif-na-svet-ne-trogaya-dohody-ahmetova>

За більш детальною інформацією звертайтеся на сайт: Наші гроші, 27.03.2019, «У НКРЕКП вирішили покласти збитки від продажу енергії населенню на державний «Енергоатом», не чіпаючи доходи Ахметова (документ)».

<http://nashigroshi.org/2019/03/27/u-nkrekp-vyrishyly-poklasty-zbytky-vid-prodazhu-enerhiiu-naseleniu-na-derzhavnyy-enerhoatom-ne-chipaiuchy-dokhody-akhmetova/>

Інформація на цю тему - Економічна правда, Аргументы и факты в Украине,

Деловая столица, Зеркало недели, 27.03.2019 «НКРЕКП пропонує з прибутку Енергоатому компенсувати низьку вартість електроенергії для населення».

Урядовий портал, 29.03.2019

Обговорено результати моделювання різних сценаріїв розвитку паливно-енергетичного комплексу України на середньо - та довгострокову перспективу

Представлення та обговорення результатів моделювання різних сценаріїв розвитку паливно-енергетичного комплексу України на середньо- та довгострокову перспективу було основним завданням семінару, проведеного під головуванням Генерального директора Директорату енергетичних ринків, Голови Українсько-данського енергетичного центру **Ольги Буславець**.

Семінар був підсумком багатомісячної роботи команди українсько-данських експертів за активної участі фахівців Директорату енергоринків Міненерговугілля, УДЕЦ та Данського Енергетичного агентства. Захід зібрав переповнену конференц-залу представників різних ЦОВВ, Данського технічного університету, ДП «НЕК «Укренерго», Державної служби статистики, НАЕК "Енергоатом", Інституту економіки та прогнозування НАН України, профільних асоціацій відновлюваної енергетики, громадських організацій екологічного спрямування, фахівців та експертів галузі. Що й не дивно, враховуючи мету такого змістовного дослідження – визначення оптимального шляху розвитку паливно-енергетичного комплексу України з урахуванням динаміки соціально-економічних показників, Енергетичної та інших національних стратегій і планів, оцінки можливих альтернатив.

Експертами, спільно з фахівцями Міненерговугілля, було підготовлено набір сценаріїв імовірного розвитку ПЕК, які потім були прораховані на основі зазначеної економіко-математичної моделі.

Це, зокрема:

- базовий сценарій, що ґрунтується на цільових показниках Енергетичної стратегії України до 2035 року;

- альтернативні сценарії, які відрізняються від базового додатковими обмеженнями чи ймовірними припущеннями. Ці сценарії дають відповідь на низку питань. До прикладу, що доцільніше – будівництво нових високоманеврових потужностей для балансування генерації з ВДЕ чи модернізація і продовження експлуатації пилувугільних енергоблоків діючих ТЕС? Чи є необхідність у будівництві, а якщо так – то впродовж якого періоду, нових атомних енергоблоків? Яка динаміка розвитку відновлюваної енергетики є економічно оптимальною? Який позитивний ефект від впровадження якісної системи прогнозування генерації СЕС та ВЕС? Такий факторний аналіз насамперед дозволяє оцінити вплив тих чи інших рішень на функціонування енергетичної системи країни і сприятиме, таким чином, підвищенню якості державної політики в енергетиці України;

- розширений сценарій, що додатково містить цільові показники інших національних стратегій та планів. Зокрема, стратегії низьковуглецевого розвитку України до 2050 р., Національної транспортної стратегії до 2030 р., Концепції реалізації державної політики у сфері теплопостачання та інших;

- сценарій низьковуглецевого суспільства, який передбачає скорочення викидів парникових газів на 80% від рівня 1990 року.

Під час обговорення результатів Ольга Буславець підкреслила, що будь-якому моделюванню властиві похибки, пов'язані як з початковими припущеннями чи

неточністю вихідних даних, так і з обмеженнями самої моделі. І Times-Україна не є винятком. Зокрема, модель не враховує мережеві обмеження ОЕС України, а процедура балансування враховується лише в спрощеному вигляді на макрорівні. Тому отримані результати є індикативними та дозволяють оцінити вплив тої чи іншої політики, насамперед на якісному рівні.

Беручи участь у дискусії, Генеральний директор Директорату енергетичних ринків **Віталій Кушніров** прокоментував можливість використання отриманих сценарних розрахунків. Так після доопрацювання результати роботи можуть бути основою для уточнення цільових показників Енергетичної стратегії України, розроблення Плану заходів з її реалізації на період 2020 – 2025 р, інших Національних планів і стратегій, у тому числі – плану розвитку ВДЕ до 2030 року.

Коментуючи можливості ОЕС України щодо інтеграції об'єктів відновлюваної енергетики в розрахованих моделлю обсягах, керівник експертної групи розвитку ВДЕ Директорату енергетичних ринків **Олександр Мартинюк** зазначив, що це буде економічно доцільно та технічно можливо лише за умови запровадження конкурентних ринкових механізмів стимулювання відновлюваної енергетики і активному розвитку сегменту високоманеврової генерації. Адже, на відміну від Данії, в Україні поки що відсутня можливість балансування за рахунок купівлі/продажу електроенергії на об'єднаному ринку країн ЄС через розвинену мережу інтерконекторів.

З результатами моделювання можна ознайомитись за посиланням <https://www.timesukraine.tokni.com>

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/article;jsessionid=614F425279F8D13F9678BB926FD10891.app1?art_id=245352484&cat_id=35109

ЯДЕРНА ЕНЕРГЕТИКА ТА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Стрічка.ком, 28.02.2019

Украинское НПП "Радий" и американская "Curtiss-Wright Corporation" стали стратегическими партнерами – Порошенко

"Заключено соглашение о стратегическом партнерстве между Научно-производственное предприятие (НПП) "Радий" (Кропивницкий) и "Curtiss-Wright Corporation" (США), которое предусматривает совместные проекты по модернизации систем безопасности ядерных объектов в США, с использованием инновационной платформы RadiCS", – написал президент Украины **Петр Порошенко** в своем микроблоге в Твиттере.

НПП "Радий" – ведущий в Украине разработчик и поставщик программно-технических комплексов для систем обеспечения безопасной эксплуатации атомных электростанций с реакторами типа ВВЭР-440 и ВВЭР-1000. Имеет обширный опыт проведения модернизации и установки новых информационных и управляющих систем (ИУС) "под ключ" на действующих АЭС.

"Curtiss-Wright Corporation" – американский многоотраслевой производитель. Ранее был крупнейшим производителем самолетов в США. Со временем от сборки самолетов компания перешла к производству компонентов для техники.

<https://strichka.com/article/88630185>

Енергоатом, ХАЕС, 01.03.2019

На Хмельницькій АЕС завершили роботу міжнародні експерти ВАО АЕС

З 25 лютого по 1 березня 2019 року на Хмельницькій АЕС працювали міжнародні експерти Всесвітньої асоціації операторів, які експлуатують атомні електростанції. У рамках підготовки до щорічної партнерської перевірки, представники місії здійснили загальний огляд станції, спостереження за ремонтними роботами, навчанням та підготовкою персоналу на повномасштабному тренажері блочного щита управління, ознайомилися з основною документацією підрозділів ХАЕС...

«Робота була плідною та конструктивною, і я впевнений, що партнерська перевірка, яка відбудеться у вересні поточного року, буде успішною», - зауважив керівник команди партнерської перевірки та керівник незалежного ядерного нагляду словацької компанії «Slovenske Elektrarne» **Любомир Креніцкі**.

Офіційний сайт Президента України, Укрінформ, Енергоатом, ЮУАЕС, 04.03.2019

Те, що ми вижили без російського газу – вагомий внесок атомної енергетики

Президент **Петро Порошенко** в ході робочої поїздки в Миколаївську область ознайомився з потужностями Ташлицької ГАЕС у місті Южноукраїнськ. Ташлицька ГАЕС - друга за потужністю складова Южно-Українського енергетичного комплексу.

Глава держави поспілкувався з керівництвом ГАЕС та подякував трудовому колективу за важливу роботу підприємства.

«Насправді, я думаю, що та роль, яку зараз відіграє атомна енергетика, особливо в останні 4-5 років, коли ми збільшили в балансі енергоспоживання та енергогенерації частку атомної енергетики до 60-61%, це означає величезний внесок атомників в енергетичну безпеку держави і в диверсифікацію енергозабезпечення», - наголосив Петро Порошенко.

«Те, що ми вижили без російського газу – вагомий внесок атомної енергетики», - підкреслив Президент. І додав: «За енергетичну безпеку і за енергетичну диверсифікацію я хочу атомникам подякувати. Ви великі молодці».

За його словами, держава визначає пріоритетним будівництво додаткових енергоагрегатів, зокрема і на Ташлицькій ГАЕС, і на Дністровській ГЕС. «Це ще дозволить підвищити частку атомної енергетики і зробити економіку України більш конкурентоздатною», - наголосив Петро Порошенко.

Енергоатом, ХАЕС, 04.03.2019

Комісія Держатомрегулювання провела інспекційне обстеження на ХАЕС

У рамках розгляду заяви НАЕК «Енергоатом» щодо внесення змін до ліцензії на право здійснення діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки» енергоблоків №1, 2 Хмельницької АЕС, комісія Держатомрегулювання провела інспекційне обстеження.

За результатами обстеження ХАЕС комісія Держатомрегулювання підтвердила достовірність матеріалів з обґрунтування безпеки, наданих разом із заявами про внесення змін до ліцензій на експлуатацію ядерних установок енергоблоків Хмельницької АЕС, а також спроможність здійснювати діяльність з переробки і зберігання радіоактивних відходів, що утворюються на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки».

Комісія рекомендувала Державній інспекції ядерного регулювання України внести зміни до ліцензій на експлуатацію ядерних установок енергоблоків ХАЕС в

частині здійснення діяльності з переробки і зберігання радіоактивних відходів, що утворюються на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки».

ExPro.com.ua, 06.03.2019

Westinghouse в 2019 році здійснить поставку шести партій тепловиділяючих збірок «Енергоатому»

Міжнародна інжинірингова компанія Westinghouse Electric Company в 2019р здійснить поставку шести партій тепловиділяючих збірок власного виробництва (ТВЗ-WR) для НАЕК «Енергоатом», повідомляється на сайті «Енергоатому».

Згідно опублікованій інформації, чотири партії буде поставлено на Запорізьку АЕС та дві на Южно-Українську АЕС. Станом на 20 лютого виконано постачання першої партії для ЗАЕС. Зазначено, що в період з 2014-го по 2018р поставлено 19 партій по 42 ТВЗ-WR (вісім партій – на ЮУАЕС, одинадцять – на ЗАЕС).

За даними Держатомрегулювання ядерне паливо виробництва Westinghouse, яким з липня 2018р повністю завантажена активна зона енергоблока №3 Южно-Української АЕС експлуатується без зауважень.

На початку лютого генеральний директор ВП «Южно-Українська АЕС» **Володимир Лісніченко** заявив, що «Енергоатом» планує у цьому році завантажити свіжим ядерним паливом Westinghouse активну зону енергоблоку №2 ЮУАЕС.

«Енергоатом» - єдина в світі компанія, якій вдалося реалізувати проект з диверсифікації ядерного палива для реакторів радянського зразка типу ВВЕР-1000. На сьогодні, ядерне паливо виробництва Westinghouse експлуатується на енергоблоках №2, №3 ЮУАЕС та №1, №3, №4, №5 Запорізької АЕС.

Енергоатом, ЮУАЕС, УНІАН, Укринформ, 06.03.2019

Теплову потужність другого енергоблоку ЮУАЕС підвищено на 1,5%

6 березня енергоблок №2 Южно-Української АЕС виведено на рівень теплової потужності 3045 МВт, що відповідає 101,5% проектної потужності. 45 надпроектних теплових мегават потужності дозволяють отримати близько 15 додаткових електричних мегават з енергоблоку. Підвищення потужності другого енергоблоку ЮУАЕС відбулось у рамках реалізації НАЕК «Енергоатом» Програми підвищення потужності діючих енергоблоків АЕС.

Як зазначив головний інженер ЮУАЕС **Микола Феофентов**, специфікою цієї модифікації для енергоблоку №2 в порівнянні з «пілотним» енергоблоком №1 ЮУАЕС, де вже успішно завершено дослідну експлуатацію на потужності 3045 МВт, є «змішана» активна зона, до складу якої входить ядерне паливо компаній Westinghouse і ТВЕЛ.

Нагадаємо, що енергоблок №1 Южно-Української АЕС було виведено на рівень теплової потужності 3045 МВт 1 листопада 2016 року. Підвищення потужності енергоблоків ВВЕР-1000 – є загальносвітовою практикою. Цим шляхом пішли практично всі країни, де експлуатуються атомні блоки цієї конструкції. Зокрема, у Болгарії та Чехії реакторні установки ВВЕР-1000 використовуються на 104% потужності. В Україні підготовка до підвищення потужності атомних блоків розпочалася в 2007-2008 рр. Фахівці ЮУАЕС брали безпосередню участь у розробці обґрунтовуючих документів щодо визначення методів і способів виконання цього завдання. Перший южно-український «мільйонник» став пілотним у реалізації затвердженої НАЕК «Енергоатом» відповідної галузевої програми.

УНН, EIR Center, Укринформ, Терминал, 13.03.2019

Уряд змінив статут концерну “Ядерне паливо”

Кабінет міністрів схвалив проект постанови про внесення змін до статуту ДК “Ядерне паливо”. Цим документом КМУ включив до складу учасників концерну ДП “Бар’єр”, а також доповнив напрямки діяльності концерну.

Westinghouse Electric підписала з “НАЕК “Енергоатом” угоду про продовження постачання ядерного палива до 2026 року.

ЮУАЕС, 13.03.2019

Заступник гендиректора з капбудівництва ЮУАЕС Юрій Фомін про затвердження проекту добудови ТГАЕС

«12 березня затверджено проект добудови Ташлицької ГАЕС. Слід сказати, що це вже третє перезатвердження проекту гідроакумуючої станції, будівництво якої ми розпочали в 1980-му році.

Цьому передувала велика підготовча робота. У 2017 році ми втретє провели комплексну державну експертизу, а весь минулий рік ми присвятили узгодженню з профільними міністерствами - фінансів, економіки, регіонального розвитку, юстиції, охорони навколишнього природного середовища і нашим профільним міністерством енергетики та вугільної промисловості.

Сьогодні роботи зі спорудження та введення в експлуатацію 3-го агрегату ГАЕС вийшли на фінішну пряму. Наступного року, року 40-річчя початку будівництва, це цілком реально. За погодженням з Міністерством охорони навколишнього середовища, в процесі добудови гідроагрегату №3 ми керуватимемося вже виконаною оцінкою впливу на довкілля на існуючих позначках горішнього та низового водосховищ. Іншими словами, **нам дозволено добудувати та ввести в експлуатацію 3-й агрегат на позначці Олександрівського водосховища 16 метрів. Це дуже принципово!**

Що стосується четвертого, п'ятого та шостого агрегатів, то нинішнім проектом нас зобов'язали виконати екологічну експертизу впливу на довкілля під час експлуатації Ташлицької ГАЕС на позначці Олександрівського водосховища 20,7 метра, відповідно до Закону «Про оцінку впливу на довкілля».

Офіційно заявляю, що процес підняття рівня водосховища проходитиме згідно з законодавством, з дотриманням усіх процедур - від початку до кінця. Підсумки оцінки впливу на довкілля буде опубліковано в ЗМІ, розміщено на сайті природоохоронного міністерства. Усі кроки узгоджуватимуться з громадськістю. І лише після того, як усі думки буде враховано, прийматиметься рішення: піднімати чи не піднімати рівень водосховища.

Тому я підкреслюю: ніхто самодіяльністю та партизанщиною займатися не збирається - ні я, ні мої колеги, ні моє керівництво. Ми в жодному разі не порушуватимемо закони».

ЗАЕС, 14.03.2019

Питання кібербезпеки на Запорізькій АЕС під пильною увагою

В Австрії у Відні на запрошення МАГАТЕ відбулася консультативна зустріч провідних програмістів-енергетиків 10 країн: України, Кореї, Об'єднаних Арабських Еміратів, Словенії, Росії, Австралії, США, Швеції, Канади і Великобританії. Метою зустрічі була розробка документа за різними сценаріями кібербезпеки. Він

регламентує процес тренувань і навчань з комп'ютерної безпеки. Україна була представлена провідним інженером-програмістом ЗАЕС **Станіславом Стеблюком**.

... Представники деяких країн, в яких вже проводяться загальнонаціональні навчання з кібербезпеки, поділилися своїм досвідом зі створення сценаріїв в кібербезпеці. В результаті була запропонована структура документа, наповнення всіх розділів. У процесі роботи були розроблені три масштабних сценарії для навчань з кібербезпеки, пов'язаних з ядерною безпекою. Вони будуть включені в додаток до підсумкового документа в якості прикладів», – розповів С. Стеблюк.

На створення документа МАГАТЕ відведено рік.

Створення документа передбачає кілька етапів – зустрічі програмістів-енергетиків і роботу дистанційно. Хоча на кожній атомній станції вже впроваджені заходи з культури комп'ютерної безпеки.

Довідка. Під кібербезпекою в стандарті розуміється властивість захищеності активів від загроз доступності, цілісності, конфіденційності, які повинні бути забезпечені в кіберпросторі.

Економічна правда, 15.03.2019

Кузнечно-прессовый завод Вадима Ермолаева сертифицировался для «Энергоатома»

Завод "Днепропресс Сталь" прошел сертификацию НАЭК "Энергоатом". Завод сможет поставлять для госпредприятия поковки из различных видов стали, а также сплавов из титана. Эта продукция применяется в строительстве трубопроводов и турбин для украинских АЭС.

Процесс сертификации на днепровском заводе длился около года. Получению сертификата предшествовала масштабная модернизация производства, инвестируемая **Вадимом Ермолаевым**.

Сейчас днепровский завод участвует в тендере на модернизацию мостовых кранов кругового действия энергоблоков №1 и №2 Ровенской АЭС. Эти краны используются в реакторных отделениях для транспортировки оборудования во время ремонтных работ.

ЮУАЕС, 15.03.2019

Фахівці ЮУАЕС взяли участь у відкритому обговоренні проектів скоригованих тарифів на генеровану АЕС України електричну і теплову енергію на 2019 рік, а також проекту інвестпрограми АЕС на 2019 рік

Захід проводився з метою обговорення зауважень і пропозицій від органів виконавчої влади, представників місцевого самоврядування та інших зацікавлених осіб відповідно до Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і комунальних послуг (НКРЕКП).

ВП ЮУАЕС представляли генеральний директор Южно-Українського енергокомплексу **Володимир Лісніченко**, заступники генерального директора та керівники структурних підрозділів підприємства. Громадськість міста-супутника ЮУАЕС Южноукраїнська представляв міський голова **Віктор Пароконний**.

Представляючи Інвестиційну програму ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2019 рік, директор з інвестицій та перспективного розвитку компанії **Тетяна Амосова** серед головних напрямків фінансування вказала підвищення безпеки енергоблоків і

продовження строків їх експлуатації, реконструкцію і модернізацію обладнання, підвищення надійності та ефективності роботи діючих енергоблоків, фізичний захист ядерних установок і ядерних матеріалів, безпечно зберігання відпрацьованого ядерного палива та переробку радіоактивних відходів, створення заміщуючих потужностей, технічний розвиток, нове будівництво та завершення робіт на раніше розпочатих об'єктах...

За результатами роботи протягом перших двох місяців поточного року виявлено дефіцит коштів за цілою низкою напрямків Інвестпрограми, який може завадити втіленню намічених планів. Аби його подолати Тетяна Амосова запропонувала скорегувати фінансування Інвестиційної програми Компанії на 2019 рік з 19 млрд 967 млн грн до 25 млрд 252 млн грн.

За словами директора з економічних питань ДП «НАЕК «Енергоатом» **Миколи Рачина**, в розрахунках скоригованого тарифу на поточний рік враховано необхідні кошти для забезпечення надійної та безпечної роботи діючих АЕС України та стабільного розвитку НАЕК «Енергоатом»...

При цьому М. Рачин зазначив, що нині компанія працює з дефіцитним тарифом за всіма вищезазначеними статтями витрат.

З урахуванням уточнених обсягів в річному плані виробництва та відпуску електричної та теплової енергії, відкоригованих загальних витрат на оплату праці на 2019 рік і економічно-обґрунтованих витрат, необхідний тариф на електроенергію і теплоенергію АЕС на 2019 рік було запропоновано скорегувати в бік збільшення.

Урядовий портал, 18.03.2019

Ядерна енергетика вимагає всеохоплюючого підходу до підготовки фахівців

Про це зазначив директор Департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу **Олег Коріков** під час круглого столу на тему: «Потенціал співробітництва з китайськими освітніми установами та державними компаніями в галузі атомної енергетики, питання підготовки професійних кадрів», який організований Асоціацією «Sin Silk» в межах проекту КНР «Один пояс - один шлях».

Захід проведено за участю представників Міненергосугілля, ДП НАЕК «Енергоатом», Інституту енергетики та систем керування Національного університету «Львівська політехніка», Навчально-наукового інституту енергетики і комп'ютерно-інтегрованих систем управління Одеського національного політехнічного університету, Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського».

Олег Коріков у виступі наголосив, що підтримка освіти і науки для розвитку людського капіталу, створення гідних умов праці для персоналу є одним з основних пріоритетів в Україні. Також поінформував про діяльність Міненергосугілля щодо підготовки фахівців для енергетичної галузі.

Декан теплоенергетичного факультету Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут ім. І. Сікорського» **Євген Письменний** поділився досягненнями в освітньому процесі за спеціальністю атомна енергетика та перспективними планами розвитку навчального процесу.

Додаткова інформація на цю тему – Енергоатом, 20.03.2019 «Атомна енергія для молоді: стартувала «Весняна школа НАЕК «Енергоатом» – 2019». Урочисте відкриття цьогорічного циклу лекцій в рамках проекту «Весняна школа» розпочалося з виступу народного депутата України, секретаря Комітету з питань

ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки Верховної Ради України **Вікторії Войціцької**. Перша зустріч зі студентами та зацікавленою молоддю в рамках проекту «Весняна школа «НАЕК «Енергоатом» – 2019» відбулась 19 березня.

Відкриваючи зустріч, Вікторія Войціцька відзначила недостатній рівень усвідомлення українським суспільством значення атомної генерації для успішного розвитку країни та закликала молодь до діалогу за найгострішими питаннями ядерно-енергетичної галузі. «Енергоатом виконує амбітні проекти світового масштабу, серед яких будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива з українських АЕС за найсучаснішими технологіями», - наголосила, зокрема, народний депутат.

Разом із тим Вікторія Войціцька відзначила недостатню увагу з боку держави до питань забезпечення належної заробітної плати атомникам. На її думку, збереження високопрофесійного кадрового потенціалу в атомній енергетиці має стати одним з пріоритетів держави, адже це одна з ключових складових енергетичної безпеки України.

У свою чергу директор з продовження експлуатації виконавчої дирекції з виробництва НАЕК «Енергоатом» **Тарас Ткач** розповів учасникам зустрічі про сучасний стан атомної енергетики України та основні напрями діяльності Енергоатома.

http://www.energoatom.kiev.ua/ua/press_centra-19/novini_kompanii-20/p/atomna_energia_dla_molodi_startovala_vesnana_skola_naek_energoatom_2019-44826

ДНТЦ ЯРБ, 18.03.2019

Україна продовжує співпрацю з Комісією ядерного регулювання США

12 березня у місті Вашингтон (США) розпочалася 31-ша Щорічна інформаційна конференція з ядерного регулювання (Regulatory Information Conference — RIC), організована Комісією ядерного регулювання (КЯР) США. До складу української делегації входять представники Державної інспекції ядерного регулювання України (Держатомрегулювання) та Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки (ДНТЦ ЯРБ).

Українська делегація на чолі з Головою Держатомрегулювання **Григорієм Плачковим** бере участь у технічних сесіях, обговореннях та обміні досвідом щодо впровадження ризик-інформованих підходів у регулюючу діяльність, актуальних питань зняття з експлуатації енергоблоків АЕС, підтримки незалежності регулюючого органу під час залучення в урядові заходи із представниками промисловості.

В рамках заходу між представниками Держатомрегулювання та КЯР США було досягнуто домовленості щодо підписання угоди про участь української сторони у програмах кооперації з досліджень важких аварій (The Cooperative Severe Accident Research Program – CSARP) та використання та підтримки теплогідрравлічних кодів (Thermal-hydraulic Code Applications and Maintenance Program – CAMP).

Також представниками ядерних регуляторів України та США ухвалено рішення щодо приєднання Держатомрегулювання та ДНТЦ ЯРБ до програми з аналізу та технічного обслуговування комп'ютерних кодів з радіаційного захисту (Radiation Protection Computer Code Analysis and Maintenance Program – RAMP). Участь у програмі дозволить розширити аналітичні можливості для поліпшення контролю за дотриманням ліцензіатами норм безпеки, умов ліцензійної діяльності та механізму реагування на радіаційні аварії шляхом підвищення кваліфікації спеціалістів, обміну досвідом з іншими користувачами коду.

Телеканал новин 24, 18.03.2019

Критична інфраструктура України – під особливою увагою

Вже неодноразово через кібератаки російські спецслужби відмикали українських споживачів від електроенергії. Через вірус "Petya "А" жертвами хакерської атаки країни-агресора стали Чорнобильська АЕС, аеропорт Харкова, київський метрополітен, українські банки й навіть урядові сайти. А трагічного 2014 року Росія не лише цілеспрямовано захопила стратегічно важливі об'єкти в Криму, а й влаштувала диверсії на материковій території України. У травні-червні на магістральному газопроводі Уренгой-Помари-Ужгород у Івано-Франківській області сталося три, а в Полтавській області на цьому ж газопроводі – один вибух. Усі інциденти – наслідок дії вибухових пристроїв, які встановили диверсійні групи.

За спостереженнями експертів, Росія вже не вперше послаблює позиції країн, які атакує, саме через вплив на критичну інфраструктуру.

А найважливіші стратегічні об'єкти країни, від яких залежить електро- та тепlopостачання, газо- та нафтопостачання і видобування, зв'язок, паливо і навіть ЗМІ – під тотальним контролем кількох олігархів-монополістів, які перебувають у дружніх стосунках із країною-окупантом.

Оксана Сироїд:

"Приватизація найважливіших з точки зору національної безпеки стратегічно важливих об'єктів відбулася з порушенням чинного законодавства. Вже не кажу, що це відбувалося в період великої безпечності.

Тож, по суті, в Україні відбулася не приватизація, а передання найважливіших об'єктів конкретним фінансово-промисловим групам, фактично підконтрольним РФ".

"Енергетика для будь-якої країни – це драйвер економіки з надцікавими активами для інвесторів", – наголошує директор енергетичних програм Центру Разумкова **Володимир Омельченко**. На переконання експерта, Україна має розпочати з основного – гарантування повної енергетичної безпеки.

За словами експерта ринку енергетики **Андрія Геруса**, станом на сьогодні в галузі енергетики держава має повний контроль лише над атомною енергетикою.

"Маємо ситуацію в Україні, коли значну частину енергетики країни контролює одна людина. **Р. Ахметову** належить ідеальна вертикальна інтеграція, де він на кожній ланці є монополістом. Його компанія ДТЕК контролює 80% усього видобування вугілля, а також 80% вугільних ТЕС, 95% експорту електроенергії.

Нині ж фірми Ахметова купують Київобленерго та Одесаобленерго. А це, окрім нових прибутків, ще й політичний вплив у цих регіонах.

Монополізація завжди призводить до зростання тарифів кінцевому споживачу.

Повний текст статті:

https://24tv.ua/ru/kritichna_infrastruktura_ukrayini_pid_osoblivoyu_uvagoyu_n1128627

Укринформ, Бизнес.Цензор.Нет, Fin.org.ua, 18.03.2019

Україна створила річний запас ядерного палива — Енергоатом

В Україні створено річний запас свіжого ядерного палива та заплановано розгорнути виробництво комплектуючих до паливних касет за технологією американської компанії Westinghouse.

Про це заявив президент державного підприємства "Національна атомна енергогенеруюча компанія "Енергоатом"" **Юрій Недашковський** під час наради з питань розвитку атомної енергетики на Хмельниччині за участю Президента

України Петра Порошенка.

Також він повідомив, що планується розгорнути виробництво на потужностях українського окремого підрозділу «Атоменергомаш» комплектуючих виробів (головок і хвостовиків) для паливних касет по технології Westinghouse.

«Ми дійсно готові до розширення виробництва і до налагодження виробництва власне ядерного палива, ми до цього наполегливо готуємось», - додав президент "Енергоатома".

Додаткова інформація на цю тему – «Голос України», 20.03.2019 «Диверсифікували постачання ядерного палива і готуємося до його власного виробництва», Сергій Коваленко.

Енергетичний шантаж з боку Росії став одним із напрямків її гібридної війни проти України, тож гарантом нашої енергетичної безпеки та розвитку економіки, без перебільшення, стала атомна енергетика. Про це сказав Президент **Петро Порошенко** під час наради з питань розвитку атомної енергетики та підвищення рівня ядерної безпеки, яка відбулася на Хмельницькій АЕС. «Той внесок і та зростаюча роль, яку зараз відіграє атомна енергетика, є визначальним і для енергетичної безпеки, і для конкурентоздатності економіки», — сказав глава держави у Нетішині та нагадав, що у 2014 році частка атомників у загальному виробництві електроенергії становила 47-48%, а на сьогодні вона сягає 58%.

Найочевиднішим і найвагомим успіхом, який якісно змінив ситуацію, П. Порошенко назвав диверсифікацію джерел постачання свіжого ядерного палива.

У 2018 році третій блок Південноукраїнської АЕС став першим енергоблоком України, який запрацював виключно на ядерному паливі «Westinghouse». Нині таких блоків вже 6 із 13, що становить 46 відсотків атомної генерації України, яка перейшла на американське паливо, і процес диверсифікації триває.

Наступним кроком у питанні постачання палива має стати забезпечення українських АЕС ядерним паливом власного виробництва.

Ще одним важливим проектом у контексті звільнення від російського ядерного шантажу є будівництво Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива, яке розпочалося у 2017 році.

Значним досягненням для нашої атомної енергетики також стане реалізація в Україні спільного з американською компанією «Holtec International» проекту із виробництва обладнання та будівництва малих модульних реакторів SMR-160.

<http://www.golos.com.ua/article/314993>

ExPro, 18.03.2019 **«Законопроект про добудову блоків ХАЕС погоджений зі всіма органами виконавчої влади»**. Законопроект про добудову третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС поетапно проходить процес підготовки та на сьогодні він вже погоджений зі всіма органами виконавчої влади. Повідомив президент «Енергоатом» **Юрій Недашковський** під час наради на площадці ХАЕС.

«Енергоатом» планує добудувати два енергоблоки Хмельницької АЕС (стан готовності будівельної частини на момент припинення робіт енергоблоку №3 - 75%, енергоблоку №4 - 28%) за допомогою реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна-ЄС». Останній передбачає збільшення потужності на енергоблоках українських АЕС, від'єднання від енергосистеми України другого енергоблоку ХАЕС і експорт виробленої ним електроенергії в Польщу та Угорщину. Експортний контракт має стати запорукою отримання кредитного ресурсу для будівництва двох енергоблоків.

Урядовий портал, 18.03.2019 **«Міністр Ігор Насалик взяв участь у робочій поїзді Президента України Петра Порошенка на Хмельниччину та Рівненщину».**

ExPro, ЕлектроВести, 19.03.2019

АТ «КІЕП» здійснить переоцінку надійності

існуючих конструкцій енергоблоків №3 та 4 ХАЕС за 13,3 млн грн

НАЕК «Енергоатом» 15 березня уклав договір з АТ «Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект» («КІЕП») на проведення в 2019 р. актуалізації обстеження і підтвердження довговічності та надійності існуючих будівельних конструкцій енергоблоків № 3, 4 Хмельницької АЕС.

Згідно тендерної документації, «КІЕП» повинен виконати загальне та детальне обстеження даних об'єктів. До загального відноситься: збір і аналіз документації; загальне візуальне обстеження конструкцій; виявлення конструкцій, які потребують ремонту та/або заміни. До детального: детальне візуальне обстеження конструкцій (з необхідним розкриттям); геодезичне інструментальне обстеження будівельних конструкцій; оцінка технічного стану.

АТ «КІЕП» спеціалізується на виконанні проектних робіт та наданні інжинірингових послуг в області енергетики. В 2006-2008рр «КІЕП» вже проводив обстеження енергоблоків № 3, 4 Хмельницької АЕС. Крім цього, інститут є розробником проекту ХАЕС і техніко-економічного обґрунтування добудови енергоблоків № 3, 4 ХАЕС, який був затверджений Кабінетом Міністрів в липні 2018 р.

«Енергоатом» планує добудувати два енергоблоки Хмельницької АЕС (стан готовності будівельної частини на момент припинення робіт енергоблоку № 3 - 75%, енергоблоку № 4 - 28%) за допомогою реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна-ЄС».

Energetyka24.com (переклад з польської), 19.03.2019

Представник Енергоатома: Польща зможе не лише отримувати з України необхідну їй електроенергію, але й заробляти на її транзиті

Фрагменти із інтерв'ю Галини Карп, керівника проекту, радника президента НАЕК «Енергоатом»

Український уряд прийняв рішення щодо проекту «Енергетичний міст «Україна - Європейський Союз» ще в червні 2015 року. Енергоатом виконує це завдання у взаємодії з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України.

Україна підписала Угоду про асоціацію з ЄС і отримала повний доступ до енергетичних ринків Європейського Союзу. Енергетичний міст є першим етапом на шляху використання можливостей, які відкриває цей доступ, а також початком синхронізації української енергетичної системи з європейською. Це перший настільки великий проект у сфері енергетики, який реалізується у формі державно-приватного партнерства...

18 січня цього року Міністерство енергетики та вугільної промисловості України оголосило конкурс на визначення приватного партнера в рамках проекту енергомосту, і ми робимо все для того, щоб цей конкурс відбувся.

Головне завдання, яке стоїть перед Польщею та Україною, є відновлення лінії 750 кВ, що йде від Хмельницької АЕС до польської підстанції Жешув.

В даний час вартість проекту становить 243,5 млн. євро. Модернізація лінії 750 кВ «ХАЕС-Жешув» обійдеться в 47,7 млн. євро. У цілому проект має бути завершений до 1 січня 2022 року...

Польща могла б не лише отримувати електроенергію, але й заробляти а транзиті електроенергії, адже електроенергія з ХАЕС може постачатись через Польщу до інших країн ЄС. Крім того Україна використовуватиме лінію ХАЕС-Жешув для синхронізації власної енергосистеми з енергосистемою ЄС.

У 2017 році відбулася презентація проекту, на якій були присутні міністри енергетики України та Польщі - **Ігор Насалик** та **Кшиштоф Тхужевський**, у ній також взяв участь **Піотр Наїмський**, уповноваженим польського уряду з питань стратегічної енергетичної інфраструктури.

Президент Енергоатома **Юрій Недашковський** особисто відвідав Міністерство енергетики Польщі в травні 2017 року, де провів відповідні переговори. Польська сторона досконало поінформована стосовно проекту і має уяву щодо термінів його реалізації, зокрема проведення згадуваного конкурсу...

Польща може отримувати від нас необхідні обсяги електроенергії, а решту транспортувати в інші країни і заробляти гроші на транзиті. Однак це вимагає зацікавленості з боку польської сторони та прагматичного підходу.

Інформація на цю тему – UAEnergy, Українські Новини, 19.03.2019 «Міненерго продовжило термін подачі заявок для участі в конкурсі з вибору партнера для реалізації проекту «Енергетичний міст «Україна – ЄС».

Урядовий портал, 21.03.2019

Інтегрований план з підтримки фізичної ядерної безпеки Україна-МАГАТЕ на 2019-2021 роки (INSSP) забезпечить основу для спільної підтримки та допомоги, яку надає Державі Підрозділ з фізичної ядерної безпеки Міжнародного агентства з атомної енергії

З 18 по 21 березня 2019 року фахівці Міністерства енергетики та вугільної промисловості взяли участь в нараді з розгляд проекту Інтегрованого плану з підтримки фізичної ядерної безпеки Україна-МАГАТЕ на 2019-2021 роки (INSSP), організованій Державною інспекцією ядерного регулювання України спільно з Міжнародним агентством з атомної енергії (МАГАТЕ) у м. Київ.

INSSP складається з шести функціональних областей, які загалом визнаються як окремі функціональні області у сфері фізичної ядерної безпеки, спрямовані на захист від ядерного тероризму: 1) правова та регуляторна база; 2) оцінка загроз та ризиків; 3) режим фізичного захисту; 4) виявлення кримінальних та інших несанкціонованих дій, пов'язаних з матеріалами, позарегулюючим контролем; 5) реагування на події пов'язані з фізичною ядерною безпекою; 6) підтримання режиму фізичної ядерної безпеки держави.

Погоджений INSSP забезпечує основу для спільної підтримки та допомоги, яку надає Державі Підрозділ з фізичної ядерної безпеки Міжнародного агентства з атомної енергії.

У нараді взяли участь представники Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Державної інспекції ядерного регулювання України, Державного агентства України з управління зоною відчуження, Національної гвардії України, Національної академії наук України, Державна служба України з надзвичайних ситуацій, Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ

України, Національної поліції України, Міністерства оборони України, Адміністрації державної прикордонної служби, ДП «НАЕК «Енергоатом», ДК «Ядерне паливо», ДП «СхідГЗК», ДП «ДНТЦ ЯРБ» та експерти Міжнародного агентства з атомної енергії.

У ролі спостерігачів у нараді також взяли участь представники Норвегії, Сполучених Штатів Америки та Швеції.

Представниками МАГАТЕ відзначено високий професіоналізм українських фахівців та запропоновано розглянути можливість поширення українського досвіду серед інших країн.

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/publish/article?art_id=245350199

Економічна правда, ЛигаБизнесИнформ, Fin.org.ua, 21.03.2019

Насалик приєднав «Східний ГЗК» зі справи Мартиненка до «Енергоатому»

Міненерго вирішило реорганізувати ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" шляхом приєднання до ДП "НАЕК Енергоатом", наказ підписав голова Міненерго **Ігор Насалик**.

20 квітня 2017 року детективи НАБУ та прокурори САП затримали экс-голову комітету парламенту з питань паливно-енергетичного комплексу **Мартиненка** в рамках розслідування за фактом розкрадання коштів ДП "СхідГЗК" при закупівлі уранового концентрату.

За даними САП, з 2013-го до 2016 року злочинна організація, у яку нібито входив Мартиненко, завдала бюджету 17,28 мільйона доларів збитку.

Обвинуваченим інкримінують заволодіння чужим майном шляхом зловживання службовим становищем (ч.5 ст.191 КК), легалізацію доходів, одержаних злочинним шляхом (ч.3 ст.209 КК) та створення злочинної організації (ч.1 ст.255 КК).

У січні у Шевченківському суді Києва вперше показали документи, які свідчать про те, що колишній народний депутат Микола Мартиненко є власником офшорної компанії, яка отримувала відкати від "Енергоатому" на загальну суму у 6,5 мільйона євро.

Бизнес.Цензор.Нет, 21.03.2019

Госпредприятие "Ядерное топливо" увеличит добычу урановой руды на Новокоптяковской шахте

Директор госпредприятия "Ядерное топливо" **Сергей Дробот** сообщил, что планируется увеличить добычу урановой руды на Новокоптяковской шахте (Кировоградская область) с 200 тысяч до 500 тысяч тонн в год.

Как следствие, также планируется увеличить производство уранового оксидного концентрата до 701 тонн в 2021 году, в сравнении с 336 тоннами в 2018 году.

"Ядерное топливо" объединяет четыре госпредприятия - "Восточный горно-обогатительный комбинат" (ВостГОК), "Смолы", "Днепровский завод прецизионных труб" и "Украинский научно-исследовательский и проектно-разведочный институт промышленной технологии".

Ежегодные потребности украинских АЭС в концентрате урана составляют порядка 2,4 тыс. тонн, тогда как его внутренне производство ГП "ВостГОК" составляет около 1 тыс. тонн.

РАЕС, 22.03.2019

На РАЕС впроваджуються заходи для синхронізації енергосистем України та ЄС

На Рівненській АЕС триває реалізація комплексу робіт з модернізації обладнання, обумовлених «Програмою реалізації заходів модернізації енергоблоків АЕС для участі у нормованому первинному регулюванні частоти (НПРЧ) в Об'єднаній енергетичній системі (ОЕС) України».

Програму розроблено в рамках виконання угоди про умови майбутньої інтеграції ОЕС України до енергосистеми континентальної Європи, укладеної у 2017 році між ДП «НЕК «Укренерго» та системними операторами, які входять до загальноєвропейської мережі системних операторів з передачі електроенергії «ENTSO-E», а також відповідно до вимог галузевих стандартів України (СОУ-Н) та впровадження нової моделі енергоринку.

У 2018 році Міністерством енергетики та вугільної промисловості України та НАЕК «Енергоатом» погоджено низку технологічних заходів програми, які необхідно реалізувати на усіх 15 енергоблоках АЕС України до 2023 року. **Без залучення енергоблоків АЕС стабільна робота енергосистеми і виконання вимог із синхронізації з ENTSO-E стануть неможливими, тому метою програми є виконання організаційно-технічних заходів з модернізації систем регулювання та обладнання енергоблоків АЕС, з приведення їх у відповідність до вимог СОУ-Н.**

За словами заступника начальника цеху теплової автоматики та вимірювань РАЕС **Олександра Пузирнікова**, синхронізація енергосистем України і ENTSO-E вкрай важлива для вітчизняного енергетичного сектору, оскільки вона дозволить поліпшити стабільність енергосистеми, підвищить енергобезпеку, можливість брати участь у НПРЧ та потужності ОЕС дозволить НАЕК «Енергоатом» отримувати додаткові кошти в умовах роботи у новій моделі ринку електроенергії.

Довідково: ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity) створена в липні 2009 року, яка об'єднала шість галузевих асоціацій, що існували на той час: ATSOI, BALTSO, ETSO, NORDEL, UCTE та UKTSOA, в які входять 42 національні енергетичні компанії Європи.

<https://www.rnpp.rv.ua/na-raes-vnedryayutsya-meryi-po-sinxronizaczii-energosisistem-ukrainyi-i-es.html>

Енергоатом, 25.03.2019

Збори Ради ОРЕ відбулись на базі Аварійно-технічного центру Енергоатома

Збори Ради Оптового ринку електричної енергії (ОРЕ) України відбулись 22 березня на базі ВП «Аварійно-технічний центр» НАЕК «Енергоатом». **Центральними питаннями порядку денного засідання Ради стали впровадження нової моделі ринку електроенергії, усунення прогалин у нормативно-правовій базі, яка регулює діяльність суб'єктів ОРЕ, та уточнення алгоритму дій з реалізації вимог законодавства.**

У засіданні Ради, зокрема, взяли участь: голова Ради ОРЕ, голова Наглядової ради АТ «Прикарпаттяобленерго» **Олександр Сагура**, глава Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки **Олександр Домбровський**, голова підкомітету з питань ядерної енергетики та ядерної безпеки **Володимир Бандуров**, члени НКРЕКП **Дмитро Коваленко**, **Олена Антонова**, **Олександр Формагей**, державний уповноважений АМК України **Валерій Полюхович**, генеральний директор Директорату енергетичних ринків Міністерства енергетики та вугільної промисловості України

Ольга Буславець, керівництво АТ «Ощадбанк», керівники найбільших підприємств учасників енергетичного ринку, експерти енергетичної галузі. На засіданні Ради був присутній президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський**.

Учасники Ради ОРЕ прийняли рішення про підготовку протягом квітня 2019 р. пакету проектів нормативних актів, які б сприяли вирішенню найбільш гострих проблем електроенергетичної галузі та врегулюванню нормативно-правових питань між членами ОРЕ. Відповідні проекти документів будуть погоджені Радою ОРЕ та направлені для подальшого розгляду органами державної влади та Комітету Верховної Ради України з питань ПЕК, ядерної політики та ядерної безпеки.

У ході зборів було відзначено, що з набранням чинності Закону «Про ринок електричної енергії», електроенергетика України працює у режимі структурних та функціональних змін, що є першим кроком для учасників та суб'єктів ринку.

<http://www.energoatom.kiev.ua/ru/press-centr-19/novosti-kompanii-20/p/sobranie-soveta-ore-sostoalos-na-baze-avarijno-tehniceskogo-centra-energoatoma-44838>

Інформація на цю тему – ExPro, 18.03.2019 «Ціни мають формуватися ринковим способом, а не адміністративно». Інтерв'ю Романа Сутченка, першого заступника генерального директора ВП «Енергоатом-Треїдинг».

ДНТЦ ЯРБ, 27.03.2019

ДНТЦ ЯРБ розширює коло своїх функціональних можливостей

Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки отримав статус базової організації з науково-технічної діяльності у будівництві (далі – базова організація).

«Зокрема йдеться про розроблення державних будівельних норм, специфічних для об'єктів атомної енергетичної галузі; проведення експертиз нормативних документів, сфера застосування яких поширюється на атомні електричні станції; а також, імплементація положень міжнародних, в тому числі європейських, норм, стандартів та технічних кодів в національну нормативну базу», - пояснює учений секретар ДНТЦ ЯРБ **Дар'я Дімітрієва**.

Робота у цьому напрямку тривала з 2014 року.

На початку лютого поточного року на черговому засіданні Експертної комісії з повторного розгляду питання про надання Державному підприємству «Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки» статусу базової організації з науково-технічної діяльності у будівництві одногослосно було ухвалено рішення рекомендувати Мінрегіону присвоїти ДНТЦ ЯРБ зазначений статус. Також Експертною комісією визначено напрямки науково-технічної діяльності базової організації, зокрема: науково-технічне, дослідне та інформаційно-технічне забезпечення проектування та будівництва об'єктів атомної енергетики та поводження з радіоактивними відходами та ядерними матеріалами.

<https://sstc.com.ua/enterprise-news-ua/4490-dntts-yarb-rozshiryue-kolo-svoijkh-funktsionalnikh-mozhlivostej.html>

Енергоатом, 29.03.2019

Юрій Недашковський: Наступний рік стане вирішальним для проекту створення Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива

Будівельна готовність об'єктів Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива з українських АЕС становить більше 72%. Про це президент НАЕК «Енергоатом» **Юрій Недашковський** повідомив під час обходу будівельного

майданчику ЦСВЯП у рамках виїзного засідання міжвідомчої робочої групи та штабу «Будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів ВВЕР АЕС України», яке відбулось 28 березня у місті Чорнобиль. У заході, зокрема, взяли участь голова Державного агентства України з управління зоною відчуження **Віталій Петрук**, голова Державної інспекції ядерного регулювання України **Григорій Плачков**, директор департаменту ядерної енергетики та атомно-промислового комплексу Міненерговугілля України **Олег Коріков**, представник Офісу Міністерства енергетики США(DOE) у посольстві США в Україні **Едвард Ордонез**, директор департаменту регіонального розвитку та житлово-комунального господарства Київської облдержадміністрації **Сергій Золін**, представники районних адміністрацій, керівники проектних та будівельних організацій, задіяних у проекті, та інші.

Юрій Недашковський зазначив, що паралельно з роботами, які виконуються безпосередньо на майданчику ЦСВЯП, Енергоатом працює над модифікацією обладнання для поводження з відпрацьованим ядерним паливом відповідно до технології Holtec International. «Наразі на заводах Holtec у США інтенсивно виготовляється та постачається в Україну обладнання для перевантаження і транспортування відпрацьованого палива, а також обладнання для його зберігання у ЦСВЯП. Вже прийнято та поставлено в Україну 47 з 56 одиниць основного та допоміжного обладнання», - уточнив він.

Президент компанії наголосив, що в Енергоатома відсутні проблеми з фінансування будівництва Централізованого сховища ВЯП. «Немає проблем з фінансуванням ані робіт, які виконуються безпосередньо на майданчику Сховища, ані з роботами на атомних станціях. Як відомо, Енергоатому вдалося залучити для будівництва ЦСВЯП кошти на американському фондовому ринку у сумі 250 млн дол., завдяки чому роботи за цим проектом виконуються дуже ритмічно. Це практично єдиний наш об'єкт, під час будівництва якого ми не відчуваємо дефіциту коштів», - підкреслив він.

Ю. Недашковський також наголосив, що у порядку контролю за ходом виконання робіт Енергоатом тісно співпрацює не лише з підрядними організаціями, задіяними на будівництві, але й з Київською обласною адміністрацією, адміністрацією Зони відчуження, місцевими адміністраціями Іванківського і Поліського районів та міста Славутич. «До цього процесу також залучені Міністерство інфраструктури України, Укрзалізниця, яка виконує свою частину робіт з будівництва під'їзної залізничної колії до ЦСВЯП», - додав він.

Керівник Енергоатома торкнувся питання поступового відрахування 10% загальної вартості будівництва ЦСВЯП на соціально-економічний розвиток прилеглих до Сховища територій. «На сьогодні прийнято акти виконання робіт на загальну суму 1,5 млрд грн, таким чином ми готові перерахувати 150 млн грн за заявками Іванківського, Поліського районів та міста Славутич», - зазначив він.

Довідка. Через відсутність власного централізованого сховища Україна змушена кожен рік витратити до 200 млн дол. на оплату послуг з вивезення та переробки відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) на території Росії. Контракт на будівництво ЦСВЯП між Енергоатомом і переможцем відповідного тендеру компанією Holtec International був підписаний ще у 2005 році, проте з ряду причин, у тому числі через зміну політичної кон'юнктури проект довгий час був фактично заморожений. Реальна робота за цим проектом відновилася у 2014 році, а будівельні

роботи на майданчику ЦСВЯП, розташованому у зоні відчуження ЧАЕС, розпочались у листопаді 2017 року. Генеральний підрядник з будівництва - компанія БК «УКРБУДМОНТАЖ». Термін введення в експлуатацію 1-го пускового комплексу заплановано на 2020 рік. ЦСВЯП стане автономною ядерною установкою, яка забезпечить тривале зберігання (100 років) ВЯП з діючих енергоблоків РАЕС, ХАЕС та ЮУАЕС. Для зберігання ВЯП використовуватиметься технологія поверхневого «сухого» зберігання із застосуванням двобар'єрної системи ізоляції ВЯП від навколишнього середовища, що забезпечується обладнанням спеціально спроектованих інженерних систем контейнерного типу. Проектна місткість ЦСВЯП складатиме 458 контейнерів HI-STORM, які зможуть вмістити у собі 16 529 відпрацьованих паливних збірок.

http://www.energoatom.kiev.ua/ua/press_centr-19/novini_kompanii-20/p/urij_nedaskovskij_nastupnij_rik_stane_virisalnim_dla_proektu_stvorennja_centralizovanogo_shovisa_vidpracovanogo_adernogo_paliva-44855

НАСЛІДКИ АВАРІЇ НА ЧОРНОБИЛЬСЬКІЙ АЕС

tvi.ua, 12.03.2019

НВО показав первый тизер мини-сериала «Чернобыль»

Премьера мини-сериала запланирована на 6 мая 2019 года.

Телеканал НВО представил первый тизер-трейлер пятисерийного сериала «Чернобыль» (Chernobyl). Сериал основан на реальных событиях, произошедших в Украине в апреле 1986 года, - это взрыв атомного реактора на Чернобыльской АЭС.

НВО опубликовал ролик на своем официальном YouTube-канале.

Режиссером выступил Йохан Ренк («Во все тяжкие», «Ходячие мертвецы», «Викинги»), сценарии ко всем эпизодам написал Крэйг Мэзин («Белоснежка и охотник-2» и «Мальчишник-2: Из Вегаса в Бангкок»).

Главные роли в сериале сыграли Стеллан Скарсгард, Эмили Уотсон, Джаред Харрис и Джесси Бакли.

ГСП Чернобыльская АЭС, KievVlast, 20.03.2019

На ЧАЕС новый керівник

19 березня у Чорнобильської АЕС змінився виконуючий обов'язки генерального директора. Ним став **Сергій Калашнік**, який раніше працював заступником керівника проекту з будівництва нового безпечного конфайнменту в спільному підприємстві НОВАРКА (компанії VINCI CGP/ BOUYGUES).

«Першим пріоритетом і головним у своєму житті я вважаю людей. Найціннішим, що є у нашої цивілізації — це людське життя. Перше, що оберігає наше життя — це техніка безпеки у всіх її проявах. Люди повинні бути забезпечені засобами захисту, повинні бути навчені та проконтрольовані», — підкреслив у своєму зверненні Калашнік.

Наказ про призначення нового виконуючого обов'язки підписано головою Державного агентства України з управління зоною відчуження **Віталієм Петруком** на підставі затвердженого постановою Кабінету Міністрів №564 статуту ДАЗВ та з урахуванням вимог статті 9 Закону України «Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії».

<https://chnpp.gov.ua/ua/infotsentr/novyny/5274-na-chaes-novij-kerivnik>

РІЗНЕ

Європейська правда, 28.02.2019

Грибаускайте заявила про необхідність добиватися закриття АЕС в Білорусі

Президент Литви **Даля Грибаускайте** заявила, що Литві необхідно домагатися закриття АЕС, що будується у Білорусі. Про це повідомляє портал Delfi.

"Міжнародні організації підтвердили, що майданчик для БелАЕС обраний небезпечний, а сама атомна станція являє загрозу. Тому необхідно домагатися закриття БелАЕС. Досвід Австрії показав, що це можливо, якщо вистачає політичної волі", - сказала Грибаускайте. Так президент відреагувала на висловлювання прем'єр-міністра **Саулюса Скверняліса** про те, що у нього є для Мінська пропозиція про "раціональне вирішення".

Прем'єр не деталізує свою пропозицію, але каже, що Мінську не буде запропоновано закрити АЕС. "Що ми можемо зараз зробити? У нас є план-" хуліган ". Я запропоную білорусам рішення. Раціональне. Не таке, що говорить:" Закрийте ", - заявив він.

Литва вважає, що будівництво АЕС за 50 км від Вільнюса ведеться з порушеннями вимог безпеки, без дотримання міжнародних стандартів, тим часом Мінськ всі ці звинувачення відхиляє.

Європейська правда, 05.03.2019

Болгарія гарантує Росії роль в будівництві АЕС

Незважаючи на те, що тендер на добудову АЕС "Белене" на півночі Болгарії буде відбуватися на ринкових засадах, "Росатом" гарантовано отримає місце щонайменше консультанта. Про це заявив прем'єр Болгарії **Бойко Борисов** після переговорів в Софії з прем'єр-міністром Росії **Дмитрієм Медведевим**.

Будівництво АЕС "Белене" в Болгарії може початися в 2020-2021 роках, а конкуренцію "Росатому" можуть скласти китайська CNNC, американська GE і французька Framatome, сказано в матеріалах прес-служби уряду РФ.

Балканська країна скасувала проект на річці Дунай в 2012 році, не зумівши знайти інвесторів і зіткнувшись з тиском з боку Вашингтона і Брюсселя, які вимагали обмежити свою енергетичну залежність від Росії, яка за контрактом мала здійснити будівництво АЕС.

Софія повинна була заплатити понад 620 мільйонів євро російському "Росатому" за зупинку проекту, але також отримала ядерні частини для двох реакторів потужністю 1000 мегават.

Десятки болгар протестували під стінами парламенту проти планів уряду щодо "Белене".

Независимая газета, 11.03.2019

Более 50 тысяч японцев все еще не вернулись в свои дома после аварии на АЭС Фукусима

Более 50 тысяч японцев всё ещё не вернулись в родные города после аварии на АЭС Фукусима, которая произошла ровно 8 лет назад. Она стала следствием мощного цунами. На полное устранение последствий катастрофы понадобится 30 — 40 лет. Работы по удалению радиоактивного мусора и расплавленного топлива их трёх повреждённых реакторов начнутся в 2021 году.

EIR Center, 11.03.2019

У реакторі шотландської АЕС знайдені тріщини

У корпусі реактора №3 атомної електростанції Hunterston B, яка розташована в Шотландії виявлені сотні дрібних тріщин, і деякі з них в ширину перевищують 2 мм.

У прес-службі EDF офіційно заявляють, що стандарти безпеки допускають розростання тріщин у внутрішньому каналі реактора до 10 мм, а на зовнішньому контурі — до 18 мм, і латати тріщини значно небезпечніше, ніж залишити їх в нинішньому стані.

У компанії також кажуть, що проведені тести з імітацією землетрусу продемонстрували нормальну роботу реактора і функціонування засувки для його екстреного відключення. На підставі цього EDF відмовляється міняти плановий ліміт експлуатації АЕС, встановлений на 2023 рік. Зараз електростанція забезпечує світлом 1,8 млн будинків у Шотландії.

Нагадаємо, що у Шотландії вітропарки за жовтень виробили 98% всієї необхідної електроенергії.

Терминал, 11.03.2019

ЕП проголосує по резолюції с призивом пристановить проект по АЭС "Аккую" в Турции

ЕП на пленарной сессии в Страсбурге **рассмотрит проект резолюции по Турции, в котором содержится призыв остановить планы по сооружению АЭС «Аккую»**, пишет «Прайм», ссылаясь на внесенный на голосование документ.

«ЕП призывает правительство Турции остановить осуществление своих планов строительства атомной электростанции «Аккую», — говорится в одном из пунктов проекта, который охватывает целый ряд вопросов, касающихся Турции.

Кроме того, в документе содержится призыв к Турции присоединиться к международной конвенции Эспо **об оценке воздействия на окружающую среду, согласно которой оценка проектов должна проводиться на стадиях планирования также в сопредельных странах.**

«ЕП просит правительство Турции привлечь или, по крайней мере, провести консультации с правительствами соседних стран, таких как **Греция и Кипр**, в связи с любым дальнейшим развитием в рамках проекта «Аккую», — говорится в проекте.

В 2017 году Европарламент уже принимал резолюцию по Турции, которая призывала Анкару отказаться от строительства АЭС «Аккую».

Строительство энергоблока №1 АЭС «Аккую» началось в апреле 2018 года.

Atominfo.RU, 12.03.2019

NRC продлила до 60 лет лицензию Seabrook-1

Комиссия по ядерному регулированию (NRC) США продлила на 20 лет эксплуатационную лицензию блока №1 АЭС "Seabrook" с реактором PWR мощностью 1246 МВт. Блок приступил к коммерческой эксплуатации в августе 1990 г. В соответствии с продлённой лицензией он сможет оставаться в строю до 15 марта 2050 г.

Практически все действующие атомные блоки в США имеют продлённые лицензии, позволяющие работать до 60 лет.

В настоящее время на рассмотрении в NRC больше нет заявок на продление блоков до 60 лет. Планируется, что в первом квартале 2021 года такую заявку подадут владельцы блока №1 АЭС "Clinton" (компания "Exelon").

Mind.kiev.ua, 13.03.2019

Росія найближчим часом запусить у окупованому Криму свої електростанції

Російське підприємство «Технопромекекспорт» планує офіційно запусить нові електростанції в Криму 18 березня під час можливого візиту президента РФ **Владіміра Путіна**. Про це повідомляє Reuters з посиланням на п'ять джерел, знайомих із планами компанії.

Путін, який готує візит до Криму в річницю російської окупації півострова, може бути присутнім на церемонії відкриття, стверджують джерела.

«Губернатор на закритій нараді повідомив, що Путін приїде 18 березня в Севастополь відкривати Балаклавську ТЕС», – повідомило джерело в парламенті Севастополя.

Церемонія відкриття пройде на обох станціях під час візиту Путіна, президент планує бути присутнім на одній із них, сказало інше джерело.

Планується запуск другої черги станцій, які вийдуть на повну потужність, повідомило джерело, знайоме з планами запуску.

Системний оператор «Технопромекекспорт» повідомив, що на Таврійській ТЕС у Сімферополі були завершені випробування другого енергоблоку.

Росія буде в Криму дві електростанції загальною потужністю 940 МВт за \$1,1 млрд. Москва пов'язала півострів з південною російською енергосистемою через енергоміст по дну Керченської протоки, але терміни запуску електростанцій кілька разів переносилися, хоча мали бути відкриті ще у 2018 році.

Раніше німецький концерн Siemens повідомив, що РФ встановила на цих електростанціях чотири газові турбіни виробництва Siemens в обхід європейських санкцій. Це призвело до скандалу і судових розглядів і нових санкцій проти РФ з боку Євросоюзу і США.

AtomInfo.Ru, EUAXIS, 15.03.2019

Індія и США підтвердили свою договорённость о строительстве шести блоков

Індія и США підтвердили свою договорённость о строительстве в Індії шести енергоблоков с американськими реакторами, пише "World Nuclear News".

Соответствующее заявление было сделано по итогам работы девятого раунда диалога США-Індії по вопросам стратегической безопасности. Делегации двух стран возглавляли высокопоставленные чиновники министерств иностранных дел.

Кроме того, в совместном заявлении была подтверждена поддержка США стремлению Індії стать полноправным членом ГЯП.

Издание напоминает, что в Індії выделена площадка в штате Андхра-Прадеш под строительство шестиблочной АЭС с реакторами AP-1000.

Телеканал новин 24, 15.03.2019

Уряд Бразилії дозволить іноземним компаніям видобувати уран на своїй території

Таким чином у Бразилії мають намір залучити до видобутку урану приватні компанії. Наразі цей сектор є монополією країни і здійснюється державною корпорацією Industrias Nucleares do Brasil.

Портал Mining зазначає, що для реалізації цієї ініціативи профільні відомства країни протягом двох років вели підготовку змін до національного законодавства,

які після остаточного доопрацювання будуть направлені на розгляд в Національний конгрес.

Міністр енергетики і гірничорудної промисловості Бразилії **Бенту Албукерке** заявив, що для країни у цій галузі все залишиться як і раніше, оскільки державна компанія INB, яка займається видобутком урану, володіє усіма необхідними для цього технологіями.

Щодо законодавства, то Албукерке наголосив, що в контексті реалізації майбутніх змін уряд розраховує поліпшити ситуацію в сфері контролю за видобутком урану і тільки потім відкрити ринок розвідки та видобутку цього мінералу для потенційних інвесторів, в тому числі з-за кордону. Разом з тим політик заперечує можливість недержавної участі у виробництві ядерного палива навіть у майбутньому.

УНН, Гал-Info, Прямий онлайн, 15.03.2019

У Китаї будують штучне сонце

У Китаї планують до кінця року завершити будівництво реактора HL-2M Tokamak, також відомого як "штучне Сонце". Про це повідомляє Globaltimes з посиланням на китайську національну ядерну корпорацію.

Під час Китайської народної консультативно-політичної конференції було оголошено, що інженери завершать будівництво реактора HL-2M у 2019 році.

Головне завдання Tokamak - досягти іонної температури у більш 100 млн градусів Цельсія для імітації природних процесів ядерного синтезу на Сонці. Прийнято вважати, що температура сонячного ядра складає 15 млн Цельсія, тому реактор буде в 7 разів гарячіше за Сонце. У той же час, інженери повинні вирішити проблему підтримки такого синтезу в обмеженому просторі на тривалий термін.

Розробка реактора HL-2M Tokamak планується в рамках проекту Міжнародного експериментального термоядерного реактора (ITER), в який входять Китай, Росія, США, Індія, Південна Корея, Казахстан, Японія і Європейський Союз.

EIR Center, 22.03.2019

ЄС схвалив будівництво АЕС "Пакш-2" в Угорщині

ЄС схвалив будівництво АЕС «Пакш-2», всі формальні процедури завершені, заявив глава МЗС Угорщини **Петер Сіярто**.

«Для нас не стоїть питання — будувати АЕС чи ні, реалізувати цю угоду чи ні. Заперечувати не стану — ми вже відстаємо від графіка. Але відставати від графіка — не означає відмовлятися від роботи зовсім. Це означає лише те, що електростанція буде введена в експлуатацію пізніше, ніж планувалося. Затримки викликані в основному тривалими формальними процедурами ЄС, зайняли набагато більше часу, ніж варто було б, і вже точно більше, ніж ми планували. Але зараз всі вони завершені, і ЄС дав зелене світло», — сказав Сіярто.

За його словами, підготовка вже ведеться, будується допоміжна інфраструктура на майданчику проекту.

Він додав, що в даний момент близько 40% попиту на електроенергію в Угорщині задовольняється за рахунок ядерної енергетики.

<http://eircenter.com/novunu/yes-shvaliv-budivnictvo-aes-paksh-2-v-ugorshchini-2823>

Atominfo.RU, 26.03.2019

NuScale Power рассматривает возможность применения малых модульных реакторов в Румынии

Компания "NuScale Power" заключила соглашение с румынской компанией "Societata Nationala Nuclearelectrica SA" (SNN SA), в соответствии с которым будут изучены возможности использования малых модульных реакторов в Румынии, пишет "World Nuclear News".

Соглашение также предусматривает обмен деловой и технической информацией по реакторной технологии "NuScale". Конечной целью ставится лицензирование и строительство АЭС с реакторами "NuScale" в Румынии.

Подписанное соглашение получило высокую оценку в министерстве энергетики США. Глава ведомства **Рик Перри** напомнил, что министерство "работает над поддержкой многих инновационных подходов к электрогенерации, включая эту прорывную технологию (малых модульных реакторов)".

В Румынии действуют два атомных энергоблока на АЭС "Cernavoda" с реакторами CANDU. На протяжении многих лет SNN SA, известная также как "Nuclearelectrica", ведёт переговоры о строительстве новых тяжёловодных блоков с привлечением китайских корпораций, однако прогресса на переговорах до сих пор не достигнуто.

Atominfo.RU, 26.03.2019

Fermi Energia и Moltex Energy рассмотрят возможность строительства ЖСР в Эстонии

Эстонская компания "Fermi Energia" выбрала проект компании "Moltex Energy" в качестве предпочитаемой технологии для безуглеродного производства энергии в балтийском регионе, пишет "World Nuclear News".

Компании подписали соглашение о сотрудничестве. Планируется выполнить технико-экономическое обоснование размещения в Эстонии инновационного реактора компании "Moltex" и разработать "подходящий режим лицензирования".

Проект, разрабатываемый в "Moltex Energy", носит название "Stable Salt Reactor" (SSR). Летом 2018 года компания объявила о планах построить демонстрационный реактор SSR-W (W от слова Wasteburner, выжигатель отходов) на канадской площадке "Point Lepreau".

SSR – быстрый жидкосолевого реактор бассейнового типа, его предшественниками авторы называют две концепции, в своё время предложенные в ORNL. Среди других ЖСР проект выделяет принятое в нём решение отказа от движущегося топлива.

Электровести, 26.03.2019

В Японии хотят субсидировать производителей электроэнергии на АЭС

Власти Японии работают над программой обеспечения субсидией производителей электроэнергии на АЭС.

После аварии на Фукусима-1 японские атомные электростанции стали нести огромные расходы из-за более строгих стандартов безопасности. Производство электроэнергии на АЭС - наиболее экономичный способ добычи этого ресурса.

Однако большие затраты на «мирный атом» в Японии снижают его конкурентоспособность до такой степени, что чиновники Министерства экономики, торговли

и промышленности Японии задумались об использовании системы субсидий.

Власти Японии хотят генерировать до 22% мощности электроэнергии в стране именно с помощью АЭС уже к 2030 г. Также, нужно решить вопрос восстановления атомной промышленности.

Пока в Японии нет однозначной поддержки АЭС, и это может усложнить продвижение программы субсидий. Прогресс ВИЭ также может усложнить перспективы развития АЭС.

https://elektrovesti.net/65080_v-yaponii-khotyat-subsidirovat-proizvoditeley-elektroenergii-na-aes

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віце-президент –
Голова Виконкому НТСЕУ,
Залужений енергетик України

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07
ntseu@mev.gov.ua
<http://www.ntseu.net.ua>
www.facebook.com/ntseu.net.ua